EMIL CONSTANTINESCU, DEMOLATORUL IDEII DE ALTERNATIVĂ

Roxana IORDACHE

Din istoria dureroasă a perioadei Noembrie 1996 - Decembrie 2000 cunoaştem faptul că principalul responsabil pentru eşecul a ceea ce se aştepta a fi o veritabilă schimbare de regim *"politic şi economic"* a fost preşedintele de atunci al ţării, Domnul Emil Constantinescu. Nu e cazul să intrăm în detalii pentru a argumenta afirmaţia. E suficient să enumerăm câteva evenimente cu consecinţe nefaste, nu doar pentru partidul care era atunci reperul speranţei de schimbare, PNŢCD, ci pentru însăşi evoluţia României.

Încă din 17 Decembrie 1996, preşedintele Constantinescu a proclamat - la Timişoara! - faptul că *"punctul 8 al Proclamaţiei e depăşit"*. Spre finalul mandatului prezidenţial, în preajma penibilei retrageri dela candidatura pentru un nou mandat, şeful de atunci al statului avea să se declare *"înfrânt de Securitate"*. DE UNDE REZULTĂ CĂ VECHILE STRUCTURI AU STAT ÎN SPATELE ACELEI DEZERTĂRI.

În loc să susţină procesul de reforme rapide pe care îl angajase premierul Victor Ciorbea, preşedintele Constantinescu a recomandat temperarea, în ideea prost inspirată că măsurile prea dure ar fi generat mişcări sociale nefaste pentru candidatura României la NATO-Madrid (dimpotrivă, mişcările sociale ar fi fost semnul acelei reforme radicale care ne-ar fi argumentat şansele de aderare rapidă).

În loc să susţină guvernul Ciorbea, preşedintele Constantinescu l-a compromis, refuzând deopotrivă alegerile anticipate şi acceptarea demisiei premierului încă din momentul în care *"monstruoasa coaliţie"* PD-PNL şi-a început lucrătura de sabotare guvernamentală a PNŢCD. E drept că şi Domnul Ciorbea a greşit grav prin indecizie, în sensul că ori demisiona imediat, ori îşi impunea punctul de vedere salutar privind alegerile anticipate. Căderea guvernului Ciorbea a însemnat începutul sfârşitului a ceea ce abia începuse să se înfiripe ca schimbare de regim. Şi începutul sfârşitului încrederii în şansa de schimbare. Din acel moment, însăşi ideea de alternativă a fost compromisă. Iar alegătorii şi-au văzut ruinate speranţele în moralitatea pentru care votaseră schimbarea. Preşedintele Constantinescu a patronat jocuri de interese, alimentând dezbinarea PNŢCD şi, prin reflexă, a coaliţiei guvernamentale, în loc să impună legea morală în politică, pentru care fusese votat în numele Seniorului Coposu (mai mult, principalul consilier prezidenţial, Doamna Zoe Petre, avea să declare, cinic, că morala şi politica sunt incompatibile: de fapt, ideea nefastă a acestei incompatibilităţi a stat la baza coaliţiei şi a subminat-o din start).

Desemnarea si păstrarea vreme de doi ani a Domnului Radu Vasile ca premier a fost o alegere catastrofală nu doar pentru imaginea - de circ - a coaliţiei, nu doar pentru evoluţia PNŢCD, ci pentru însăşi funcţionalitatea actului guvernamental, caracterizat prin dispute interminabile care s'au soldat cu blocarea principalelor reforme pentru care fusese votată schimbarea: restituirea rapidă şi efectivă a proprietăţii (funciare, imobiliare, industriale) furate de regimul comunist, privatizarea cu mari investitori occidentali a economiei, curăţarea societăţii româneşti de corupţie.

Continuare în pag. 4

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual: 40 $ / 50 EURO

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 29 Nr. 319 - NOEMBRIE 2003 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDĂ

GOGOAŞA

Eugen BÂRSAN

Distorsiune. Pe primul plan al vorbelor dintre Români vedem: 1). Se perorează asupra unui război care ar fi mocnit la vârful PSD. Că Iliescu îl împunge pe Năstase, că Năstase îl împunge pe Iliescu şi că amândoi se împung reciproc. 2). Că s'ar fi încins o bătălie între generaţiile din PSD. 3). Şi că în PSD ar exista o *"Aripă curată"* vis-à-vis de o *"Aripă murdară"*. După părerea unora, aceste trei lucruri n'ar fi nimic altceva decât *"artificii"*.

Adică o GOGOAŞĂ. Căci tot ce-i artificial este o gogoaşă, care face jocurile. În sensul: mai bine ţine lumea în vorbe despre Iliescu, Năstase şi PSD decât în vorbe despre amărâta de viaţă zilnică.

• • •

Când puterea PSD nu foloseşte Gogoaşa, ea răspunde cu bâşcălia. În fapt bâşcălia e o faţă vopsită a gogoaşei. Dar ori gogoaşă ori bâşcălie, se vede dela o poştă că pesediştii mint. Minciuna este rolul şi guvernarea lor. Alt rol nu-i prinde. Când îi vezi numai pe *"dinafară"*, nu descoperi mare lucru, căci esenţa lor fundamentalistă rămâne ferecată în *"ascunziş"*. Acolo, în ascunziş, ţesutul pesedist implică ceva distrugător. Ispiteşte şi împinge un popor la diabolism. Şi diabolismul nu poate fi curăţit decât tăind o brazdă adâncă în buruienile şi bălăriile gogoaşei pesediste.

Oficialitatea guvernamentalo-parlamentară vorbeşte (demagogic) de poluarea mediului ţării. De ce se face şi drege într'o asemenea privinţă. Gogoaşă. Căci pisica e neagră şi oficialitatea zice că-i albă. Ea nu vede gunoiul de zeci de mii de tone, de sub ochi. Şi anume din Casa Poporului (pretinsă mândrie a ţării) numită mai nou Casa Parlamentului. Gunoi cu vechime de pecere-pesede. Ne putem gândi că poate tocmai de aceea, cele mai multe legi elaborate miros de departe a murdărie. Ele au fost făcute pe un subsol de foarte mult gunoi. În care şi-au făcut casă şobolanii, gândacii, păienjenii şi chiar şi câinii vagabonzi. La figurat vorbind, şi unii şi alţii dintre aceştia şi-au făcut casă şi la *"suprafaţă"*. În PSD. Ceea ce nu-i gogoaşă, ci o tristă realitate. Şi iarăşi nu-i gogoaşă, ci o tristă realitate, faptul că unii s'au gândit că n'ar fi rău să se caute *"prin străinătate"*

Continuare în pagina 3

RAPORTUL DE ŢARĂ PENTRU ROMÂNIA AL COMISIEI EUROPENE:

ULTIMA DIN EUROPA

• După demisiile miniştrilor Puwak, Mihăilescu şi Beuran, ar trebui să urmeze şi altele

Andrei BĂDIN

Comisia Europeană a dat publicităţii Raportul de ţară referitor la România. Iniţial, oficialii dela Bruxelles vorbeau de o variantă mult mai dură a acestui Raport însă în cele din urmă criticile au fost îmblânzite. Au existat mai multe cauze enunţate din capitala Regatului belgian. Una dintre acestea a vizat cererea Sofiei ca demersurile sale de integrare să fie confirmate oficial dar şi că Bulgaria va avea un alt calendar de integrare decât România. Având în faţă riscul de a crea o schismă în procesul de integrare al celor două ţări decizia de ultima oră a Comisiei Europene a fost să *"îndulcească "* tonul la adresa Bucureştiului, chiar folosind nişte formule diplomatice care au provocat multă durere de cap analiştilor din România şi a dat prilejul Premierului Năstase să încerce să interpreteze în favoarea sa textul Raportului. Numai că textul Raportului de ţară spune altceva.

La insistenţele preşedintelui Comisiei Europene, Romano Prodi, raportorii au schimbat în ultimul moment formularea referitoare la statutul de economie de piaţă. Dela *"România este aproape de a avea o economie de piaţă, dar mai sunt multe de făcut pentru a atinge acest statut"*, la *"România poate fi considerată o economie de piaţă funcţională, cu condiţia să continue bunele progrese făcute"*.În timp ce oficialii români se lăudau cu formularea *"România poate fi considerată o economie de piaţă funcţională"*, şeful delegaţiei Comisiei Europene la Bucureşti, Jonathan Scheele, afirma răspicat că România nu a primit acest statut.

Principale critici

Reluăm principalele critici ale Raportului din documentul dat publicităţii la Bruxelles :

-Administraţia publică românească continuă să se caracterizeze prin proceduri greoaie, grad limitat de transparenţă şi o capacitate limitată de punere în aplicare a politicilor publice. În sistemul judiciar trebue să se realizeze atât o îmbunătăţire a gestiunii cazurilor şi consistenţei deciziilor, cât şi o creştere a gradului de independenţă al Justiţiei. Aceste probleme cheie trebue rezolvate urgent.

-Adoptarea legilor pentru libertatea accesului la informaţie şi transparenţa procesului legislativ reprezintă de asemenea o evoluţie pozitivă, însă aceste legi nu au fost decât parţial puse în aplicare. Reforma constituţională a sistemului parlamentar trebue însoţită de măsuri care să mărească capacitatea Parlamentului de a examina în mod efectiv proiectele de legi.

-În România, corupţia continuă să fie un fenomen larg răspândit şi să afecteze societatea sub toate aspectele sale. O serie de măsuri importante au fost lansate în decursul perioadei de raportare, dar punerea în practică, pe ansamblu, a politicii de combatere a corupţiei a fost limitată. Măsurile luate mai trebue şi să aibă efect şi, în acest sens, sunt necesare eforturi substanţial sporite.

Alinierea la standardele europene, mai mult teoretică

Raportul de ţară face mai multe aprecieri în domeniile în care România trebue să facă eforturi importante să se alinieze standardelor europene. Raportul conţine multe fraze de genul *"deşi procesul de restituire a proprietăţilor a continuat, el este departe de a fi finalizat"* sau *"sunt necesare în continuare eforturi sporite pentru a consolida libertatea de exprimare"*.

Raportul mai face trimitere la politici economice mai coerente şi la transpunerea acquisului pe agricultură şi restructurarea sectorului agricol dar că *"punerea în aplicare este obstacolată de capacitatea de administrare şi conducere limitată"*. De asemenea, se face referire la necesitatea realizării de progrese *"în domeniul cheltuielilor şi prin îmbunătăţirea gradului de respectare a sistemului de taxe"* şi la faptul că *"eforturile de ameliorare a funcţionării mecanismelor de piaţă trebue însoţite de o mai mare disponibilitate către închiderea întreprinderilor cu pierderi şi către stabilirea unor preţuri pentru gazele naturale care să reflecte mai bine costurile pe termen scurt şi lung"*.

11 luni pentru Reformă

Guvernul român trebue să facă eforturi considerabile ca la viitorul Raport de ţară din Noembrie anul viitor să rezolve problemele amintite dar şi alte critici din documentul dat publicităţii la Bruxelles. Se poate spune că guvernul condus de Adrian Năstase se află într'o situaţie delicată. În

Continuare în pag. 4

pag. 2 AVERTISMENT EUROPEAN

DEZVĂLUIRILE LUI W. MATSER pag. 5

INTERESUL NAŢIONAL AL ROMÂNIEI pag.9

pag.16 CONCEPTUL DE NAŢIONALISM

OFENSIVA CHINEZĂ pag. 23

pag. 24 SITUAŢIA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

editorial

MOMENTUL UNIFICĂRII OPOZIŢIEI

Considerăm că ar fi o mare trădare dacă nu s'ar răspunde imperativului naţional de unificare a forţelor de dreapta, pentru viitoarele alegeri, fie locale sau generale. Momentul de decadenţă naţională, morală, economică, administrativă, educativă şi spirituală este de proporţii încă necunoscute în viaţa poporului român.

PSD, care este o însumare de nomenclaturişti ai fostului aparat de ocupaţie comunistă, este total responsabil de dezastrul în care a fost adusă ţara, continuând responsabilitatea de crimele, în totalitatea lor, făcute timp de o jumătate de veac. Ei au transformat întreaga ţară într'o iobăgie modernă, fără speranţe de viitor, ca rezultat al unui regim cvasi-dictatorial, fără opoziţie, fără morală şi fără nici un fel de respect şi dragoste faţă de această ţară.

Împotriva acestui regim politic de azi, incompetent şi nedemn de poziţia pe care o ocupă prin fraudă, ţara are datoria să-şi unească forţele prin partidele sale de dreapta, ca să se deschidă calea unei alte guvernări pur românesti ca suflet, program şi idealuri.

Discuţiile care se poartă astăzi între unele dintre formaţiunile cu orientare naţională de dreapta, nu sunt suficiente. Trebue unificate toate grupările naţionaliste pentru formarea unei coaliţii politice care să dovedească faptul că nu a dispărut complet conştiinţa naţională din sânul poporului român. Şi această conştiinţă naţională trebue trezită ca să ia în mână soarta şi refacerea ţării.

Este timpul eliminării totale a nomenclaturiştilor noi sau vechi. Securiştii care, cu duiumul, sunt în poziţiile cheie de guvernare, după şirurile de crime săvârşite pe tot cuprinsul ţării, au azi neruşinarea să ne dea şi lecţii de morală politică şi publică.

Unele formaţiuni politice au reuşit să cadă de acord asupra unor acţiuni conjugate, în vederea campaniei electorale viitoare. Unele sunt în perioada de tatonări. Orice coaliţie politică de dreapta crează mari îngrijorări partidului de guvernământ, care se teme de poziţia sa în faţa opiniei publice, căci prin aroganţa lui s'a crezut instaurat la putere, pentru veşnicie. Asta probează încă o dată că are despre politică aceeaşi mentalitate ca a comuniştilor de ieri din România.

Linia mentalităţii ceauşiste în politică este linia pe care o urmează cu strictete neo-nomenclaturiştii de azi. Căci în fond PSD, care este expresia politică a unei gândiri nedefinite, adică fără o structură de principii şi idei morale, nu poate concepe organizarea unui stat de drept, democratic, cu instituţii reprezentative, pentru o concepţie politică creatoare.

În fapt, în spaţiul românesc, partidele de stânga nu au nici o raţiune de a exista. Iar, dacă toate formaţiunile politice, care nu sunt infectate de influenţele de stânga, s'ar coagula într'o solidaritate de conştiinţă naţională, întreaga peseaderime ar rămâne la periferia politicii româneşti, căci nu îşi are rădăcinile în conştiinţa românească, ci în false interpretări ale realităţii româneşti.

Morala naţională a ceasului de faţă este MORALA UNIRII forţelor de dreapta, pentru salvarea României. Nici una dintre grupările politice adevărate nu poate dezerta dela datoria de a lupta pentru refacerea României. Şi asta se poate face numai prin unire, şi nu prin gâlcevi şi pretenţii arogante, lipsite de dragostea de ţară, care este intrinsecă procesului de unire.

Ţara se vrea eliberată cu tot dinadinsul. Viitorul aparţine celor ce au voinţa de împliniri majore pentru progresul societăţii româneşti.

Toate *"realizările"* actualilor nomenclaturişti s'au dovedit a fi în afara oricăror valori morale şi din această cauză nu au reuşit în nici una din guvernările lor. Ei nu au avut perspectiva adevărată a idealurilor morale ale neamului românesc.

Sunt câteva partide româneşti care ar putea să depună efortul pentru a elimina fricţiunile dintre ele şi să renunţe la criticile dăunătoare, în felul acesta creând oportunitatea majoră de a fi alese în bloc. O critică obiectivă, amabilă, poate fi necesară şi bine venită, dar nu malitioasă. Nu vreau să le numesc, pentrucă nu mă erijez în donator de certificate de bună purtare. Mă refer numai la acele partide care nu sunt pătrunse de virusul marxismului ucigaş, iar nu la acele partide oportuniste, gata de a face orice compromis electoral, de fapt partide criptosocialiste.

Noi sprijinim grupările politice care se axează pe direcţia spiritualităţii româneşti, a celei autentice, cum am făcut dela începutul existenţei noastre ca tribună ziaristică.

Ne găsim la o cumpănă a Istoriei Româneşti, şi nu este nevoie să arătăm toate deficienţele guvernării de azi, ziarele sunt pline de anomaliile acestei guvernări, adevărate coşmaruri politice.

Niciodată, Ţara Românească nu s'a găsit într'o astfel de degradare umană, sărăcie şi corupţie extinsă pe întreg cuprinsul pământului românesc.

Numai puterea partidelor de orientare naţionalistă de dreapta, nerobite unor ideologii străine, dar strâns unite în determinarea lor hotărîtă, vor putea elibera ţara de sub jugul nomenclaturiştilor de extracţie comunistă.

Dacă aceste partide, cu adevărat româneşti, atâtea câte există, mici sau mari, nu îşi unesc forţele de luptă, vor face cea mai mare trădare din istoria naţională a României, căci acum se iveşte cea mai semnificativă ocazie de a asigura drumul spre împlinirile sale firesti, când molima comunistă va fi eradicată definitiv de pe pământul sfânt al ţării.

George BĂLAŞU

P.S.D. PE CAII CEI MARI

Mihai CREANGĂ

Dacă s'ar întâmpla şi cu partidele, ce se zice că se'ntâmplă cu oamenii peste măsură de norocoşi, înseamnă că partidul lui Iliescu şi Năstase a umplut de tot scăldătoarea sa, la înfiinţare, când se chema doar F.S.N. Pe atunci - numai cine nu vrea nu-şi aminteşte - FSN a promis că nu va participa la alegeri, dar s'a răzgândit rapid. Şi a făcut-o aşa cum fusese învăţat de tătucii Brucan, Bârlădeanu şi compania. Intoxicări, propagandă brutal-ostilă faţă de adversari, controlul politic asupra Televiziunii *"Libere"*, lozinci *"d-alea, d-ale noastre"*: *Nu ne vindem ţara, Moarte intelectualilor, Noi muncim, nu gândim* ş.a.m.d. Era vremea când tot poporul gândea că Tov-Domnul Ion Iliescu nu mâncase la viaţa lui decât salam cu soia. Cine gândea - Doamne fereşte! - altfel nu făcea parte din popor şi, adesea, era ciomăgit de mineri, care - aveau, n'aveau treabă - mai tot timpul veneau pe la Bucureşti să facă ordine, ca şi imeghebe...

Vremuri de aur, ce mai! Aur vechi, roşu. Viitorul părea şi el tot roşu, căci după ce comunicase rapid la Moscova *"cine suntem şi ce vrem"* (de parcă nu-i ştia Moscova cine sunt ei!), Preşedintele Ion Iliescu şi ministrul de Externe (pe atunci) Adrian Năstase au pus de un Tratat de prietenie de nezdruncinat cu URSS, unde Gorbaciov nu *"întinase idealurile socialismului"*... Însă tocmai atunci s'a zdruncinat rău URSS, chiar definitiv, s'ar putea zice. Gorbaciov a trecut la secţia *"Memorii"*.

Şi FSN s'a mai schimbat, ba'n FDSR, ba'n PDSR, până - iaca! - deveni curat social-democrat: PSD. Şi tovarăşii s'au schimbat, foarte tare s'au schimbat. În mileniul III au intrat ca domnii, brusc occidentalizaţi, foarte bruxelaţi, natoizaţi şi europenizaţi. De ce mai cârtim cei care mai cârtim? Nu asta am vrut? Ba da, firească, dar înfocaţii euro-atlantici de astăzi ne taxau ca nepatrioţi şi huligani în primii ani '90, când noi tocmai asta vroiam: România în NATO şi în Uniunea Europeană!

Însă ce să mai zicem? În ultimul timp, le merge strașnic foştilor tovarăşi. După ce ne-au dat, în felul lor (aşa ca să ţi se aplece!) *"noua"* Constituţie, trecută printr'un referendum de pomină, Ion Iliescu fu primit la Casa Albă şi ne spiciui (tot lemnos, ca şi când găvăria) ceva de pe celebra peluză, iar Adrian Năstase fu primit cu PSD cu tot în Internaţionala Socialistă tocmai prin Brazilia. Succese peste succese, numai de n'am ajunge şi noi, Românii, ca'n *"Bulevardul Paulista"*: pesedeii'n zgârie-noi şi noi, aştialalţi, în favellas...

AVERTISMENT EUROPEAN

Reforma economică şi dezvoltarea pieţei muncii sunt două elemente cheie în dezvoltarea României

Aflată la Bucureşti pentru o vizită de două zile, Odile QUINTIN, responsabila cu politicile sociale în cadrul Comisiei Europene a atras atenţia asupra decalajului creat între legislaţia din România şi punerea ei în practică. În pofida unor succese în adoptarea acquis-ului comunitar, a explicat Doamna Quintin, realitatea de pe teren pretinde încă eforturi considerabile pentru ca România să devină compatibilă cu Uniunea Europeană.

Reforma economică şi dezvoltarea pieţei muncii sunt două elemente cheie în dezvoltarea României, susţine Odile Quintin în evaluarea prezentată la Bucureşti. Dar în ciuda statisticilor prezentate de guvern, piaţa muncii din această ţară este foarte sărăcă din toate punctele de vedere. În România şomajul ar fi, după datele oficiale de 7%. În anumite judeţe însă, cum este Braşovul, zona cu industrii aflate în suferinţă, şomajul ajunge abia la 11-12%.

Surprinzător este însă nu numai procentul mic de şomeri, ci şi faptul că, de vreo doi ani încoace, şomajul scade. Se pare că asistăm la o iluzie statistică. Doamna Odile Quintin, responsabila cu ocuparea forţei de muncă în cadrul Comisiei Europene, a confirmat de fapt acest lucru, atrăgând atenţia asupra existenţei unui şomaj camuflat, care nu este prins în statistici. În economia subterană se mai regăsesc de pildă între 20 şi 27%. Aşadar, facând corecţiile necesare, se poate observa că ocuparea forţei de muncă este inferioară mediei europene, fapt care ar trebui corijat. Calitatea ocupării este de asemenea grăitoare pentru stadiul românesc. În agricultură lucrează 35% din persoanele active, ceea ce este foarte mult în comparaţie cu realitatea din Vestul Europei.

Odile Quintin a făcut la acest capitol o observaţie menită să schimbe complet abordarea reformei româneşti. Ocuparea forţei de muncă este scăzută în România, ceea ce duce la performanţe economice slabe şi aflate mult sub potenţialul demografic. Dar, prioritatea momentului ar fi nu atât crearea de noi locuri de muncă, cât creşterea nivelului de pregătire a forţei de muncă. Odile Quintin a pus degetul pe rană. În România există atâtea dificultăţi legate de reformă şi modernizare şi din cauză că mase mari de oameni au un grad scăzut de educaţie şi au o pregătire profesională unilaterală. Mai grav pentru Români este că îngrijorarea aceasta legată de nivelul de educaţie nu se limitează la cei cu o şcolaritate elementară, ci se extinde până la Universitate.

Ioan Mihăilescu, preşedintele Comisiei de Evaluare Academică, organism care acreditează universităţile particulare, a avertizat recent că studenţii români nu vor face faţă competiţiei europene pentrucă sunt foarte slab pregătiţi. El a propus în consecinţă o reformă amplă a sistemului de universităţi particulare.

Odile Quintin, în evaluarea sa care a cuprins toate aspectele politicilor sociale, a admis că în general s'au făcut progrese importante în adoptarea aquis-ului comunitar. Totuşi noul Cod al Muncii ar trebui revizuit şi ar trebui să fie adoptate prevederi mai precise privind egalitatea între sexe. De pildă femeile şi bărbaţii din aparatul birocraţiei de stat ar trebui să iasă la pensie la aceeaşi vârstă. Dar marea problemă o reprezintă faptul că noile legi adoptate nu sunt cu adevărat puse în practică. În România continuă să fie acordate prime de risc muncitorilor care fac operaţiuni periculoase, ceea ce înseamnă ca normele de siguranţă a muncii nu sunt decât literă pe hârtie.

Odile Quintin a remarcat în esenţă că România s'a grăbit să adopte un mare pachet legislativ, cu scopul de a încheia negocierile de aderare la anumite capitole, dar nu a fost pregătită nici la nivelul administraţiei, nici la nivelul mai general al întregii societăţi să pună noile achiziţii în practică.

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"?

AVIZ IMPORTANT

Persoanele care doresc să plătească abonamentul la ziarul "Cuvântul Românesc" în lei, pot depune banii în valută naţională la contul Fundaţiei Culturale "Cuvântul Românesc": 2511.1 - 10297.1 / Rol B.C.R., Fil. Sect. 6, Bucureşti, anunţând în acelaşi timp şi secretariatul fundaţiei la adresa:

Oficiul Poştal nr.23. C.P. Nr.9, Sector 6, Bucureşti

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:
PESTE $ 100 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL

TOAMNA... SE NUMĂRĂ BOBOCII

Mihaela MOISIN

Fiecare - cu bobocii lui. Țăranul își numără vedrele de grâu, berbeniţele de brânză și rândurile de lemne de foc, socotind dacă va reuși să iasă din iarnă. Orășanul își numără borcanele de conserve, de murături, sacii de cartofi și funiile de usturoi și ceapă acumulate în timpul verii. Dar Guvernul? Ca greierul din baladă, nu prea are ce număra.

Referendumul din luna Octombrie a fost un fiasco total, cu toate șmecheriile Guvernului, cu toate tertipurile folosite pentru a *"convinge"* oamenii să meargă la vot. În final, referendumul a fost votat, la limită, dar necazurile abia au început. În semn de protest, reprezentanții aşazisei Opoziții (PRM, PNL și PD) în Camera Deputaților au părăsit ședința Biroului Permanent, deoarece nu li s'a aprobat includerea pe ordinea de zi a cererii de înființare a comisiei de anchetă în ce privește desfășurarea referendumului din luna Octombrie. Votul majoritar pentru respingerea acestei solicitări a fost asigurat de PSD, UDMR și de minoritățile naționale. Emil Boc (reprezentant al PD) a spus chiar că *"asistăm la declinul lent, dar sigur al democrației parlamentare"*.

Raportul de țară al Comisiei Europene în ce privește România, confuz de altfel, pentru marea majoritate, este un alt dezastru. Pe un ton destul de blând, Guvernul României a fost trimis acasă să-și corecteze temele date în urmă cu un an. La Bruxelles, criticile făcute în sistemul tipic occidental cu: *"deși s'au luat măsuri de... totuși trebuesc încă făcute eforturi substanțiale"*, au indicat în final că problema de bază a României este corupția. Și Guvernului i s'a dat un nou termen, până în Noembrie 2004.

Imediat după ce s'a făcut public raportul de țară, la Piatra Neamț, pe aceeași temă, ambasadorul american în România, Michael Guest, a spus că raportul Comisiei Europene demonstrează că una din problemele României rămâne corupția, care *"umbrește viitorul țării"*. Și pentru ambasador aceasta nu este o surpriză. Pentru a îndulci situația, ambasadorul a mai arătat că Statele Unite, care au alte criterii pentru acordarea statutului de economie de piață, au considerat România a fi o țară cu o economie funcțională încă din Martie 2002. Dar... din nefericire, nu Statele Unite trebue să decidă dacă economia României este funcțională sau nu. Iar factorii de decizie, sunt de părere contrară.

Jean Pierre Vigroux, Președintele Consiliului Investitorilor Străini a pus și el accent pe aceeași problemă: *"Corupția există peste tot în regiunea Europei Centrale și de Est, dar și în Franța, Marea Britanie, Statele Unite ale Americii, dar specific României este **corupția mărunță**. Nu poți petrece o zi normală fără să ai de-a face cu corupția măruntă, fie că este vorba de medic, de profesori și de școală, administrație sau obținerea unui document oficial. Existența acestei specificități, a clientelismului, a bacșișului înrăutățește și mai mult imaginea țării, iar țara suferă și mai mult"*. Nimeni nu ignorează faptul că există corupție la toate nivelele, chiar la nivel mare. Dar ceea ce se vede zi de zi, mai ales pentru străinul venit din Occident, este corupția măruntă. Cea de care se lovește la fiecare colț de stradă.

De asemenea, el a mai declarat că Guvernul României își rezolvă problemele în ultimul moment, exemplificând cu privatizările din luna Septembrie, care *"au așteptat 13 ani de zile"* și, în final, spunând că pregătirile pentru primirea statutului de economie de piață funcțională *"nu se fac pe ultima sută de metri"*.

Criticile sunt bune, sunt constructive, dar nimeni nu încearcă să înțeleagă de ce există această corupție măruntă sau cum poate fi distrusă. Numai printr'un nivel de trai normal, prin creșterea salariilor la nivelul țărilor în care există doar corupție la nivel general, *"corupția măruntă"* ar putea fi stârpită.

Guvernul României este în mare încurcătură. Cu promisiunile pe care le-a făcut în 2000 celor ce i-au ales și în prag de noi alegeri, cu alte promisiuni pe care le va face și nu și le va putea ține, este greu să stârpești și corupția măruntă și în același timp să ai statutul de economie de piață funcțională. Așa cum a explicat Bogdan Niculescu Duvăz, purtătorul de cuvânt al PSD, pentru integrarea europeană trebuesc luate anumite măsuri care ar avea un impact negativ în campania electorală viitoare.

Și fiindcă am ajuns la alegeri, PSD a propus în cadrul întâlnirii cu Președintele Iliescu ca alegerile locale să aibă loc la 6 Iunie 2004, iar alegerile parlamentare și prezidențiale la 12 Decembrie 2004. Premierul Adrian Năstase consideră reducerea campaniei electorale la 30 de zile, votul uninominal pentru Senat, organizarea unui singur tur de scrutin pentru alegerea primarilor. În cadrul acestei întâlniri s'a discutat și pregătirea unui pachet de legi electorale, discuție la care nu au fost invitați însă liberalii și democrații.

În timp ce Premierul Adrian Năstase obținea triumfător admiterea PSD în familia Internaționalei Socialiste în America de Sud (Brazilia), Președintele Ion Iliescu, în America de Nord, la dejunul oficial oferit de Donald Rumsfeld, se ascundea jenat în spatele steagului Rusiei, nefăcând nici un comentariu. Să fi fost o simplă greșeală protocolară a Americanilor, care au confundat steagul României cu al Rusiei, sau un avertisment?

GOGOAŞA

Urmare din pag.1

o firmă care să facă curățenie în Casa Parlamentului și pe unde o mai fi lipsă. Poate că cineva va zice: bine, bine, dar ce are guvernul cu Parlamentul?! Păi, are. Pentrucă Parlamentul e doar un fel de figurant în politica României.

• • •

Nu poți vedea cu ochi buni o clasă politică (pesedistă) care conduce o țară pe margine de râpă. Cu gunoi, gogoașă și mațe fripte. Auzind de astea, te scarpini după ureche, te gândești... Și tot acolo ajungi. Poate că lucrul acesta e un rău necesar, care să întoarcă țara la o gândire pozitivă față de un parvenitism ciocoiesc fără margini. Crud și megalomatic. Se vinde, fără scrupule și probleme, conștiință numai ca să *"pice"* ceva. Ar fi cazul ca, în loc de gogoașă, PSD să schimbe firma în una de spălătorie chimică. Căci foarte, foarte multe sunt murdare.

• • •

Vorbind încoace vorbind încolo, ajungem și la mult repetată întrebare: unde sunt banii lui Ceaușescu? Un răspuns nu s'a dat niciodată. Toate încercările de desecretizare a Arhivei Ceaușescu și a întreprinderii mult mănoase de comerț exterior ICE DUNĂREA (monopolul lui) au fost ținute la mutenie de gogoașă *"că trebue să se uite trecutul"*. Întrebările sunt incompatibile cu regulile comunismului și neocomunismului. Dar, unde nu se răspunde, vederea nu poate fi luată. Și ceea ce se vede și se crede este că marii îmbogățiți *"de peste noapte"* n'au putut avea alte resurse decât împărțirea între ei a banilor lui Ceaușescu. Subiect tabu. Căci așa vreau securiștii și nomenclaturiștii, care nu pot accepta examenul întrebărilor. Pentrucă răspunsul la întrebări poate arunca în aer scena politică românească pesedistă. Am ajuns să scot în relief acest subiect datorită ieșirii curajoase a deputatului liberal Ovidiu Drăgănescu care a cerut (la tribuna parlamentului) ca în cursul anului 2003, cel mai târziu, să se dea de urma banilor lui Ceaușescu.

• • •

Trucajul-gogoașă se simte dela o poștă. Trecutul îi apasă prea greu pe *"gogoșari"*. De aceea ei distrug arhivele. Numai de trecut să nu se afle. Vor să-l acopere cu praf.

• • •

PSD o va lua pe *"coajă"*. Dar până atunci mai este. Un drum cu multe bube. Iar între ele, pârghia de viață amară. Dominată de închipuita și neînchipuita distorsionare a realității. În care nu mai există proteste majore, de parcă s'a uitat imnul național *"Deșteaptă-te Române!"*. *"Dracula"*, atât de prezent peste hotare, de mai bine de treisprezece ani s'a mutat la București. Hămesiții tranziției îi dau sângele lor.

• • •

Doamne, cum e posibil ca un popor de 22 de milioane de oameni să fie hipnotizat de gogoașă. Artizanii pesediști sunt *"manipulatori de geniu"*.

Eugen BÂRSAN

VITA CU OCHI BLÂNZI

Viorel PALTIN

M'a frapat întotdeauna lipsa de reacție la răul care se face... Am observat că mulți oameni înalți și puternici nu sunt cei mai virulenți. Parcă au fost înzestrați cu o blândețe și cu un calm disproporționate față de fizicul lor impunător. Despre astfel de inși se zice: *"E mălai mare"*, un fel de mămăligă care nu face explozie... Dimpotrivă, mulți oameni de statură mică sau medie sunt colerici - iuți la mânie, adesea violenți, imprevizibili. Să vezi cum lasă Dumnezeu firea omului!... În urmă cu mai mulți ani aveam în satul meu un vecin, Ion, grozav de iute la mânie. În plus era un beţivan și bătăuș fără pereche, dar foarte activ și trecea în ochii celorlalți săteni drept un om harnic. Se scula în crucea nopții, înjuga bivolii la car cu pocnete amarnice de bici și sudălmi grele. Pleca cu carul lung, cu loitre înalte la pădure. Nevastă-sa, care îl pregătea de drum, se auzea zicând liniștit printre înjurăturile lui: *"Taci, mă, că scoli satul. Ce tot sudui de dimineață, că nu te iartă Dumnezeu"*. Atunci - scurtă mișcarea - răsuna o palmă grea pe obrazul femeii, să aibă de cheltuială în lipsa lui de-acasă, și câteva vorbe măiestrite, în care erau pomeniți *"cinstita pomena mătii"* și *"drac-drăguțul de tete-to, cu tot neamul lui de bitanci"*. Supărat foc, se răzbuna mai aprig pe bivoli, pe care-i lovea din senin cu bâta. Ieșea grăbit cu carul din curte. Oamenii spuneau că și bolovanii de pe drum se rostogoleau în șanțuri de groaza lui... Nimic nu-i stătea în cale. Bivolii plângeau, dar trăgeau la jug, răbdând bice după bice. Când se supăra tare, îi înpăea sălbatic cu codorâștea. Numai bivol să nu fi fost în mâna lui. Ș-așa trecea vremea. Ion era și mai strașnic la nunți: bea cât zece și rareori nu cârpea pe vreunul cu pumnul, cu parul sau nu-l tăia cu briceagul. Într'o vreme chiar a făcut vreo doi ani de pușcărie, că înjunghiase un om din sat străin, văr cu mireasa, și tot atunci dăduse câteva pălmi șefului de post... Acum, ca de obicei, se zorea în miez de noapte iar la pădure... Zbiera cât îl ținea gura în liniștea dimineții noptatice, înjura cât ținea drumul. Ajuns la locul din mijlocul codrului opri carul, dejugă și se apucă degrabă să taie lemne groase. Nu tăia din locul său de pădure, dar cine ar fi îndrăznit să se lege de el? Silvicii? să fim serioși, că bea cu ei seară de seară la crâșmă. El făcea cinste! Ș-apoi să fi cutezat... Către prânzișor, tăiase și adunase o stivă - mai mult de-un car - tot lemne mai groase ca omul. Îmbucă ceva și apoi începu să încarce cu opinteli. La răstimpuri se oprea scurt și trăgea duști din glaja de monopol. Veni apoi vremea să înjuge, să-l ajute boii să tragă lemnele în car, cu pârghii. Când văzu carul încărcat, mai înalt de vreo trei metri, mai-mai să plesnească roțile de cauciuc, lacom, se gândi să mai taie niște fagi ceva mai subțiri, să-i pună deasupra... Către asfințit isprăvi, înjugă și o porni cu carul către sat. Era mult de mers, ostenit și bine băut, dar se hodinea pe lemne și mai avea el o sticlă... Se gândi să taie drumul pe scurtătură, printre gropi. Bivolii cunoșteau drumul. Se sui pe loitriță, își așternu bunda și se întinse, legănat domol de car și mai trăgând duști. Mergeau de o bună vreme, poate chiar ațipi, când carul se opri. Înserase, nu se mai vedea aproape nimic. Ion sări greoi din car și se duse înaintea bivolilor să vadă ce-i. Era o groapă săpată de apă, dar nu prea mare. Trebuia s'o ocolească. *"Ho-ndarapt, Africa voastră!"*, răcni Ion dinaintea bivolilor, și-i împinse în jug cu mâinile înapoi. Carul se urni, dar nu destul, Ion trecu pe latura *"de cea"* și dădu boilor bice s'o ia înainte. Roata din dreapta scăpătă în groapă și carul se răstună domol. Ion avu timp să sară într'o parte, dar lemnele grele loviră puternic pe spinări bivolii. Sângerau. Se gândi să-l dejuge - mai întâi pe cel de *"his"*, care era mai blând. Bivolul, parcă lovit în spinare de întreaga pădure, tremura. Ion îl eliberă din jug și animalul ieși din groapă, apoi imediat se năpusti la stăpân pe care îl prinse între coarnele lui și ale celuilalt bivol. Lovitură năprasnică! Prima și ultima. Se făcu liniște totală... Sătenii l-au găsit a doua zi pe Ion mort, într'o baltă de sânge închegat. Oamenii erau grăbiți, nu prea aveau vreme, fiindcă primarul, vicele, șeful de post și procurorul, veniți la fața locului, erau ocupați până peste cap cu referendumul pentru amendarea Constituției. Ș-apoi ce era de constatat? Ion era mort, iar bivolul, vita cu ochi blânzi, era șoldită rău și trebuia dusă degrabă la abator până mai era vie. Erau multe de făcut și încă urgent! Șeful de post strigă la oameni: *"Lăsați mortul, mergeți și votați Constituția!"* Numai femeia mortului se ocupa de bivolul rănit, căzut într'o rână, și-i dădea fân din traistă, plângând...

Biserica Mare *"Sfânta Troiță"* a Mănăstirii Văcărești

Raportul SAR privind integrarea în U.E.

LIPSA DE VOINŢĂ POLITICĂ PENTRU REFORME

Ana BADEA

Raportul Societăţii Academice aduce argumente menite să demonstreze că România îndeplineşte criteriile economiei de piaţă funcţionale într'o măsură cel puţin egală cu celelalte ţări candidate. Aşezând informaţiile statistice într'un tablou comparativ, se arată că România stă cel puţin la fel de bine ca Polonia, Slovacia sau Ungaria la momentul în care acestea au primit calificativul de economie de piaţă funcţională.

În anumite privinţe comparaţia este chiar favorabilă României. Surprinzător, în agricultură de pildă, România nu este ultima ca eficienţă, devansând cu puţin Polonia. Ce-i drept, rivala României, Bulgaria, stătea anul trecut, când a obţinut statutul de economie de piaţă funcţională, mai bine decât România, dacă ne uităm doar la rata inflaţiei de 3,8 la sută, în timp ce România va avea probabil la sfârşitul acestui an abia 14%. Bulgaria a adoptat un program mai sever de reforme, ceea ce a făcut ca şomajul să fie, în schimb, mai ridicat decât în România, 17,4% anul trecut faţă de 6,6% în România anului 2003. Bulgaria şi-a asumat prin urmare mai multă suferinţă socială, răsplătită însă prin mai multe puncte în competiţia pentru integrare europeană.

Totuşi, datele economice relevante, privitoare la creştere economică, şomaj, inflaţie deficit bugetar, ponderea sectorului privat ş.a.m.d. recomandă, în opinia raportorilor, acordarea statului de economie de piaţă funcţională.

Raportul admite însă că există o realitate mai puţin vizibilă şi care ar putea să ameninţe echilibrul obţinut până acum. Este vorba de aşa-numitul deficit cvasifiscal, adică de pierderile şi restanţele din sectorul de stat, care nu sunt cuprinse în Buget. Cu toate acestea, la capătul evaluării, autorii raportului susţin că UE nu ar fi îndreptăţită să manifeste vreo exigenţă sporită faţă de România, de vreme ce sunt destule ţări ale Uniunii care, în prezent, fac faţă cu greu criteriilor dela Maastricht.

Alta este însă situaţia Justiţiei, Administraţiei şi în general a consolidării instituţiilor democratice. La acest capitol tonul raportului se schimbă, devenind mai tranşant în judecăţi. Raportul Societăţii Academice observă, ca şi în evaluările sale anterioare, că nu există în România o voinţă suficientă de schimbare şi că motorul reformelor continuă să fie FMI, Banca Mondială şi Comisia dela Bruxelles. Presiunile din afară sunt mereu acelea care determină o schimbare internă. Cauza acestei stări de lucruri s'ar afla în deficienţele sistemului politic din România, care este cel mai puţin competitiv în comparaţie cu alte ţări candidate.

Raportul semnalează că România a înregistrat cea mai întârziată alternanţă democratică din zonă, în 1996, şi că este singura ţară candidată în care partidele de sorginte comunistă au obţinut trei mandate. Lipsa unei alternanţe odată la patru ani a permis crearea unor reţele clientelare care au constituit cea mai puternică frână în calea reformelor. Raportul consideră că migraţia politică este un indicator important al corupţiei politice. Dacă în anul 2000 la alegerile locale PSD a câştigat 1.050 de primari, după doi ani, în 2002 partidul de guvernământ avea deja 1.584 de primari, datorită migraţiei dela partidele opozante.

Raportul SAR emite un verdict sever asupra ultimelor evenimente politice. Schimbarea Constituţiei, susţin raportorii, a fost o ocazie ratată de a reforma sistemul politic. După mulţi ani de dezbateri, aproape toate propunerile cu potenţial de schimbare au fost retrase. Aşa încât, până la urmă, nu se va îmbunătăţi situaţia separării puterilor în stat, nu va creşte substanţial eficienţa celor două camere şi nici calitatea parlamentarilor. Slăbiciunea politică pare să fie în opinia raportorilor SAR şi cauza coruperii Justiţiei şi Administraţiei. Cea mai bună ilustrare a lipsei de voinţă politică o reprezintă blocajele apărute în aplicarea legii 10 de restituire a proprietăţilor. Justiţia se face complice la acest fapt laolaltă cu Administraţia. Analiza sistemului judiciar este poate capitolul cel mai sever al raportului, care se încheie cu recomandarea ca titularul portofoliului să demisioneze, de vreme ce nici unul dintre angajamentele asumate nu a fost respectat.

Cât priveşte administraţia şi calitatea actului de guvernare, Raportul SAR citează un studiu al Băncii Mondiale, potrivit căruia România este ultima între ţările candidate la accedere în UE, plasându-se chiar în urma unor ţări non-candidate, precum Croaţia. La capătul acestei severe evaluări, autorii raportului apreciază că anul 2007, pe care şi l-a stabilit Guvernul actual ca temen al aderării, este totuşi posibil şi face recomandări pentru intensificarea eforturilor de aderare. În subtextul acestui raport independent, dar totuşi românesc ca perspectivă, se poate citi că, indiferent de stadiul în care s'ar afla obiectiv România, ea trebue să fie primită cât mai curând în UE, întrucât numai aşa progresele şi schimbările pozitive pot fi garantate.

EMIL CONSTANTINESCU

Urmare din pag. 1

Angajarea preferenţială a Franţei în procesul investiţional şi de privatizare a fost nefastă pentru reforma economică, prin respingerea relaţiei cu investitorii Anglo-Americani şi neglijarea relaţiei cu Germania. Ceea ce a costat România nu doar economic, ci şi politic.

Maniera dezastruoasă de înlăturare a premierului Radu Vasile, înlocuirea lui cu un *"independent"*, retragerea Domnului Constantinescu din cursa prezidenţială au dat lovitura de graţie PNŢCD şi au consolidat decisiv imaginea unui eşec guvernamental la scenă deschisă.

Fără aceste evenimente catastrofale, România ar fi fost condusă în NATO de legatarii luptei pentru eliberarea de sub regimul comunist, economia s'ar fi curăţat de *"capitaliştii roşii"* şi ar fi atras mari investitori, iar sărăcia populaţiei nu ar fi fost azi atât de dramatică.

Sigur, istoria nu se scrie cu dacă şi ştim cât de greu era şi a rămas să reconstruieşti o ţară devastată de un regim represiv. Important, însă, era şi rămâne să încerci să faci *"şi chiar să faci"* tot ceea ce depinde de tine, în calitate de demnitar şi în calitate de cetăţean, pentru a scurta drumul dela necesitate la realitate.

Din păcate, Emil Constantinescu şi coaliţia guvernamentală au făcut tot ce au putut pentru a-şi sabota şansele de reuşită. De aceea, tot ce au reuşit să facă, în plan economic şi instituţional, a fost ulterior adjudecat de PSD, prin roadele pe care cei ce le-au semănat n'au ştiut să le culeagă. AU AVUT PUTEREA ŞI N'AU ŞTIUT CE SĂ FACĂ CU EA. Au preferat să se bată între ei, pentru ca nu cumva cineva - mai precis, PNŢCD - să fie considerat liderul reuşitei, decât să acţioneze împreună pentru reuşita comună. O reuşită care ar fi fost în primul rând în beneficiul ţării.

După toate acestea, singurul partid care a plătit preţul a fost PNŢCD. Un preţ total, cu consecinţe remanente până în ziua de azi. Este, totuşi, singurul partid care, în frunte cu Domnul Victor Ciorbea, şi-a asumat partea de vină, spre deosebire de ceilalţi actori ai eşecului, care au continuat să se spele pe mâini, în frunte cu Domnul Emil Constantinescu. Dumnealui a continuat să-şi apere erorile cu o tenacitate demnă de o cauză cu adevărat bună. Mai mult, s'a considerat un geniu neînţeles şi *"după o perioadă de falsă retragere, timp în care a patronat din umbră procesul de sabotare a reconstrucţiei PNŢCD"* a revenit pe scenă, cu pretenţia de a conduce o nouă *"opoziţie unită"* la fel de *"nouă"* şi cu un potenţial la fel de *"unitar"* ca şi precedenta. De fapt, aceeaşi. După ce a fost principalul responsabil al eşecului coaliţiei de guvernare din timpul mandatului prezidenţial, Domnul Emil Constantinescu a ţinut să fie şi principalul responsabil al eşecului cristalizării unei alternative la actuala putere, alternativă care, mai ales din cauza atitudinii domniei sale, nu există (coaliţia PNL-PD nu poate fi altceva decât ceea ce a fost în perioada 1996-2000: o conjuraţie cu intenţii demolatoare, nu o veritabilă alternativă cu voinţă, putinţă şi soluţii de guvernare).

În loc să rămână retras acolo unde l-a ţintuit *"scârba"* neputinţei, Domnul Emil Constantinescu şi-a făcut partid fondat, în culise şi, o parte chiar pe scenă, de cei care ar trebui să răspundă cel puţin moral, dacă nu şi altfel, pentru eşecurile, neregulile şi scandalurile din timpul mandatului de tristă amintire. Partidul şi-a zis *"Acţiunea Populară"*, nefiind de fapt altceva decât o acţiune de alimentare a dezbinării unei opoziţii şi aşa slabe şi controlabile de către putere. Scopul principal este acela de a sabota revenirea pe scena politică a ţării a partidului care l-a propulsat la Cotroceni. Tot ceea ce face Domnul Emil Constantinescu *"şi face totul, împreună cu fosta sa camarilă"* se poate rezuma în câteva cuvinte: *"Să demolăm împreună PNŢCD"*. Visul dintotdeauna al Securităţii. În faţa căreia s'a declarat înfrânt.

Roxana IORDACHE

PRESA AMERICANĂ CRITICĂ ÎNCHIDEREA "EUROPEI LIBERE" ŞI A "VOCII AMERICII"

Oficiul american pentru Management şi Buget intenţionează să întrerupă emisia posturilor de radio *Europa Liberă* şi *Vocea Americii* în limbile ţărilor din Europa Centrală şi de Est, iniţiativă criticată de cotidianul *Washington Post*. Organismul american menţionat a explicat că decizia sistării emisiunilor celor două posturi de radio în limbile naţiunilor Est-europene a fost adoptată ca urmare a instaurării unor regimuri democratice în regiune. Argumentele au fost însă contestate de cotidianul citat, care apreciază că procesul de democratizare din ţările Est-europene nu este încă definitivat, libertatea presei fiind unul dintre aspectele cele mai ameninţate. Drept exemplu, publicaţia americană aminteşte că, în România, ziariştii au fost sancţionaţi pentrucă au făcut dezvăluiri deranjante despre politicieni, deşi tribunalele au recunoscut că acestea au fost adevărate.

În plus, conform *Washington Post*, jurnalismul practicat în regiune pune accentul pe senzaţional, în detrimentul standardelor profesionale. Radio *Europa Liberă* şi *Vocea Americii*, care înregistrează o audienţă importantă, constituie un model de jurnalism responsabil, subliniază ziarul citat, care consideră că acestea ar trebui să emită în continuare, mai ales pentrucă sunt importante din punct de vedere al intereselor americane. Sondajele de opinie au dezvăluit că atitudinea antiamericană deseori semnalată în Franţa şi Germania reprezintă o tendinţă tot mai accentuată şi în statele *"noii Europe"*.

RAPORTUL DE ŢARĂ PENTRU ROMÂNIA

Urmare din pag. 1

În an electoral va trebui să ia măsuri antisociale. Mai mult decât atât trebue să facă în 11 luni mai mult decât celelalte ţări Est europene candidate la aderare. În mod evident, în acest moment, România este codaşa Europei, exemplul cel mai clar fiind Bulgaria care a depăşit România după reformele iniţiate de Premierul Simeon de Saxa Cobourg. Cert este că nota de trecere dată cu chiu cu vai de către Bruxelles ar trebui interpretată de cabinetul Năstase şi ca un vot de blam. Şi reprezintă momentul în care cabinetul trebue să fie restructurat din temelii. Demisiile miniştrilor sănătăţii şi integrării europene, precum şi a secretarului general nu sunt îndeajuns. Miniştrii Justiţiei şi ai Administraţiei şi Internelor ar trebui de urgenţă demişi. Sau poate chiar este momentul ca guvernul Năstase să demisioneze în întregul său.

Financial Times: Raportul UE pentru România dezamăgeşte

Raportul privind gradul de pregătire a României pentru aderarea la UE s'a dovedit a fi o dezamăgire majoră, ceea ce ar putea duce la demisia unor membri ai Guvernului, apreciază observatori politici dela Bucureşti, citaţi de *"Financial Times"*.

Raportul remarcă progrese în multe domenii şi recunoaşte existenţa unei voinţe mai puternice pentru reformă, dar critică Guvernul român pentru eşecul înregistrat în aplicarea promisiunilor de îmbunătăţire a administraţiei publice, sporire a independenţei judecătoreşti şi de luptă împotriva corupţiei.

După ce presa română a publicat detalii ale raportului, Premierul Adrian Năstase este supus unor presiuni tot mai mari pentru a îi demite pe miniştrii Justiţiei şi Administraţiei Publice, comentează Financial Times, într'un articol dedicat raportului privind România prezentat de Comisia Europeană.

Dar probabil că aspectul cel mai grav pentru Guvern poate fi eşecul României de a obţine statutul de *"economie de piaţă funcţională"*, care recunoaşte capacitatea unei economii de a face faţă competiţiei în piaţa comună europeană. Până în ultimele zile dinaintea publicării raportului, Guvernul a părut încrezător că va obţine acest statut.

Andrei BĂDIN

Dr. Gina Caminschi
-Dental Surgeon-
918 Dundas Street East, Suite 208, Mississauga,
Ontario, L4Y 4H9
TOMKEN Rd. / DUNDAS Str. East
Tel : 905-804-8182

NU UITAŢI !
PLĂTIŢI
ABONAMENTUL LA
CUVÂNTUL ROMÂNESC

Dezvăluirile lui Willem Matser,

FUNCŢIONAR ÎNALT ÎN NATO,

IMPLICAT ÎN AFACERI DUBIOASE CU OFICIALI ROMÂNI

Funcţionarul olandez al NATO a executat, potrivit propriilor sale declaraţii, *"traversări de frontieră şi activităţi politice secrete în cadrul Alianţei"*, atunci când a fost arestat, la începutul acestui an, fiind suspectat că face parte dintr'o reţea complexă care se ocupă cu spălarea de bani.

Potrivit Ministerului belgian al Justiţiei însă, Matser, în vârstă de 50 de ani, este principalul responsabil pentru o operaţiune de spălare de bani în valoare de 200 milioane de dolari, fapt pentru care a fost arestat în Februarie 2003. Ofiţerul ar fi încercat să convertească în bani gheaţă un fals certificat de depozit emis în Columbia, cu ajutorul mai multor complici printre care un Italian şi un Marocan, implicaţi în trafic de droguri. Matser intenţiona să plaseze banii în România, ţară pe care o vizitase des în calitate de funcţionar al NATO.

Aşa cum s'a clarificat între timp, Matser a bănuit imediat după arestare că reţinerea sa va fi pusă în conexiune cu activitatea sa în cadrul NATO. *"Execut o serie de diligenţe transnaţionale şi activităţi politice sensibile pentru Alianţă. Desfăşor numeroase negocieri informale şi nu este greu de ghicit de ce m'am trezit cu poliţia la uşă. Probabil că în aceste negocieri am mers la un moment dat prea departe"*, menţionează o declaraţie a lui Matser, făcută la câteva zile după arestarea sa din Februarie şi despre care nu s'a ştiut până acum. Este de menţionat că într'una din convorbirile avute de Matser cu soţia sa care l-a vizitat la închisoare, discuţie interceptată de autorităţile de anchetă belgiene, acesta a recunoscut indirect că ar fi fost implicat în activităţi de spălare a banilor. Matser a negat această declaraţie ulterior, în cadrul anchetei. În momentul arestării, fostul agent secret lucra în cadrul biroului consilierului special al Alianţei pentru Europa de Est. Funcţia de consilier special era deţinută de Britanicul Chris Donnely, fost agent al Secret Service, care avea acces direct la secretarul general al NATO. Funcţia presupune rapoarte despre ţările fostului Pact dela Varşovia, în special în domeniul apărării şi al serviciilor de informaţii. În cadrul anchetei desfăşurate de poliţia belgiană, Matser a declarat că el reprezenta *"continuitatea"* pe relaţia NATO-Europa de Est. *"Donnely urma să fie pensionat peste câteva luni şi secretarul general (lordul Robertson - n.r.) urma să îşi încheie şi el mandatul"*, şi din acest motiv Matser susţine că ar fi fost însărcinat de Ministerul Apărării pe relaţia cu NATO. După cum reiese din declaraţia sa dela poliţie, Matser a vorbit foarte deschis în cadrul anchetei despre natura activităţilor sale în cadrul NATO din perioada precedentă arestării sale de acum opt luni. Dosarul urmează să fie judecat la începutul anului viitor.

În afară de declaraţiile conţinute de primele sale declaraţii, Matser a negat constant orice legătură între activităţile sale în cadrul NATO şi presupusa spălare de bani. Matser a recunoscut însă că a efectuat convorbiri telefonice şi trasmisii fax din biroul său dela Bruxelles pentru reglarea diligenţelor financiare pe care şi le asumase. De asemenea, inculpatul a recunoscut că a falsificat în câteva cazuri documente. Matser spune că implicarea sa în valorificarea certificatului de depozit columbian falsificat, în valoare de 200 milioane de dolari, sumă care urma să ajungă în România, este o afacere strict privată. Matser desfăşura un soi de afaceri financiare în care principalul său rol era să economisească timpul pentru derularea tranzacţiilor acţionând în calitate de mediator. El susţine că este nevoie de aşa ceva pentrucă pieţele financiare fondurile de împrumut private de sute de milioane de dolari se acordă pe termen foarte scurt.

Funcţionarul NATO susţine că în cursul activităţilor sale financiare a intrat în contact cu *"indivizi dubioşi"*, ceea ce este evident şi pentru organele de anchetă, însă modul strict în care controla originea banilor tranzacţionaţi face ca astfel de indivizi să fie excluşi din circuit pe cale naturală. Matser adaugă că percepea un onorariu relativ modest pentru serviciile sale. *"Motivaţia mea principală era să asigur o sumă de bani cât mai mare pentru România. Nu aveam nevoie de mare lucru pentru mine. M'aş fi ales cu două <tone> de dolari pe an"* (200.000 de dolari pe an, din tranzacţia cu depozitul de 200 milioane - n.ed.)

Matser susţine că era asigurat din punct de vedere financiar. *"Duc o viaţă foarte confortabilă... Salariul îmi este mai mult decât suficient pentru a plăti facturile lunare"*, spunea Matser sub anchetă, pe 9 Februarie. Funcţionarul NATO a menţionat în cursul cercetărilor că miniştrii români se arătau dispuşi să încalce legea pentru a profita de tranzacţiile financiare derulate de Matser. Certificatul de depozit suspect, în valoare de 200 milioane de dolari, îl avea ca beneficiar pe omul de afaceri român Ovidiu Tender.

Pentru a evita plata unei taxe de 70 la sută din valoarea depozitului, după cum prevăd legile române, era nevoie să fie inventată o construcţie artificială, astfel ca Tender să nu primească banii în mod direct. Compania omului de afaceri român ar fi urmat să intre în posesia banilor mai târziu, prin alocarea *"pe sub mână"* a unor proiecte guvernamentale, a precizat Matser sub anchetă.

Iată ce menţionează declaraţia sa din 5 Februarie: *"O să dau un exemplu. Ministerul doreşte să deruleze un proiect special, de exemplu construcţia unui pod. Finanţarea se face din resurse alocate proiectului. Tender obţine o recomandare preferenţială pentru executarea proiectului. O să spuneţi că asta ar face ca peste 10 ani să apară o anchetă de fraudă în domeniul construcţiilor în România. Chiar dacă se întâmplă aşa, cred că în România ai mai puţine dificultăţi într'un asemenea caz. Ministerul era, ca s'o spunem pe şleau, implicat în complot. Ministrul vrea să vadă podul construit. În cazul că mă întrebaţi dacă se alege şi ministerul cu ceva din afacerea asta, n'am să spun nimic. Îmi spuneţi că, în calitate de funcţionar al NATO, sunt obligat să păstrez un anumit standard. Nu sunt de aceeaşi părere. Nu o văd ca pe un complot. Fiecare ţară are propriile norme şi valori. Nu fac mare caz din asta."*

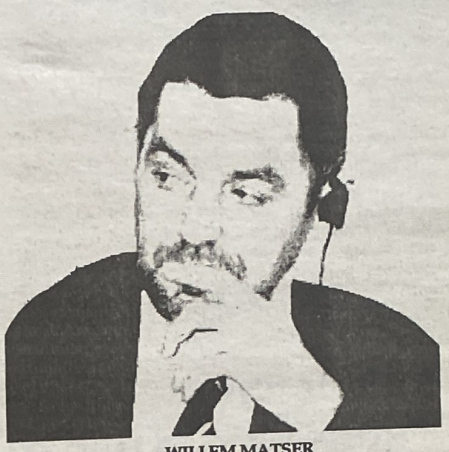

WILLEM MATSER

Matser a avut relaţii strânse nu numai cu oameni de afaceri şi politicieni din România; potrivit spuselor sale, era în termeni foarte buni şi cu responsabilii concernului petrolier rus Lukoil, una din cele mai mari companii de profil din lume. *"Am contacte la nivel foarte înalt cu Lukoil, companie care este un fel de Shell a Rusiei. Lukoil desfăşoară un volum uriaş de afaceri în afara Rusiei şi poate face multe lucruri cu un certificat de depozit"*, spunea Matser.

Funcţionarul NATO anchetat a mediat pentru cooperarea între o companie Vest-europeană şi o firmă piscicolă din România. Pentru asta a stabilit contacte cu Ministerul Agriculturii, Nature Conservation and Food Quality, ca şi cu specialişti dela Şcoala pentru Ştiinţe Agricole din Dronten. Împreună cu partenerul său de afaceri italian Pietro F., un traficant de cocaină condamnat, Matser plănuia să desfăşoare tranzacţii financiare pe scară largă cu certificate de depozit columbiene, după cum a declarat sub anchetă. Italianul a fost foarte convingător: *"În Columbia există sume foarte mari de bani care au acoperire legală. Acum nu mai sunt aşa convins că nu este vorba de bani proveniţi din surse criminale. În momentul când era, în derulare afacerea, în Octombrie 2002, aveam un sentiment de încredere"*, spunea Matser, al cărui avocat a precizat în încheierea depoziţiei că neagă orice rol într'o schemă de spălare a banilor şi se abţine dela orice alte comentarii cu caracter oficial.

SIMBIOTISMUL DINTRE POLITICIENII ŞI MONŞTRII SOCIETĂŢII ROMÂNEŞTI UN PERICOL PENTRU DEMOCRAŢIE

Florin Oprea SĂLCEANU

LEGEA ANTICORUPŢIE este un semn al DEMOCRAŢIEI care există în România, dar nu înseamnă că această Democraţie este în adevăratul sens al cuvântului. Există destule *"zone"* ale statului de drept care sunt ţinute departe de ochii lumii şi ai presei. În astfel de *"zone"* îşi duc existenţa monştrii ce încalcă drepturile şi libertăţile cetăţeneşti cu o fervoare diabolică şi chiar îşi etalează nebunia prin nesubordonare la Lege, creindu-şi pentru ei legea abuzului de putere între patru pereţi, departe de normalitate şi trăiesc în simbioză cu politicienii din Parlament. Astfel de monştrii mai apar, la ore târzii, pe străzile oraşelor, la volanul maşinilor de lux şi emit vorbe şi semne obscene celor care din motive întemeiate sunt prezenţi la diferite ore şi se îndreaptă spre servici, spital sau casă. Aceşti analfabeţi triviali sunt *"puii"* monştrilor care acţionează subteran împotriva Democraţiei şi Drepturilor Fundamentale ale Omului, şi nu au respect pentru Constituţie şi lege, care din 1989 şi în continuarea mileniului trei au făcut averi din distrugerea premeditată a economiei şi industriei româneşti, deci s'au îmbogăţit prin furturi şi evaziuni fiscale, creindu-şi conturi bancare mari în bănci străine şi conturi mici în bănci româneşti. Ei încă mai controlează tot ceea ce se face în România prin *"ajutorul şi prezenţa"* parlamentarilor, a celor din Justiţie şi într'o mică măsură din Poliţie. Parlamentarii puşi în faţa Legii anticorupţie şi-au bătut joc de întreaga naţiune română declarând ca parte din avere şi căţeii cu care se hârjonesc în timpul când nu *"perfectează"* legi încălcite în lojele Parlamentului. Un astfel de comportament dovedeşte că nu stă bine cu sănătatea mintală şi morală şi că sunt monştrii care sfidează frumuseţea morală a naţiunii române. Cât despre averea obţinută se înţelege cum au obţinut-o şi că păstrează cărdăşia cu alţi monştrii din toate structurile societăţii. Din cauza acestora, mii de tineri români, străluciţi în toate domeniile ştiinţei, artei şi culturii, continuă exodul spre alte orizonturi ale Lumii, şi naţiunea suportă biruri şi existenţa la limită, pe când tagma monştrilor proliferează canceros pe fiinţa ROMÂNIEI.

Partidul stat, constituit în mare parte din cei care au făcut propagandă comunistă şi acte de represiune împotriva a sute de mii de români, este pus să îi ocrotească pe aceşti monştrii prin relaţii de alcov, aplicând legi anticorupţie de ochii naţiunii şi Comunităţii Europene. Deci se cere o implicare mult mai directă din partea Comunităţii Europene şi Statelor Unite pentru a stopa total jocul murdar *"de-a Democraţia"* al factorilor responsabili ai Statului Român şi acoliţilor lor. Numai aşa România îşi va menţine echilibrat drumul spre Democraţie, spre binele naţiunii române, spre binele Europei şi Lumii.

AU FURAT VOTURILE !

Duminică 19 Octombrie 2003, la TVR 1, la jurnalul de seară dela 19h, reporterul tv a informat, pe baza datelor primite dela Biroul Electoral Central, că până la 18h votaseră 45% alegători. La jurnalul de noapte dela 23h, acelaşi reporter tv a informat, pe baza datelor oferite de BEC, că până la 20h - ora închiderii urnelor - au votat 54% alegători. Crainica tv Celia Petricu a informat că, între 18h-20h, votaseră 2 milioane alegători. Deci, din cei peste 9 milioane alegători prezentaţi la vot în zilele de 18 şi 19 Octombrie 2003, aproape un sfert (2 milioane) au votat în ultimele două ore ale scrutinului. Asta să o creadă cuţu'!

Regimul comunist Groza a furat voturile poporului român, la alegerile parlamentare din 19 Noembrie 1946. Regimul neocomunist Iliescu-Stolojan a falsificat referendumul pentru Constituţie, din 8 Decembrie 1991. Regimul mafiot Iliescu-Năstase a falsificat referendumul pentru revizuirea Constituţiei, din 18-19 Octombrie 2003.

În privinţa Europei, vorba genialului Caragiale prin gura lui Farfuridi: *"Toată Europa stă cu ochi aţintiţi asupra noastră"*. Şi se cruceşte!

A.J.HOSSU

MUZICA-VIDEO
CARTI-ZIARE

din ROMÂNIA, la dvs. ACASĂ!

MUZICĂ peste 500 AUDIO CASETE si CD: MUZICĂ POPULARĂ/ROMANŢE, MUZICĂ UŞOARĂ COMICE-BASME-COLINDE, muz.CLASICĂ CD-ROM-uri cu SUBIECTE DIN ROMANIA

VIDEO :+100 FILME: Nea Marin, Dacii, BD, Pacala, ORAŞE, DATINI; TEATRU: Caragiale-Birlic, Take-Yanke-Kadar etc. Revelion, Revoluţia 89 Muz./dansuri populare celebre, Divertis, Crăciun

CĂRŢI: 2000 TITLURI: ROMANE, ISTORIE, DICŢIONARE, FILOZOFIE, POLITICA, POLITISTE, DRAGOSTE, BANCURI, COPII, CĂRŢI DE BUCATE etc.

ABONAMENTE LA ZIARE-REVISTE! COTIDIENE,SĂPTĂMÂNALE,LUNARE: "Evenimentul" "CAŢAVENCU", "SPORT", "REVISTA VIP", "Form AS" REV.PARANORMAL,"REBUS","FEMEIA MODERNĂ" "OLIVIA","VIVA","PLAYBOY","POVESTEA MEA","BURDA"etc

Cereti formulare si liste gratis!

ARTIMMEX

import-export & distribution of publications and media
Reprezentanţi ELECTRECORD şi INTERCONT MUSIC

4 Farmington Cres.
Toronto, ON M1S 1G1 CANADA
e-mail: order@artimmex.com
INTERNET: www.artimmex.com
Tel: (416) 332 9777 - Fax : (416) 332 8777

GREVA STUDENŢILOR

Studenţii cer majorarea burselor, creşterea subvenţiilor pentru cămine şi reducerea tarifelor de transport

Studenţii din mai multe centre universitare au mărşăluit pe străzile oraşelor unde învaţă, în semn de protest faţă de modul în care Ministerul Educaţiei se gândeşte să rezolve cererile lor. Peste 1.200 de studenţi gălăţeni au solicitat majorarea burselor, astfel ca acestea să acopere costurile de cazare şi masă, mărirea subvenţiilor pentru cămine, precum şi reducerea tarifelor la transportul feroviar şi rutier şi consultarea studenţilor în luarea deciziilor privind învăţământul. Protestatarii au împărţit pe traseu manifeste în care se arată că pentru a putea face o facultate în România, un tânăr trebue să provină dintr'o familie înstărită, să aibă câteva zeci de kilograme în plus, care se vor pierde pe băncile şcolii, şi să aibă *"pile"*, cunoştinţe şi relaţii pentru a se angaja pe perioada studiilor şi după absolvire.

Protestatarii au purtat cu ei o păpuşă din cârpe, în care au înfipt un ţăruş. *"Este studentul român şi scriem pe el clar că ne trag în ţeapă guvernanţii. Şi nu numai pe noi! Ne trag în ţeapă cu bursele, cu căminele, cu taxele"*, a explicat unul dintre protestatari.

Organizaţiile studenţeşti au semnat cu Ministerul Educaţiei un protocol prin care suspendă protestele

Mai multe organizaţii studenţeşti, printre care Uniunea Studenţilor din România şi Alianţa Organizaţiilor Studenţeşti, au semnat cu Ministerul Educaţiei un protocol prin care au convenit să înceteze orice mişcare revendicativă pe toată durata acţiunii acestui protocol. În document se prevede, printre altele, că în următorii trei ani vor fi alocate 30 de milioane de euro, din împrumuturi europene, renovării şi modernizării căminelor studenţeşti, şi că subvenţiile bugetare pentru cămine

vor fi majorate. În protocol se mai prevede, de asemenea, că din Ianuarie 2004, bursele vor fi indexate cu 12%, iar la rectificarea bugetară din anul viitor, Ministerul Educaţiei va susţine majorarea burselor.

Săptămâna viitoare, reprezentanţii studenţilor şi ai mai multor ministere se vor întâlni ca să analizeze o posibilă reducere cu 50% a preţului biletului pentru studenţi la trenurile rapide şi accelerate.

În pofida semnării protocolului, studenţii dela Universitatea Politehnică au ameninţat că vor continua protestele, considerând că eventuala rezolvare a problemelor sociale nu e de ajuns. Sorin Scuratovschi, preşedintele Ligii Studenţilor Metalurgişti, a declarat la *BBC*, că e necesară restructurarea întregului sistem universitar şi *"asanarea piramidei ierarhice universitare"*.

CAZUL "ŞPAGA LA GUVERN" ŞI INVESTIŢIILE STRĂINE

Ministrul care conduce autoritatea pentru control, Ionel Blănculescu, a anunţat că va prezenta în cel mai scurt timp primului ministru raportul său privitor la cazul Teodorescu, funcţionarul guvernamental acuzat de luare de mită. Cazul acesta suscită însă două întrebări importante: cât de eficiente sunt instituţiile judiciare din România şi cât de receptiv este mediul economic românesc faţă de investiţiile străine?

Parchetul Naţional Anticorupţie a început o cercetare în cazul lui Virgil Teodorescu de mai multe luni de zile, dar până acum nu a redactat nici o concluzie. Încetineala anchetei provoacă nedumeriri firești. Cazuri mult mai recente şi nu mai puţin complicate se află într'un stadiu mai avansat. Să amintim că ritmul anchetei este definitoriu pentru Parchetul Naţional Anticorupţie. Acest organism extraordinar în sistemul judiciar a fost instituit anume ca să preia doar cazurile grave de corupţie şi să le rezolve rapid. În acest scop a fost dotat cu mijloace excepţionale.

Mult mai surprinzător a fost însă comentariul pe care l-a făcut ministrul Ionel Blănculescu privitor la ritmul şi la natura anchetei PNA. Ministrul, deşi nu era obligat să o facă, a spus că Parchetul Naţional Anticorupţie a fost deranjat în cercetarea sa de autodenunţul lui Octavian Ionescu, întrucât secretul anchetei ar fi fost deconspirat. Omul de afaceri de origine română, stabilit în Elveţia, declarase că a dat mită lui Virgil Teodorescu, funcţionar la Secretariatul General al Guvernului şi altor persoane din administraţia locală. E mai logic însă să credem că, dimpotrivă, deconspirarea aceasta va stimula autorităţile judiciare să ducă ancheta la bun sfârşit.

A doua întrebare nu este mai puţin gravă. Toate raportele calificate privitoare la România, inclusiv cele mai recente observaţii ale FMI, arată că mediul economic din România nu este suficient de prietenos pentru investiţiile străine. Dar ce înseamnă acest lucru în mod concret, abia un caz ca acesta dela Buşteni ne poate arăta. În rezumat, un om de afaceri, care întâmplător era Român de origine a adus investiţii din străinătate, dar s'a lovit de lipsa de receptivitate şi ulterior de ostilitatea administraţiei locale. Nici intervenţia la preşedintele ţării nu a reuşit să netezească drumul. Cazul poate fi generalizat. Un lung şir de investiţii ratate ne arată că investitorul străin a fost privit de autorităţile locale din România şi de afaceriştii autohtoni cu multă ostilitate. Realitatea aceasta de adâncime a fost cel mai bine developată în timpul guvernării de centru dreapta care, deşi era mult mai favorabilă deschiderii economice, a eşuat la rândul ei. În 1997 de exemplu, când Guvernul a dat o ordonanţă care oferea avantaje investiţiilor străine s'a creat o opoziţie generală, inclusiv în sânul propriei majorităţi parlamentare. Mediul intern de afaceri a intrat în alertă şi a boicotat Ordonanţa. Politica economică a fost de fapt guvernată după 1989 de un raţionament simplu: oamenii de afaceri locali nu au încă destui bani pentru a investi în proiecte mari sau pentru a prelua societăţi economice rentabile. Aşadar, privatizările şi investiţiile străine trebue să fie încetinite şi diminuate la maximum în aşa fel încât capitalul autohton să poată creşte şi să înceapă să se manifeste pe o scară mai largă. Între administraţie şi afaceri a existat mereu o legătură strânsă aşa încât opoziţia funcţionarului public trebue pusă în legătură cu gelozia capitalului autohton. Multă lume crede în România că aceasta este o atitudine legitimă şi că este o chestiune de concurenţă, firească în capitalism, opinează postul de radio german *"Deutsche Welle"*. Se pierde însă din vedere că un potenţial foarte mare a rămas ani de zile nefolosit şi de asemenea că investiţiile străine nu aduceau numai bani, ci şi un mod de a face, un tip de cultură pe care capitalistul autohton abia născut pe ruinele comunismului nu îl posedă pe deplin. Refuzul investiţiilor străine a însemnat, de fapt, înapoiere economică. Iar rezultatul este că astăzi România se plasează pe ultimul loc între ţările candidate la Uniunea Europeană.

PRESIUNILE OFICIALILOR OCCIDENTALI NU SUNT LUATE ÎN SEAMĂ DE GUVERN

Ileana BIDIAN

Ministrul britanic pentru Afaceri Europene, Denis MacShane, a declarat la Bucureşti că în România corupţia rămâne o problemă majoră şi că în opinia sa autorităţile române ar trebui să ia măsuri mai hotărîte de reformare a administraţiei şi sistemului judiciar. În ciuda acestor insistenţe şi presiuni concertate ale politicienilor europeni, societatea românească dă impresia că se complace într'o mare inerţie. Guvernul se arată excedat de aceste declaraţii occidentale, iar viaţa de zi cu zi în România se desfăşoară parcă neatinsă de aceste valuri de suprafaţă.

Un cetăţean român, ca să luăm un singur exemplu, încearcă să-şi obţină drepturile cuvenite prin legea 10 din 2001. Toate demersurile legale au fost împlinite, mai rămâne doar ca Prefectura să pună în aplicare sentinţa judecătorească. Şi totuşi, după două luni dela expirarea termenului stabilit de lege, Prefectura evită să dea un răspuns. De ce, rămâne neclar. În sfârşit, cetăţeanul află că Prefectura invocă faptul că nu a fost înştiinţată la timp şi că dorește în consecinţă să ceară o nouă înştiinţare cu scopul de a face recurs împotriva sentinţei. Din dosar lipsea înştiinţarea care fusese între timp furată.

Terenul agricol despre care este vorba e exploatat actualmente de o mare firmă de mezeluri din România, una dintre cele mai prospere, care a făcut afaceri într'o aşa-numită *"zonă defavorizată"*. Acolo a concesionat un teren şi a înfiinţat o filială, fiind scutită de taxe. Terenul face parte dintre cele care au fost în trecut naţionalizate şi trebue, conform legii, restituit. Aşa încât este clar interesul acestei firme de a nu ceda terenul, de a amâna lucrurile până când ar putea cumpăra eventual această proprietate şi apoi să ofere proprietarului de drept doar minimele despăgubiri prevăzute de lege. Prefectura este, logic, părtaşă la acest aranjament. Oficiul juridic pune mereu obstacole şi îşi manifestă intenţia de a înainta recursuri în cazurile cele mai limpezi. Legile sunt ignorate, întrucât funcţionarii publici sunt mituiţi ca să pună obstacole prin toate mijloacele. Nu este doar un caz singular, ci este o realitate foarte răspândită. Omul din România, cum se spune într'o expresie veche, moare cu legea în braţe.

Insistenţele unor lideri occidentali nu pot avea nici un efect asupra unor funcţionari dela prefectură care se ştiu acoperiţi de multiple complicităţi. Ele sunt semnificative doar pentru Guvern, Preşedinte sau partide politice. Dar nici la nivelul acesta, cel mai înalt, nu se remarcă o mobilizare reală împotriva corupţiei. În afara unor legi cu aplicabilitate incertă, cum este cea referitoare la declararea averilor, nu s'a întâmplat nimic. În provincie, la nivelurile doi şi trei ale administraţiei, lucrurile se petrec în continuare ca şi până acum, ca pe fundul mării netulburate de furtuna dela suprafaţă. O firmă cu notorietate pozitivă, mândria industriei alimentare din România, îşi datorează însă succesul şi prosperitatea nu doar hărniciei şi priceperii, ci şi corupţiei. De aceea probabil că este atât de greu de pus lucrurile în mişcare, întrucât până şi partea pozitivă a realităţii economice din România pare că este aşezată pe o temelie putredă.

Investiţiile vor creşte dacă se va face reforma şi privatizarea

Continuarea procesului de privatizare şi a reformelor structurale sunt premise pentru creşterea investiţiilor străine directe din România, în condiţiile în care întreaga zonă a Europei de Sud Est va beneficia de fluxuri de capital tot mai mari.

"Privatizarea SNP Petrom şi a celorlalte companii din domeniul energetic vor contribui la creşterea investiţiilor directe. România are cea mai mică rată de investiţii directe pe cap de locuitor dintre ţările Europei Centrale şi de Est care se găsesc în negocieri de aderare la Uniunea Europeană. Privatizarea, retrocedarea terenurilor şi evoluţia negocierilor de aderare ar trebui să ducă la majorarea investiţiilor directe", se arată într'un studiu elaborat de Raiffeisen Zentralbank Oesterrich pentru Europa de Sud-Est.

Analiştii băncii austriece consideră necesară continuarea reformelor structurale ca o condiţie pentru stabilitatea economică şi asigurarea creşterii economice necesare pentru ca România să fie acceptată în Uniunea Europeană din anul 2007.

Raportul aminteşte că finalizarea primului acord cu FMI s'a făcut în condiţiile în care România s'a angajat să controleze creşterea salariilor şi a creditului neguvernamental, alături de alte câteva măsuri suplimentare asumate de Guvern.

RZB estimează pentru acest an o creştere economică de numai 4,5%, mai mică faţă de prognoza de 4,8% anunţată de Executiv, după ultima revizuire în scădere.

Începând cu 2001, economiile din statele Sud-Est europene au avut, în medie, o creştere mai rapidă decât cea a ţărilor central-europene sau baltice, ţări care sunt considerate *"regiunea cu cea mai dinamică dezvoltare"* din Europa. În ultimii trei ani, economiile din zona de Sud-Estul Europei au crescut anual, în termeni reali, cu peste patru procente, în medie. În acelaşi timp, ţările din Europa Centrală şi de Est (Ungaria, Polonia, Cehia, Slovacia şi Slovenia) au avut, în medie, o creştere economică de sub 3%.

În ceea ce priveşte rata inflaţiei în România, autorii studiului se aşteaptă la o supraperfomanţă în 2003, când indicele preţului de consum va înregistra un avans de numai 13,5%.

Previziunile RZB arată, însă, o reducere a inflaţiei în 2004 până la numai 11,5%, acest indicator urmând ca, la finele lui 2005, să se menţină la 10,4%.

Dr. ANCA JIVAN - D.D.S.

4777 Yonge St. North York
Ontario, M2N 5M5

TEL: (416) 225-4949
FAX: (416) 229-4004

Stomatologie generală pentru adulţi şi copii

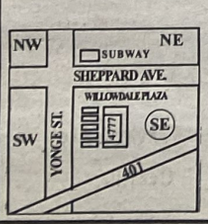

- Oferim întreaga gamă de servicii dentare.
- Urgenţe şi pacienţi noi sunt bineveniţi.
- Sunaţi pentru programare. Parcare gratuită.

NOAPTEA CRIMEI ISTORICO - REGALE

Romeo BRAN

De ani de zile, în Noembrie, caut să găsesc câte ceva nou legat de masacrul ordonat de Carol ultimul, în concubinaj cu politicienii *"istorici"*, împotriva generației naționaliste.

Deoarece crimele ordonate și înfăptuite sub egida acelui sinistru personaj ce se credea rege, adus pe tron prin poarta din spate a istoriei, nu au fost îndreptate numai împotriva lui Codreanu și a celor din jurul său, ci au fost plănuite să distrugă o generație, cred că cea mai valoroasă generație din istoria tristă a României.

Dar mai ales citesc ca să găsesc o cât de mică justificare or chiar o explicație istorică a crimelor, din care cea mai spectaculoasă este asasinarea lașă, acum 65 de ani, a celor 14, în frunte cu Corneliu Codreanu. Și nu o pot găsi pentrucă nu există. A fost ordonarea asasinării un act guvernamental făcut în grabă și cu neglijență? Răspunsul este categoric nu.

Să nu se uite că *"democrația istorică"* a încercat să-l elimine pe Codreanu, printr'un fel de procură, folosindu-l pe Stelescu care, nereușindu-i planul mișelesc, a fost pedepsit de cei numiți *"decemviri"*. A fost decizia regală de a-l elimina pe Codreanu, pornită numai din inițiativa regelui? Răspunsul este din nou un categoric nu. Se excamotează adevărul, se falsifică istoria, omițându-se două detalii mereu *"trecute cu vederea"*. Primul este acela din timpul ședinței *"consiliului de coroană"* din care făceau parte foștii șefi de partide desființate de Carol când acesta a întrebat ce se poate face, lorga a răspuns sibilinic cu o frază din istoria romană, spusă de Cicero împotriva lui Catilina, acuzat dar nedovedit, că ar fi complotat împotriva Republicii: *..."dar până când vei abuza de răbdarea noastră, Catilina?"*. Ca urmare, senatul roman a masacrat pe Catilina și pe cei ce-l urmaseră. Regele care, sanguin și pervers, - prost nu era - a înțeles aluzia oferită de Iorga. Se uită cu răutate un alt răspuns dat de Iorga regelui pornit pe crime și masacre. Ce sugerează Iorga, chiar foarte direct: *..."lupii atacă în bandă. A ucide oricât de mulți, nu se înlătură pericolul. Vânătorul cu experiență vizează șeful bandei și restul lupilor o iau la goană..."*

Și în felul acesta soarta lui Codreanu a fost pecetluită. Întrebarea ce mi-o pun de decenii: a fost regele chiar așa de atotputernic în aroganța sa paranoică prin care se credea un fel de despot asirian? Nici pe departe. Puterea lui de scurtă durată a fost sprijinită de complicitatea morală a acelor șefi de partide *"istorice"* care se simțeau amenințați de creșterea morală puternică a mișcării legionare, putere morală care le-ar fi subminat privilegiile lor - de altfel total pierdute după ce au complotat la actul de capitulare din 1944.

Există o oarecare paralelă între Catilina și Codreanu, în afara acuzațiilor de *"complot"* nedovedite și a proceselor penale în care acuzatorii au pierdut. Înainte de masacru, Catilina a ținut o scurtă cuvântare, profetică, pentru adepții săi: *..."voi toți știți, cauza noastră este justă. Noi luptăm pentru țara noastră, pentru libertatea noastră, pentru viețile noastre. Ei luptă pentru menținerea puterii a unei minorități"*. Revizitarea documentelor de epocă poate fi fascinantă și poate atrage paralele surprinzătoare cu evenimente destul de recente.

Recitind recent comunicatul dat de Parchetul militar după înfăptuirea asasinării din pădurea Tâncabești, din data de 29/30 Noembrie 1938, în minte mi-a venit un vers vechi, scris cu mânie de Vlahuță: *"minciuna stă cu regele la masă"*...

Cum se folosește minciuna pentru acoperirea crimei? Comunicatul spune că un grup de *"necunoscuți"* au atacat convoiul de deținuți care erau transferați dela o închisoare la alta, iar deținuții (care de fapt erau cu cătușe și lanțuri la picioare! - nota mea) au sărit din mașină și au încercat să fugă în pădure, noaptea și pe timp de ceață! Iar vajnicii jandarmi, noaptea și pe timp de ceață îi somează și îi impușcă pretinzând *"fuga de sub escortă"*, în timp ce nu pot să atingă pe nici unul dintre ceilalți *"atacanți"*. (Comunicatul seamănă cu povestea teroriștilor care au împușcat nevinovați în Decembrie 1989!)

Deci acțiunea s'a săvârșit noaptea, dar imediat a venit medicul legist, s'au făcut formele de rigoare și pe la 10 dimineața victimele erau deja la Jilava, îngropate și, cum s'a dovedit un an mai târziu, stropite cu acid sau var nestins, ca să nu fie recunoscute și peste groapa comună s'a turnat o placă de beton.

O asemenea eficiență nu s'a mai întâlnit în toată istoria omenirii. După săvârșirea asasinatului a protestat măcar unul din șefii de partide *"democratice și istorice"*?

Nici unul. Au respirat ușurați. Dându-i mână liberă regelui, au fost participanți la crimă, prin procură. De aceea am spus că această crimă a fost istorico-regală. Mai este și un alt aspect care mă tulbură. În toată istoria omenirii civilizate nu se citează nici un caz prin care 14 militari în uniformă acceptă să fie asasini individuali împotriva unor deținuți care NU ERAU CONDAMNAȚI LA MOARTE. Apoi au acceptat să tacă pentru o mână de gologani pe care, sunt convins, după crimă, i-au băut la cârciuma din mahalaua lor și apoi și-au îmbrățișat nevestele sau și-au mângâiat copiii.

Ce blestem spurcat s'a abătut asupra nației noastre, de a putut zămisli asemenea aberații morale? Iuda Iscarioteanul, după vânzarea din grădina Ghetsimani a avut remușcări și a dat arginții înapoi. Militarii noștri, Români ca sânge, probabil învățați de părinți să fie cu frica de Dumnezeu, au coborît atât de jos moral că au acceptat banii crimei și i-au băut. O serie de scribi cu pretenții de istoriografi, comit pagini fără valoare teoretizând că cei asasinați mișelește erau la rândul lor vinovați de comiterea unor crime. Fără a face dihotomie lingvistică, este bine să lămurim, pentru generațiile de după noi că, în lumina evenimentelor de atunci, în conjunctura istorică de atunci, atât *"Nicadorii"* cât și *"Decemvirii"* nu au asasinat, ci au PEDEPSIT. Și au fost forțați să o facă deoarece democrația balcâză, dospită și lălâie, patronată de niște partide *"istorice"* refuză categoric să ia măsurile legale necesare de a preîntâmpina masacrarea unei generații. Uciderea, ca și în cazul nopții Sfântului Andrei, se face pe ascuns. Pedepsirea, ca în cazul lui Duca, Stelescu și apoi Armand Călinescu, s'a făcut la lumina zilei, ca un strigăt de disperare, cerând ajutor.

Este legală fapta celor menționați mai sus? Ca om al legii, pot spune că nu a fost legală, dar în acea vreme legalitatea își pierduse total esența, ca dovadă a fost masacrul și mai cumplit ordonat de rege după PEDEPSIREA lui Armand Călinescu.

La aniversarea a 65 de ani dela crima din pădurea Tâncăbești, să facem un efort de a ne curăța mințile de orice influență *"socialistă"* și, cu pioșenie, să ne gândim la cei asasinați atunci, ca și la cei masacrați mai târziu, ca la niște martiri.

Și mă doare că acești martiri sunt îngropați neștiuți în același pământ unde a fost adus recent, cu surle și trâmbițe, cel care a ordonat acele crime abominabile.

Se spune că prin moarte devenim cu toții egali. Cred că e o aberație. Există moartea martirilor care ne înalță moralmente și nu trebue să-i uităm, nici peste veacuri, și există pedepsirea criminalilor care nu trebue iertați. Amintirea acelei nopți tragice a Sf. Andrei să nu dispară din sufletul istoriei noastre. Să nu-i uităm pe cei sacrificați, ci să-i sanctificăm pentrucă au crezut într'o minune morală ce nu a apucat să se înfăptuiască.

Răsfoind presa de-acu' 50 de ani...

Valeriu ARBORE

● Materialele pe tema *"alegerilor pentru sfaturile populare fixate la 20 Decembrie 1953"*, au căpătat, în luna lui Brumar, o turnură amuzantă. Căci autorii lor nu fac decât să ilustreze celebra maximă a scriitorului și moralistului francez La Rochefoucauld: *"Ipocrizia este un omagiu pe care viciul îl aduce virtuții"*. Prefăcătoria lor n'are cusur, traducându-se într'un refuz înverșunat al principiului democratic al alegerilor, net opus procedurilor de cooptare și de numire în funcție folosite de comuniști.

● Pentru a-și susține teza, anonimii fabricanți de editoriale, iscălitorii și iscălitoriețele ce compuneau articole se comportă aidoma hoțului care fuge strigând *"Uite hoțul!"* Câteva titluri *"ciupite"* din *"cea de-a patra putere de partid a statului democrat-popular"* sunt edificatoare: *"<Alegerile> din țările capitaliste și alegerile de la noi"*, *"Mascarada <alegerilor> în țările capitalului"*, *"Minciuna, teroarea și corupția - caracteristica <alegerilor> din țările capitaliste"*, *"Cine sunt candidații burgheziei în <alegerile> din lagărul capitalist?"*, *"<Democrația> burgheză - rai pentru capitaliști, iad pentru popor"* ș.a.m.d. Și tot a la Baron Münchhausen, reversul medaliei: *"Ce a dat regimul democrat-popular clasei muncitoare"*, *"Ce a dat regimul democrat-popular țărănimii"*, *"Deputatul, slujitor devotat al poporului"*, *"O verigă importantă în preajma alegerilor. Din experiența unui punct de agitație din Moscova"*, *"O seară la Colțul roșu"* (seară dedicată alegerilor, vezi bine), *"actori ieșeni (C. Sava, Al. Blehan, I. Agachi, C. Brehnescu) în sprijinul campaniei electorale"*, *"Reeditarea genialei lucrări (32 p., 50 bani) a lui I.V. Stalin, <Cuvântări rostite la adunările electorale, 11 Decembrie 1937 și 9 Februarie 1946>"*, prin unicitatea cărora trebuia să se insinueze unicul adevăr de acceptat-știut-articulat: *"Partidul e'n toate!"*, cum versifica poetul comunist G. Lesnea. Ce mai, glorie îmbălsămată în vederea eternizării...

● Înghețatul timpuriu astfel comandat, ce mai rămânea scribălăilor și scribăițelor pemeriști? Ei, da, nu se putea, nu se putea să lipsească, în Noembrie, revoluția din Octombrie dela 7 Noembrie: cuvântările, la *"ședințe solemne"*, ale lui K. E. Vorošilov din Piața Roșie, și Sorin Toma din Piața Stalin-București! Simetrie aproape perfectă, în ceea ce privește loc, timp, conținut, stil, aplauze și urale, defilări, parăzi militare, dineuri...

● O altă informație care-a făcut înconjurul lumii, datorită *"extraordinarei sale însemnătăți"*: sesiunea dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii de sub președinția lui Joliot-Curie. La ea a participat ***activ*** (cum altfel?) o delegație română, formată din chirurgul N. Hortolomei, pianistul Valentin Gheorghiu, vicarul patriarhal Al. Ionescu (*"tema pentru acasă"*: lectura pamfletului, scris în 1927 de scriitorul francez Julien Benda, *"Trădarea clericilor"*). Va-să-zică, unul tăia, altul cânta și-al treilea prohodea! Ooo, nu chiar așa, pentrucă delegația era condusă de doi activeți-de-partid, Sorin Toma, dela *"Scânteia"*, și vajnica ufederistă Florica Mezincescu. Aceasta din urmă i-a tras un discurs pacifist, antirăzboinic, filosovietic, feminist etc., de-au rămas țapeni, cu limba scoasă, sute de *"soli"*, aleșii Kremlinului pe-un pumn de ruble convertibile. Zice-se că însuși nelipsitul Ilya Ehrenburg a felicitat-o tovărășește pe gurista dâmbovișteană... Gazetele ***vorbește!***

● Ce mai aflăm la o citire nonartistică, în diagonală și pe sărite? *"În Franța sunt 100.000 de șomeri în rândul oamenilor de știință"*, *"În SUA sclavia este în floare"*, *"Manifestații de protest împotriva Comunității Europene"*, *"Spectacol festiv prezentat la Sofia de Ansamblul de cântece și dansuri al M.A.I."* (între piesele executate: *"Bătuta"*, *"Călușul"*, *"Învârtita dela Malmaison"*, *"Geamparalele aiudene"*, *"Frunză roșie pe munți"*), *"Vernisajul unei expoziții inter-regionale de artă plastică"* (sunt premiate compoziții *"de mare actualitate"*: *"Kisseleff făcând dreptate țăranilor"*, *"Muncitor stahanovist"*, *"Într'o cooperativă"* etc.), *"Ce se petrece în închisorile americane"* (text preluat de *"Scânteia"* din *"Literaturnaia Gazeta"*), de M. Almazov, *"Ce-a adus Franței politica pro-americană"* (din *"Timpuri Noi"*), de V. Svetlov. *În întâmpinarea alegerilor*: H.C.M. privitoare la îmbunătățirea sistemului de salarizare, la scutiri și reduceri de impozite pe clădiri. Mda, așa mai vii de-acasă!...

CITIȚI PE INTERNET
ZIARUL NOSTRU
WWW. CUVANTULROMANESC. ORG

V'AȚI PLĂTIT
ABONAMENTUL LA
"CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

We bring the value of good food...
Sibiu-Hermannstadt Delicatessen
Încă mai apreciați gustul mâncărilor românești și europene?
Atunci vizitați magazinul nostru, unde veți găsi o largă selecție de produse românești și europene de cea mai bună calitate !
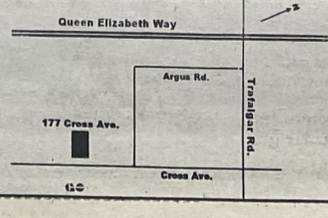

Virgil și Adriana Comșa
177 Cross Ave.
Oakville, ON
Tel. 905-338-0296

AUR - CERŞITUL - EXOD

Radu DUNĂREANU

Fiind dintr'o generaţie mai veche, având norocul să apuc şi o parte din educaţia *"nesocialistă"*, îmi amintesc de nişte versuri legate de tragedia Moţilor în timpul ocupaţiei străine: *"Ţara noastră aur poartă / Noi, cerşim din poartă'n poartă"*.

Sunt versuri tragice de care mi-am amintit călătorind recent prin Vestul Europei. Aş vrea să clarific faptul că integrarea economică europeană este, după înţelegerea mea, un lucru pozitiv şi, cu cât vom elimina graniţe vamale economice, cu atât lumea de rând va trăi mai bine. Putând găsi de lucru acolo unde activitatea economică este mai înfloritoare, dintr'un motiv sau altul, se reduce şansa de a fi şomer în zona unde economia este mai stagnantă.

România încă nu a intrat în această Uniune Europeană, dar după regulile recente şi Românii, ca şi alţii din fostul *"lagăr socialist"* pot călători cu înlesnire în ţările civilizate din Vest şi, cu viza de rigoare, pot lucra în variate domenii unde este cerinţă de lucru.

După anumite estimări destul de conservative, se pare că cel puţin 300 de mii de oameni tineri, capabili de muncă, au părăsit România căutând de lucru. La ora actuală se pare că cea mai solicitată zonă este Peninsula Iberică, Spania şi Portugalia, unde limba este mai uşor de învăţat. Am cules date că şi în Germania este un oarecare influx de căutători de lucru, dar acolo regulile legale fiind mai strânse şi limba mai greu de mânuit, grosul tinerilor români disperaţi de sărăcie, se îndreaptă spre Spania şi Portugalia. Există *"aranjamente"* ilegale prin care, pentru o sumă de dolari, cărăuşi de suflete, duc tineri chiar şi în Anglia, prin filiere neaşteptate, cum ar fi Insulele Azore, folosindu-se acte false. În Italia, de asemenea, sunt o mulţime de Români care lucrează mai mult sau mai puţin legal, trăiesc ca sardelele, sunt plătiţi de batjocură şi se chinuiesc pentru a face un ban, aci şi aşa prost plătiţi cum sunt, tot e mai bine decât ceea ce realizează în zona neocomunismului românesc.

Am fost întristat să văd, în Padova/Italia, spre exemplu, un grup de tineri care dormiseră pe iarbă în parc public, erau sculaţi de Poliţie, care ştia despre ce e vorba dar închidea ochii, şi apoi se duceau să caute de lucru. În Portugalia afluxul de Români e la nivel de exod. Ca să clarific am să dau un exemplu. Dacă acum câteva decenii, noi cei care reuşeam să fugim ilegal din ţară, eram poate câteva zeci de persoane. Azi, datorită deschiderii graniţelor, sutele de mii reprezintă un adevărat exod. Nu am găsit un loc de construcţii, restaurant, hotel, colţ de stradă unde să nu aud vorbindu-se românește, tineri apţi de muncă din toate părţile ţării din Bucovina şi până în Banat.

Care este cauza? Ţara este bogată şi după dezastrul adus de ocupaţia comunistă şansele de refacere economică ar fi trebuit să fie imense.

Portugalia este mai mică decât România şi, mai presus de toate, nu are nici pe departe resursele naturale ale României, cu excepţia, poate, a zonelor turistice. Dar în Portugalia economia vibrează, construcţiile apar peste noapte, ca să zicem aşa, se construieşte intens cu mâna de lucru, în bună parte, din România. În România, tembelismul politic neocomunist, girat de vechii nomenclaturişti revopsiţi în *"oameni de afaceri democraţi"*, face ca generaţia aptă de muncă să nu vadă nici un fel de viitor în propria lor ţară, nici o lumină la capătul tunelului. Deci se duc şi cerşesc locuri de muncă, practic cerşesc din poartă în poartă, ca şi Moţii de pe vremuri.

Unii îmi explicau că lucrează câte o lună la câte un patron care, la sfârşitul perioadei refuză să-i plătească: sunteţi ilegali! Şi atunci, amărâtul păcălit de excroc, îşi începe din nou cerşitul din poartă în poartă.

Alţii, mândri de ce fac, îmi spuneau că realizează 500 de Euro pe lună, cu care sunt fericiţi. Plătesc 150 Euro pentru chiria unui apartament împărţit cu alţii, cheltuiesc pe mâncare cel puţin 200 Euro aşa că pot trimite acasă o altă sută. Suma e ridicolă, la nivel civilizat, dar e mai mult decât un membru al acestui Exod poate economisi *"în ţara turmelor şi-a păinii"*, cum zicea poetul martir dela Aiud. Cei care lucrează la câte un restaurant, fac economie dela mâncare. Cei în construcţii câştigă mai mult dar şi cheltuiesc mai mult.

În Anglia, ştiu mulţi tineri care lucrează cu 6 lire pe oră, zece ore pe zi, şase zile pe săptămână şi stau 11 într'o casă cu patru camere, mănâncă fasole şi cartofi ca să strângă nişte bani ce-i trimit familiei.

Cu acest fel de cerşit economic, noţiunea strămoşească de familie se erodează. România are tendinţa să se umple de *"văduve economice"*, deoarece bărbaţii se duc peste graniţă să lucreze, vin acasă odată pe an, face un copil şi pleacă din nou, lăsând în urmă o *"văduvă economică"*. Am întâlnit pe unii care fac treaba asta de peste şapte ani. Este acesta un mod de a face să progreseze economia Ţării? Bineînţeles că nu. Banii care intră sunt temporari şi nu ajută la dezvoltarea economică, ajută numai la construirea parţială, bucată cu bucată, dela un an la altul, a câte unei case.

Lucru pozitiv este acela că cei din acest exod economic pot învăţa câte ceva din lunea civilizată şi, sper, că întorcându-se acasă vor aplica ce au învăţat acolo, curăţându-se de sloganul penibil socialist acela cu *"noi ne făcurăm că muncim şi ei se făcură că ne plătiră"*.

Dar din nefericire mulţi încearcă să părăsească definitiv ţara, dându-i acestui exod o tentă şi mai tragică. Dar sper că poate că noua generaţie va reînvia morala muncii drepte, cinstite.

•••

Reversul medaliei acestui exod economic este denaţionalizarea. Dacă miile de Români cerşesc de lucru în Vest, datorită unei inepte înţelegeri a integrării economice şi pentru ca fariseii dela conducerea guvernului să pretindă că nu sunt rasişti, deschid porţile României şi facilitează unor elemente dubioase să facă în ţară afaceri de milioane de dolari sau euro. Ţara se umple de *"mini China town"*, unul există şi la... Timişoara, tarabe turceşti şi arabe (de când aceştia sunt Europeni?) se înmulţesc ca ciupercile după ploaie, ţara se umple de mahomedani şi guvernanţii, în idiotica lor apatie, nu se gândesc la consecinţele viitoare, pentrucă nu sunt legaţi de interesele naţiunii.

Dintr'o naţiune creştină şi democrată, vom ajunge să avem o ţară pestriţă şi imorală, în care mahomedanii vor protesta că în şcoli se învaţă religia creştină, că avem Crăciun şi Paşte, aşa cum protestează până şi în Italia, iar poate că în şcoli se vor introduce broşurile care vor învăţa copiii că nu e nimic greşit să ai *"căsătorie homosexuală"*.

Deschidem graniţele unor barbari anticreştini dar guvernanţii, tolăniţi la poalele Carpaţilor, privesc cu nepăsare la erodarea naţiunii române din Basarabia şi la sugrumarea naţionalã a Românilor din vechea Iugoslavie sau din Ungaria. Ce mod pervers de a înţelege integrarea europeană.

De altfel, cele de mai sus, nu ar trebui să ne surprindă. Până când poporul român nu va eradica complet neocomunismul şi nu va repune Ţara pe baze naţionale democratice dar şi creştine, România va continua să producă acelaşi exod economic cu nefericiţi care cerşesc din poartă în poartă.

Jurnaliştii români avertizează:
cercurile mafiote ameninţă libertatea presei

Organizaţia profesională *Reporteri fără Frontiere* a dat publicităţii cel deal doilea clasament anual al libertăţii presei în lume, ierarhie stabilită în funcţie de gradul de libertate de care beneficiază ziariştii şi instituţiile media, pe de o parte, şi de modul în care autorităţile respectă şi asigură exercitarea în deplină libertate a profesiei jurnalistice. România se află pe poziţia 59, dintr'un total de 161 de state supuse monitorizării în intervalul 1 Septembrie 2002 - 1 Septembrie 2003.

Sunt 53 la număr, criteriile în baza cărora organizaţia *Reporteri fără Frontiere* analizează gradul de libertate a presei într'o ţară. Iar concluzia este că bunăstarea materială a cetăţenilor şi libertatea de expresie a presei nu merg mână în mână. Statele Unite, de exemplu, se situează pe locul 31 (două poziţii în urma Beninului) iar Italia pe 53, imediat după Macedonia. În ce priveşte România, nota obşinută anul acesta (11,5) este mai bună decât cea de anul trecut (13,25). În schimb, în ierarhie, România a pierdut 14 locuri, coborând pe poziţia 59, alături de Fiji, după ce anul trecut era clasată a 45-a.

Dar nu numai starea precară a presei româneşti reprezintă oglinda societăţii în ansamblul ei. Sorin Ozon, jurnalist în cadrul Centrului pentru Jurnalism de Investigaţii a declarat: *"După cum se ştie, România este o ţară bolnavă de corupţie, începând cu Guvernul şi terminând cu presa. Nu neapărat terminând cu presa - dar şi presa este atinsă, la rândul ei, de corupţie"*.

In Memoriam
Ion IOANID

ION IOANID s'a născut la 28 Martie 1926 în comuna Ilovăţ, judeţul Mehedinţi, unde a urmat şcoala primară. Tatăl său, Ion Ioanid, proprietar de pământ, a murit în 1940. Primele clase de liceu le face în Bucureşti, la Liceul Sfântul Sava, iar ultimele, la Spiru Haret. Intră la Facultatea de Drept, de unde este exmatriculat în anul trei din cauza originii sociale. În 1949 este arestat prima oară. Arestat a doua oară în 1952, va ieşi din închisoare abia în 1964 când, la presiunea guvernelor occidentale, regimul comunist dela Bucureşti este obligat să elibereze deţinuţii politici.

În 1969 pleacă în străinătate şi cere azil politic în R.F.G. După puţină vreme este angajat la postul de radio *"Europa Liberă"*. Este autorul unei monumentale fresce literare - *"Închisoarea noastră cea de toate zilele"* (Ed. Albatros - prima ediţie, Ed. Humanitas - a doua ediţie).

Duminică, 12 Octombrie 2003, a încetat din viaţă la München Ion Ioanid. Supravieţuitor al iadului închisorilor comuniste din România, Ion Ioanid a fost mulţi ani colegul nostru la postul de radio *Europa Liberă*, la microfonul căruia, cu o prezenţă impecabilă, şi-a făcut auzită vocea metalică, pătrunzătoare. Milioanele de ascultători i-au devenit şi cititori odată cu publicarea celor cinci volume ale memoriilor sale - *"Închisoarea noastră cea de toate zilele"*, (Ed. ALBATROS, 1991-1996).

Noi, colegii dela *Europa Liberă*, împreună cu care Ion Ioanid şi-a petrecut mulţi ani la München, îi mulţumim pentru prietenia pe care ne-a dăruit-o, pentru înţelepciunea cu care ne-a îndrumat, pentru optimismul, curajul şi speranţa pe care tocmai el, cel supus la chinurile de neînchipuit ale închisorilor comuniste, a ştiut ca nimeni altul să ni le insufle tuturor celor care am avut marea bucurie de a-l cunoaşte. Prezenţa lui Ion Ioanid printre noi ne-a îmbogăţit sufletele, inimile.

Suntem acum mai săraci.

Edelina Stoian
(Radio "Europa Liberă", Praga)

TRADUCERI AUTORIZATE
(CERTIFIED TRANSLATIONS)
Membru ATIO & CTIC

Diplomă şi Foaie Matricolă ~ Adeverinţe
Certificat Naştere – Căsătorie - Cazier
Hotărâre Divorţ - Acte Sponsorare

LUCIAN EFANOV
Tel: 416 - 587 - 6603

Specializat în acte de echivalare studii pentru
Ontario College of Teachers ~ Medical Council
şi Professional Engineers of Ontario

Fax: 905 - 619 - 9345
E-mail: postscriptum@lycos.com
Web site: PostScriptum.Netfirms.com

Traduceri profesionale, la preţuri rezonabile!
Post-Scriptum Translations

La moartea Elisabetei Rizea

După moartea, în Decembrie 1991, a martirului anticomunist, musceleanul Petre Ţuţea; după moartea, în Noembrie 1995, a martirului anticomunist, nord-transilvăneanul Corneliu Coposu; acum, în Octombrie 2003, a murit eroina anticomunistă, musceleanca Elisabeta Rizea. Un triumvirat exemplar. Trei modele creştine.

Prietenul meu, ing. Gh. Atanasescu din Slatina, care o cultiva şi vizita adesea la Nucşoara pe Elisabeta Rizea, îmi scria că, după moartea călăului securist Cârnu care îi smulsese părul din cap ca să îi divulge pe partizanii anticomunişti din Munţii Muscelului, dânsa se roagă lui Dumnezeu pentru iertarea sufletului satanizat al călăului Ei. Mântuitorul Nostru Iisus Christos ne-a poruncit să ne iubim duşmanii. Creştina Elisabeta Rizea i-a împlinit porunca!

La înmormântarea Ei nu au fost prezenţi nici o sută de consăteni. Domnul Christos le-a spus Evreilor: *"Eu am fost printre voi, şi voi nu M'aţi cunoscut"*. Ţăranca Elisabeta Rizea a trăit printre ţăranii din satul Ei, şi ei nu au cunoscut-o...

Elita Creştină (Elisabeta Rizea) spală ruşinea gloatei româneşti bolşevizate, satanizate. Ruşine Ţie, Popor Român! Pace Vouă în Rai, Martiri Români!

Andrei-Iustin HOSSU

Interesul naţional al României şi procesul integrării europene

—Dr.Silviu COSTACHIE, Ph.D.—

Începutul noului mileniu a adus cu sine o schimbare majoră pe arena internaţională. O parte a acestui proces nu este altceva decât o continuare a transformărilor iniţiate în ultimul deceniu al sec.XX, cealaltă parte, însă, reprezintă o nouă realitate politică, economică, militară şi în ultimă instanţă, umană, care se face simţită din ce în ce mai puternic în viaţa noastră. Esenţa acestei noi realităţi pare să stea într'un fenomen iniţiat cu mult timp în urmă, dar care se face din ce în ce mai simţit în zilele noastre: integrarea europeană.

Deşi ideea unei Europe unite este relativ veche şi modalităţile imaginate de-a lungul timpului au fost diferite, procesul accentuat după căderea sistemului comunist, a ajuns să afecteze în prezent şi ţara noastră. Integrarea europeană a României se direcţionează, astfel, în două domenii complementare: integrarea în structurile militare reprezentate de NATO, şi integrarea economică în cadrul UE. Dacă în primul caz, integrarea ţării noastre implică în special aspecte militare, legate de siguranţa naţională, în al doilea caz, integrarea în UE prezintă o paletă mult mai largă de aspecte implicate de acest proces. În afara laturei economice, de o însemnătate deosebită şi din care decurg nenumărate implicaţii majore, includerea României în structurile UE are relevanţă şi în domeniile socialului, culturalului, al concepţiei de viaţă, al sănătăţii şi învăţământului etc., practic, nici un domeniu al vieţii de pe teritoriul ţării neramânând neafectat de acest proces. Chiar dacă la o primă vedere, numai integrarea în structurile NATO ar reprezenta apanajul siguranţei naţionale, în realitate, toate domeniile implicate de integrarea în UE au, direct sau indirect, relevanţă în domeniul securităţii naţionale şi al existenţei României în timp şi spaţiu.

În aceste condiţii, procesul integrării în cadrul structurilor europene devine o necesitate imperativă, o opţiune fundamentală a perioadei actuale, întreaga evoluţie şi dezvoltare a societăţii româneşti fiind legată indisolubil de acest deziderat. Privit din acest punct de vedere, procesul integrării devine practic obligatoriu, întreaga analiză desfăşurată în acest domeniu *"mutându-se"* din direcţia justificării opţiunii spre Europa, în direcţia condiţionării integrării europene, funcţie de interesul propriu al României. Integrarea europeană a ţării noastre nu poate fi pusă în discuţie! Acest proces este un deziderat unanim recunoscut. Ceea ce modelează, însă, procesul în sine, este interesul naţional al României şi al poporului român. Toate demersurile desfăşurate sau în curs de desfăşurare în domeniul integrării europene, trebue să plece dela punctul central reprezentat de interesul României şi al poporului său. Din acest punct de vedere, specialiştii care activează în acest domeniu trebue să evidenţieze mai multe categorii de reflectare a interesului naţional. România, ca de altfel toate ţările de pe glob, este un stat. Statul dispune, printre altele, de o latură a existenţei sale temporale (denumită şi istorie naţională), şi de o latură spaţială (teritoriul naţional). La fel ca în acest caz, interesul naţional al unui stat, inclusiv al României, va avea atât o latură temporală, cât şi o latură spaţială. Interesul naţional, privit din punct de vedere temporal, se referă la o perioadă mai lungă sau mai scurtă de timp. Astfel putem delimita un interes naţional pe termen scurt, cu o extensie de ordinul a câtorva luni sau ani; un interes naţional pe termen mediu, dela câţiva ani la câteva decenii; şi un interes naţional pe termen lung şi foarte lung, care include în sine perioade de timp mari şi foarte mari, dela câteva decenii la secole. În acelaşi timp, interesul naţional, privit din punct de vedere spaţial, va dispune şi el de trei subtipuri:

Interesul naţional local sau regional, suprapus pe spaţii relativ restrânse, care implică în principal vecinii direcţi ai României; interesul naţional la nivel continental, ce implică relaţiile României cu statele situate pe continentul european; şi interesul naţional la nivel global, ceea ce implică relaţii macroregionale ale României cu o serie de state situate pe alte continente sau la mare distanţă de ţara noastră.

Discuţia referitoare la procesul integrării României în structurile europene trebue să ţină cont şi de ţelurile propuse a fi atinse şi de rezultatele scontate a fi obţinute în urma desfăşurării acestui proces. În practică, vom observa că integrarea României trebue să se finalizeze cu o serie de rezultate palpabile, care să urmărească întărirea poziţiei ţării noastre în raport cu alte state şi, paradoxal, integrarea României în structurile europene, trebue să se finalizeze cu beneficii fundamentale pentru statul şi naţiunea română. Altfel spus, nu integrarea în sine constituie un ţel propriuzis, ci tocmai rezultatele benefice pentru Romănia reprezintă ceea ce trebue atins prin intermediul acestui proces. Integrarea devine, astfel, o *"unealtă"* pe care guvernanţii României trebue s'o folosească pentru întărirea şi promovarea intereselor naţionale româneşti în raport cu alte state.

Un prim aspect, deosebit de important, de care trebue să se ţină seama în momentul accederii spre structurile europene, este reprezentat de elementul economic. Integrarea României în structurile europene trebue să fie benefică din punct de vedere economic pentru ţară. Ce înseamnă în fond, acest termen *"benefic"*, din punct de vedere economic? Având în vedere faptul că, România traversează în prezent o perioadă de *"tranziţie"* economică, termenul benefic ar putea însemna, într'o primă etapă, finalizarea tranziţiei sau definitivarea principalelor sale etape. În sine, integrarea în structurile europene trebue să însemne, în primul rând, o redresare a economiei naţionale. Acest lucru se traduce prin crearea unui sistem economic funcţional, bazat pe principiul concurenţei şi al economiei descentralizate, ceea ce ar determina o economie dinamică, care să se poată integra normal în sistemul european, dar care în acelaşi timp, să asigure o valorificare în mod superior a resurselor şi a potenţialului României. Avem în vedere, în acest sens, nu numai resursele naturale, de materii prime, ci mai ales resursele umane (atât din punct de vedere cantitativ, cât mai ales din punct de vedere calitativ) de care dispune ţara noastră. Crearea acestui sistem economic nou, capitalist, nu se poate face decât prin dezvoltarea susţinută a economiei româneşti. Această dezvoltare economică, în condiţiile de piaţă, nu poate fi bazată decât pe sistemul investiţiilor de capital. Acestea pot fi străine, dar într'o anumită măsură, pot fi şi investiţii autohtone, bazate pe acumularea capitalului propriu românesc desfăşurată în ultimii 14 ani. De o importanţă deosebită este orientarea acestor investiţii, ştiut fiind faptul că multe sectoare româneşti sunt incapabile să reziste într'o economie de piaţă, competitivă. În ciuda acestui fapt, principala direcţie de orientare a investiţiilor străine, dar şi autohtone, ar trebui să fie industria. Importanţa acestei ramuri economice nu mai trebue susţinută, un stat modern nu poate exista în lipsa acesteia. Chiar dacă o serie de alte ramuri economice, cum ar fi turismul sau activităţile cuaternare (servicii), pot aduce fonduri importante la bugetul unui stat şi pot susţine - între anumite limite - economia unui stat, lipsa industriei, şi mai ales a acelor ramuri *"de însemnătate naţională"*, duce la prăbuşirea - mai devreme sau mai târziu -, a statului respectiv. Să nu uităm că însăşi capacitatea militară de apărare a patriei este legată indisolubil de nivelul de dezvoltare a industriei şi că existenţa unor fonduri provenite din alte ramuri suplinitoare nu asigură o capacitate militară de apărare reală. În rândul ramurilor industriale care sunt fundamental necesare pentru susţinerea conceptului naţional de apărare se numără (alături de industria grea) şi ramurile înalt tehnicizate, care implică un aport puternic al activităţilor de cercetare. Chiar dacă în genere, industria grea şi industria constructoare de maşini sunt ramuri poluante şi energofage, însemnătatea lor în ansamblul elementelor legate de sistemul naţional de apărare impune luarea acestora în considerare şi modelarea politicilor de accedere în cadrul uniunii europene funcţie de necesităţile româneşti din domeniu. Micşorarea capacităţilor siderurgice şi metalurgice în ideea respectării cerinţelor impuse de integrarea europeană nu oferă susţinere materială reală politicii de apărare. Ideea creării unui sistem naţional de apărare care face apel în proporţii covârşitoare la tehnici şi aparatură autohtonă, venită din exterior, nu constituie un element real, pe care să ne putem baza.

Valorificarea resurselor naturale şi a celor umane, va avea ca rezultat imediat o dinamizare a economiei româneşti, reflectată ulterior şi într'o creştere a nivelului de trai al populaţiei. Integrarea europeană trebue să aibă în vedere şi acest element. Creşterea nivelului de trai implică, într'o primă etapă, scăderea nivelului şomajului, creşterea productivităţii muncii şi, ca o urmare imediată, ridicarea puterii de cumpărare a oamenilor, rezultată din creşterea salariului mediu pe economie. Ori, toate aceste deziderate nu se pot înfăptui decât în condiţiile revigorării economice a ţării, condiţie legată de procesul de integrare europeană.

Din punct de vedere legislativ, acest lucru nu se poate realiza decât prin alinierea sistemului legislativ românesc la normele europene, dar în acelaşi timp, prin crearea unui sistem de legi mai clar, mai simplu, mai suplu şi mult mai specializat, care să ofere o mai mare libertate de mişcare economico-financiară, tuturor participanţilor din domeniu. În acelaşi timp, sistemul legislativ trebue să înlăture orice modalitate de apariţie şi dezvoltare a corupţiei, sancţionând în modul cel mai drastic orice încercare din domeniu. Numai printr'o politică legislativă foarte severă în acest domeniu se va putea controla această *"plagă"* a societăţii româneşti, corupţia. Orice reformă în domeniul economic se reflectă, direct sau indirect, şi în domeniul social. În fond, integrarea europeană trebue să aibă ca scop final principal tocmai latura socială a existenţei poporului român. Observând cu atenţie realităţile societăţii româneşti după anul 1989, putem remarca câteva necesităţi imperative care pot fi legate de procesul integrării europene. Se impun astfel, acţiuni ferme de scădere a nivelului de analfabetizare a copiilor români, nivel care, din păcate, a crescut simţitor după anul 1989. Susţinerea domeniului învăţământului, ca de altfel şi cel al sănătăţii, trebue să devină o politică naţională, în sensul real al cuvântului, nu numai pe hârtie. Ridicarea calităţii pregătirii şcolare primare, gimnaziale şi a celei universitare, este o necesitate impusă şi de procesul de integrare. Şcoala românească, de veche tradiţie şi cu un ridicat nivel ştiinţific, trebue să se alinieze cerinţelor europene din domeniu. Nu putem avea o generaţie viitoare cu care să ne mândrim, atâta timp cât sistemul de învăţământ românesc nu se *"aşează"* după principii noi, moderne, în care munca dascălilor să fie recunoscută şi recompensată ca atare. Chiar dacă baza materială din învăţământ s'a dezvoltat, într'o anumită măsură, după anul 1989, să nu uităm că elementul primordial în învăţământul românesc este omul, dascălul, formatorul de oameni, iar importanţa acestuia este covârşitoare pentru societate. În acelaşi timp, selecţionarea valorilor din sistemul şcolar, atât în cazul elevilor/studenţilor, cât şi în cazul cadrelor didactice de excepţie, devine o condiţie imperativă menită a uşura accesul României în structurile europene. Formarea unui concept social sănătos, bazat pe o morală ridicată, promotoare a principiilor europene, alături de cele naţionale, se constituie într'o cerinţă de bază a procesului de integrare. Nu putem *"intra"* în Europa fără îndeplinirea acestor cerinţe. La fel ca în cazul domeniului învăţământului, sănătatea se constituie într'un ansamblu de ţeluri ce trebuesc atinse în legătură cu procesul integrării. Pornind dela ridicarea nivelului asistenţei sanitare generale, creşterea pregătirii profesionale a cadrelor medicale, până la ridicarea nivelului asistenţei sociale şi a creării unui sistem care să aibă grijă de toate păturile sociale care formează populaţia României, procesul integrării europene implică eforturi deosebite. Aceste eforturi trebuesc făcute de întreaga societate, chiar în cele mai grele condiţii, însă introducerea unui concept de disciplină socială bazat pe un sistem de recompense dar şi pe un sistem de constrângere şi sancţiuni corect şi bine dozat, va asigura un progres în domeniu, progres pe care îl putem doar admira astăzi vis-à-vis de statele europene.

Din punct de vedere cultural, integrarea europeană ne oferă modelele specifice ţărilor deja membre. Considerăm însă, ţinând cont de tradiţia şi poziţia României în acest domeniu, că ţara noastră are cu ce veni în întâmpinarea cerinţelor impuse de integrare. În condiţiile unei *"cuceriri"* culturale tot mai pronunţat americane, implicate de procesul globalizării, credem că soluţia cea mai viabilă, permisă de integrarea europeană, stă în crearea unui sistem cultural care să aibă la bază un concept naţional, prin care să *"redescoperim"* valorile tradiţionale româneşti, dar care să aibă o corespondenţă reală în cadrul valorilor europene. Cultura şi spiritul românesc îşi vor regăsi cu siguranţă locul lor de cinste între culturile şi civilizaţiile europene către care tindem. A încuraja spiritul naţional propriu nu este acelaşi lucru cu exacerbarea unui naţionalism desuet, fără susţinere reală. În acelaşi timp, noua Europă, în mod sigur, va fi o Europă a naţiunilor, în care specificul propriu fiecărui stat şi popor va exista şi va ajuta la crearea identităţii europene.

Urmare în numărul viitor

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"?

COMMON SENSE Automotive Inc.
General Repairs to All Makes & Models

John (Ion) Moran

- Maşini la mâna a doua pe gustul dvs.
- Reparaţii generale la toate modelele
- Certficare tehnică
- Specialişti în aer condiţionat, în partea electrică şi electronică, fuel injection

Tel: 905 545 1331
Toll Free: 1 866 863 5714

Program: Luni-Vineri: 8.30-18.00
Sâmbătă: 8.30-13.00

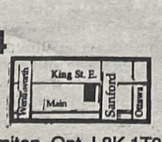

702 King Street East, Hamilton, Ont. L8K 1T3

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

File din Epopeea rezistenţei anticomuniste

AMINTIRILE UNUI CONDAMNAT LA MOARTE

George GEORGESCU

Sacrificarea României la întâlnirea tripartită dela Yalta a avut urmări catastrofale pentru ţara noastră care a intrat în cea mai dramatică perioadă a istoriei sale, pierzându-şi atât demnitatea cât şi independenţa de Stat. Practic, în urma înţelegerii dintre Roosevelt, Churchill şi Stalin ea a devenit o republică socialistă sovietică. Fiind lăsat la discreţia aliatului cu steaua roşie la chipiu, poporul român a fost supus unui regim draconic de exterminare, sute de mii de oameni nevinovaţi fiind asasinaţi în universul concentraţionar creat după modelul rusesc. Printre miile de victime ale regimului comunist instalat sub protecţia armatei roşii a fost şi juristul Liciniu Faina, nevoit să treacă prin situaţii de coşmar în care mulţi alţii şi-au pierdut echilibrul psihic. Cei 15 ani de temniţă grea, inclusiv celula condamnaţilor la moarte, nu i-au frânt însă verticalitatea morală, rămânând dârz şi neclintit ca o stâncă. Nu şi-a renegat niciodată crezul politic, luptând cu toată energia pentru păstrarea identităţii şi fiinţei noastre naţionale, până în ziua în care a părăsit lumea ce i-a fost ostilă, la numai patru luni după răsturnarea regimului comunist împotriva căruia luptase o viaţă întreagă. El a trecut în eternitate cu numai 12 zile înaintea alegerilor din anul 1990, în care figura pentru a doua oară pe listele de candidaţi PNŢCD din judeţul Alba.

În amintirile sale intitulate *"Zbucium în declinul Neamului"*, Liciniu Faina furnizează informaţii deosebit de preţioase pentru cercetătorii istorici şi analiştii politici care studiază fenomenul unic în lume al *"reeducării"* morale a omului prin torturi fizice ce depăşesc limitele imaginaţiei. Generaţiile care au urmat după acea perioadă dramatică nu pot concepe şi nici înţelege cum de a fost posibil un genocid de asemenea anvergură, în care au fost asasinaţi o generaţie de magistraţi, ofiţeri, preoţi, studenţi, elevi, ţărani şi mulţi alţii. Tinerii din zilele noastre nu au cunoscut însă ororile războiului şi nici regimul de ţară ocupată supusă unui regim de exterminare. Poate au auzit părinţii lor vorbind în şoaptă despre dezgroparea în Insula mare a Brăilei a osemintele unor foşti deţinuţi politici cu lanţuri la picioare şi cătuşe la mâini, sau despre întâmplarea în care un copil a scos la suprafaţă în zona fostei închisori dela Salcia un craniu omenesc, lângă care a găsit un lanţ de fier. Ei nu au putut citi nici unde despre corpul perforat de piroane al fostului deţinut politic Sotir Georgescu, sau despre proteza dentară care a mai rămas din fostul comandor de aviaţie care a fost aruncat de un ţigan supraveghetor în cuptorul cărămidăriei dela Canal.

Liciniu Faina s'a născut la Blaj în anul 1911, în familia preotului-profesor Gheorghe Faina, apreciat şi respectat de toţi credincioşii parohiei, datorită carismei şi integrităţii sale morale. Doctor în Drept al Universităţii din Cluj, membru al Baroului, Liciniu şi-a împletit activitatea profesională de jurist cu idealurile politice ale Partidului Naţional Ţărănesc, nutrind pentru personalitatea ilustrului bărbat de Stat Iuliu Maniu o deosebită stimă şi admiraţie. După cum se ştie, la alegerile din anul 1946 partidul său a obţinut o majoritate zdrobitoare, iar el a fost ales deputat reprezentând judeţul Târnava-Mică. După numărătoarea voturilor însă, conducătorii comunişti au intrat în panică şi consultând stăpânii lor dela Moscova, au falsificat în mod grosolan rezultatul scrutinului, inversând procentajele.

Ce a urmat se cunoaşte. Având toate pârghiile puterii în mână şi sprijinul armatei roşii de ocupaţie, instruiţi de consilieri

sovietici, fără existenţa unei opoziţii reale, comuniştii care erau agenţi fideli ai Moscovei au declanşat cea mai cumplită teroare cunoscută în istoria României. Fugărit şi hăituit, Liciniu Faina a fost arestat şi avea să fie martor la decimarea unui număr enorm de mare de elite şi valori umane prin înfometare, torturi inimaginabile, norme de muncă epuizante, boli grave contractate datorită regimului de exterminare la care erau supuşi deţinuţii politici. Cu toate acestea el nu îşi denigrează neamul şi ţara în amintirile sale, ci relatează ca martor ocular faptele degradante care au descalificat o tagmă de oameni rămasă la stadiul de primate pe scara evoluţiei. *"Doamne*, se întreaba el, *ai făurit o lume atât de minunată, cum de îngădui ca opera Ta să fie murdărită astfel?"*

Calvarul lui Liciniu Faina începe în luna lunie a anului 1945, chiar în prima zi a întoarcerii sale în ţară în fruntea unui escadron de cavalerie, venind de pe frontul de Vest, unde luptase eroic. Întâmplarea a făcut să fie martorul unei scene în care un soldat din compania sa era bătut cu sălbăticie de un ofiţer sovietic care omorâse calul cavaleristului român, pe care îl considera vinovat de incident. Cerând explicaţii pentru tratamentul aplicat ostaşului român, Liciniu s'a trezit cu pistolul Rusului în piept, a auzit declicul armei, dar glonţul nu a pornit de pe ţeavă. Bucurându-se de o constituţie fizică deosebit de puternică, l-a dezarmat pe agresor trântindu-l la pământ. Din nefericire ofiţerul rus nu era altul decât fiul cunoscutului general Frunze, cel care reorganizase învăţământul militar sovietic, a cărui Academie îi purta numele.

A doua zi o companie de soldaţi ruşi a pornit în urmărirea lui pentru a-l prinde şi împuşca în mijlocul satului, spre a fi dat de exemplu. Camarazii şi superiorii lui l-au sfătuit atunci să se ascundă, deoarece Ruşii care se purtau în România ca într'o ţară ocupată erau hotărîţi să-şi ducă planul lor criminal la îndeplinire. În această situaţie Liciniu Faina a părăsit armata luând legătura cu puternica organizaţie a PNŢ în cadrul căreia activase încă din anii studenţiei, asumându-şi riscul luptei împotriva comunismului. A început prin mobilizarea tineretului şi a ţăranilor, organizând adunări obşteşti la sate şi în comune, arătând pericolul care pândea ţara noastră căci începuse deja asasinarea unor fruntaşi ţărănişti.

Deşi se bucura de imunitate parlamentară întrucât fusese ales deputat în parlamentul ţării, pe data de 8 Iunie 1947, la două zile după logodna lui cu soprana lirică Lucia Neamţu, a fost arestat fără nici o justificare şi aruncat în închisoarea Văcăreşti, unde domnea *"legea bâtei"* aplicată de doi infractori de drept comun numiţi de conducerea închisorii ca supraveghetori ai deţinuţilor politici. Aceste brute, care proveneau dela periferia societăţii, aplicau deţinuţilor bătăi zilnice în urma cărora numărul celor ce mureau era deosebit de mare. Periplul lui Liciniu în universul concentraţionar din România începe cu transferarea lui la renumita închisoare din Piteşti, care va dobândi curând o sinistră faimă datorită metodelor de *"reeducare"* prin care deţinuţii politici erau transformaţi în zdrenţe umane cu ajutorul torţionarilor aleşi din rândul celor arestaţi. Acolo Liciniu a împărţit celula cu profesorul universitar doctor Victor Papilian dela Facultatea de Medicină din Cluj, renumită personalitate în oraşul de pe Someş. Mai erau acolo închişi un mare număr de intelectuali adunaţi de pe tot cuprinsul ţării, dintre care unii având reputaţie mondială. Arestarea acestor somităţi făcea parte din planul de profanare a Instituţiilor de Cultură care au dat câteva generaţii de intelectuali, dintre care unii - adevărate celebrităţi. După vizita ministrului comunist al Justiţiei Avram Bunaciu în acel penitenciar, au fost puse în aplicare măsuri draconice care fac şi acum să tremure carnea pe supravieţuitorii infernului dela Piteşti. Datorită imunităţii parlamentare de care se bucura în calitate de deputat, Liciniu Faina a fost transferat în arestul Ministerului de Interne, a cărui pază era asigurată de un batalion de jandarmi de sub comanda aceluiaşi căpitan care comandase plutonul de execuţie al Mareşalului Antonescu.

După câteva luni, datorită faptului că deţinerea sa în detenţie încălca cele mai elementare reguli parlamentare, a fost pus în libertate şi a plecat la părinţii săi la Blaj unde s'a căsătorit cu Lucia Neamţu, ducându-se apoi să petreacă luna de miere la Sovata. După câteva zile însă şeful Securităţii de acolo l-a anunţat că a primit ordin dela Bucureşti să-l aresteze. În această situaţie a hotărît să plece în Capitală, spetuaţie a hotărît să plece în Capitală, spetuaţie a hotărît să plece în marele oraş. În rând să i se piardă urma în marele oraş. În anul 1947 comuniştii au pus în aplicare un plan de eliminare a tuturor liderilor partidelor istorice şi, în urma unei înscenări, Iuliu Maniu a fost arestat împreună cu întreaga conducere a partidului ţărănist. Intuind pericolul care îl pândea, Liciniu a plecat la Blaj dar acolo era aşteptat de securiştii locali, aşa că a fost nevoit să fugă prin grădina casei părinteşti sărind gardul, călătorind pe jos, numai noaptea, pentru a nu fi descoperit şi arestat. A ajuns la o soră a sa care se mutase de curând la o nouă adresă, sperând să nu fie descoperit, dar şi acolo era aşteptat de poliţie şi arestarea lui pregătită, aşa că a continuat să fugă împreună cu soţia sa care îl urma cu un devotament ieşit din comun, ajungând la Reghin şi de acolo la Tg. Mureş, unde aveau nişte rude.

Doi ani de zile s'au ascuns pe unde au putut, lucrând pe ici, pe colo pentru a nu fi descoperiţi. După abdicarea forţată a Regelui Mihai la finele anului 1947, comuniştii au declanşat un val masiv de arestări, în special din rândurile naţional-ţărăniştilor. Securitatea se consolidase între timp şi sub îndrumarea directă a unor ofiţeri KGB ridicau dela domiciliu sau chiar de pe stradă pe toţi aceia care constituiau un obstacol în calea politicii lor de sovietizare a ţării noastre. Într'una din zile, ca într'o secvenţă dintr'un film poliţist, patru securişti au intrat pe uşa casei în care se ascundea, unul dintre ei ţinând pistolul în coasta soţiei sale pe care o urmăriseră în drumul întoarcerii acasă. *"În sfârşit ne-ai picat în mână"*, a rostit unul mai mare în grad, punându-i pistolul la tâmplă.

A fost aruncat în închisoarea Jilava care era renumită pentru regimul de teroare ce domnea acolo. Un an de zile a aşteptat în condiţii cumplite până i-a venit rândul la proces. Bărbatul cu alură de sportiv arăta acum ca o umbră a celui care fusese, incapabil să articuleze un singur cuvânt în apărarea sa. La înapoierea dela tribunal tot lotul a fost ţinut o oră în pielea goală în gerul şi zăpada de afară, deoarece unul dintre deţinuţi leşinase de epuizare în timpul procesului. Introdus în celula nr.7 a avut o viziune de apocalips, deoarece deţinuţii de acolo arătau ca nişte schelete şi încercau să supravieţuiască în condiţii de exterminare. *"Pentru cel care a cunoscut Jilava anilor 1947-52, pronunţarea acestui nume îi opreşte respiraţia şi simte cum începe să-i curgă pe spinare apa rece şi murdăria acestui fort transformat în închisoare"*, îşi reaminteşte el cu oroare. *"Mii de oameni zac în pământul ei fără cea mai neînsemnată urmă sau indiciu de mormânt"*. Numai zidurile acelei sinistre închisori ştiu câţi deţinuţi au fost asasinaţi din dispoziţia autorităţilor vasale Moscovei. Într'o dimineaţă el a fost trezit de zgomotul câtorva rafale de arme automate, aflând apoi prin alfabetul Morse că fuseseră executaţi colonelul Tetorian, maiorul Eliad şi actorul Emilian.

După un stagiu destul de lung la Jilava, a fost deportat în lagărul de muncă dela Poarta Albă, unde în primele zile ale sosirii lui acolo a asistat la o scenă care l-a marcat pentru tot restul vieţii. Un grup de ofiţeri fuseseră *"descărcaţi"* din camioane şi aşteptau resemnaţi, aşezaţi pe bocceluţe să fie luaţi în primire. Supraveghetorul Stângicel, un ţigan condamnat pentru crimă, care avea drept de viaţă şi de moarte asupra deportaţilor politici, s'a adresat unui aviator care nu se ridicase în picioare în faţa lui. *"Tu de ce nu te scoli în picioare când vorbesc cu voi"*? Ofiţerul a fost luat pe sus de câţiva deţinuţi de drept comun, lovit în cap cu o măciucă de supraveghetor şi aruncat în cuptorul cărămidăriei, la curăţirea căruia după un timp, din comandorul de aviaţie nu mai rămăsese decât proteza lui dentară şi câteva oase calcinate.

Liciniu a fost ţinut cinci săptămâni la izolare totală la *"neagra"*, unde primea hrană şi apă o singură dată la trei zile. Regimul din acel lagăr era inuman şi nu este de mirare că unii nu l-au putut suporta. Un şofer care încercase să evadeze din acel infern a fost prins, legat de un stâlp şi toate brigăzile au fost obligate să treacă prin faţa lui pentru a-l scuipa. A fost ţinut la stâlpul infamiei fără apă şi hrană până a murit în chinuri îngrozitoare. Profesorul Simionescu dela Facultatea de Medicină din Bucureşti, fost ministru în guvernul Cuza-Goga, nemaiputând suporta umilinţele şi bătăile pe care le încasa zilnic dela supraveghetori sau dela cei convertiţi la marxism, a intrat de bună voie în *"zona morţii"* interzisă deportaţilor, unde a fost împuşcat de sentinela din prepeleac. Echipele de torţionari alcătuite din cei care acceptaseră de bună voie funcţia de cozi de topor, aplicau zilnic metodele de *"reeducare"*, mai ales intelectualilor, pe care îi supuneau unor torturi cumplite, în urma cărora decedau pe loc sau în următoarele câteva zile.

Toate ororile care se petreceau la *"Canalul Morţii"*, cât şi în celelalte închisori din România, au ajuns din fericire la cunoştinţa Agenţiilor de presă din Occident, presă şi posturile de radio din străinătate, descriind cu lux de amănunte fărădelegile care se înfăptuiau acolo, astfel că autorităţile dela Bucureşti au fost obligate să ia măsuri pentru oprirea excesele din cadrul aşa-zisei *"reeducări"* a deţinuţilor politici. În anul 1953, după moartea iniţiatorului acelor metode barbare de lichidare a adversarilor politici, Stalin, la data de 1 Iulie lucrările de construcţie a Canalului au fost suspendate.

La sfârşitul lunii August, după patru ani de detenţie la Canal, Liciniu Faina a fost eliberat, impunându-i-se domiciliu forţat şi obligaţia de a se prezenta de 2 ori pe lună la poliţie. După numai câteva luni este arestat din nou în oraşul Făgăraş, unde găsise ceva de lucru şi dus la închisoarea *"Malmaison"*, în celula condamnaţilor la moarte, prin care trecuse şi Lucreţiu Pătrăşcanu înaintea execuţiei sale. Ştia că va fi împuşcat, deoarece pentru a i se prăbuşi demnitatea şi moralul i s'a atras atenţia asupra acestui lucru şi aştepta resemnat desfăşurarea evenimentelor. După câteva luni de aşteptare, i s'a înscenat un nou proces, în urma căruia a fost condamnat la 18 ani de muncă silnică şi reîntors la Jilava, unde a împărţit celula cu avocatul V. Georgescu-Bârlad, generalul Potopeanu, fost ministru în guvernul Antonescu şi generalul de Corp de Armată Leoveanu, care a murit după scurt timp în urma tratamentului şi bătăilor zilnice. Mai erau deţinuţi acolo generalul Voicu, decorat cu cele mai înalte ordine şi medalii, generalul Nicolae Dragomir, succesorul generalului Antonescu la Catedra de Strategie a Academiei Militare, fost ministru şi conferenţiar la Facultatea de Drept din Bucureşti, şi mulţi alţi reprezentanţi de seamă ai Armatei, ai vechii Justiţii şi ai Diplomaţiei.

Dela Jilava Liciniu Faina a fost transferat la Gherla, unde funcţiona un regim de exterminare a deţinuţilor politici. La intrarea în celule a oricărui dintre ofiţalii închisorii, toţi deţinuţii erau obligaţi să se culce pe burtă, iar brutele în uniformă călcau cu cismele peste trupurile lor firave. Cu lanţuri deosebit de grele la picioare, a fost transferat înapoi la Jilava, unde a fost introdus într'o celulă fără ferestre, în care plutea un aer pestilenţial datorită tinetei din interior. Acolo a fost martorul a două crime de un sadism ieşit din comun. Fostul aviator erou Emanuel Barbici a fost bătut în mod bestial deoarece îşi făcuse o ţigară dintr'un petec de hârtie şi a murit după două zile în chinuri îngrozitoare datorită blocării canalului urinar cu cheaguri de sânge în urma loviturilor de bocanci primite în zona bazinului. A doua victimă a fost bătrânul general Dumitrescu, în vârstă de 81 de ani, care nu s'a putut urca în duba penitenciarului datorită greutăţii enorme a lanţurilor dela picioare. Ofiţerul de Securitate care supraveghea îmbarcarea l-a trântit cu o furie oarbă la pământ în pumni, călcându-l apoi în picioare ca pe o cârpă.

Continuare în pag. 11

CONCEPTUL DE PATRIOTISM ŞI IMPLICAŢIILE LUI FILOSOFICE

Pr. Dr. Dumitru ICHIM

Când izvoarele cuvintelor încep să sece, prima întrebare a omului este cea a supravieţuirii. Un om care nu se mai poate adăpa din cuvinte este sortit de a se pierde în deşertul morţii. Cuvântul omului nu este numai un alt fel de sunet deosebit de mugetul sau răgetul animalului, ci este o jertfă pe care omul o aduce altui om, în cele din urmă Omului-Cuvânt, un dar prin care dăruindu-l altuia, se îmbogăţeşte. Omul fără de harul dumnezeiesc al Cuvântului nu are putinţa transcenderii, iar fără aceasta nu poate fi om.

Dar fântâna cuvântului omenesc poate fi otrăvită. Apele lui apar ca şi celelalte, dar cu o diferenţă. Apa dătătoare de viaţă îşi pierde sensul. Sensul adevărat al ei, prin pervertire, este contorsionat. Dar puterea îi rămâne şi poate fi folosită într'un mod demonic, destructiv prin caricaturizarea esenţei.

În ultimul timp, după experienţa comunistă de 50 de ani şi un deceniu de proastă înţelegere a democraţiei, a avea îndrăzneala să vorbeşti cuiva de patriotism înseamnă de a-ţi asuma şi riscul de ridicol. Mai ales în public. Fiecare va surâde batjocoritor pe ascuns, şi-ţi va suporta, din politeţe, debitările atât de... senile!

Ca exemplificare pentru neamul cuvintelor şi soarta lor să ne oprim la *"senil"* spre analiză. Senectutea, gândul ne duce la *"Gaudeamus igitur..."*, este fericita bătrâneţe de care vorbesc profeţii Vechiului Testament, asociată cu înţelepciunea şi sfinţenia. Cel *"senil"* însă în loc să îmbătrânească pe dinafară, îmbătrâneşte pe dinlăuntru. Şi de aici, tragedia. În loc să devină *"senior"*, acceptă soarta de a se transforma în *"senil"*. Românul face o colosală deosebire între *"senior"* şi *"senil"* prin proverbul: *"Cine nu are bătrâni să-şi cumpere"* în sensul de *"seniori"*, iar nu de *"senili"*. Mircea cel Mare al Ţării Româneşti pentru înţelepciunea şi sfinţenia lui a căpătat numele de Mircea cel Bătrân, care de fapt, istoricii spun, că nu era numele lui, ci oamenii i l-au dat în semn de respect.

După acest exemplu, să facem, ca analogie, radiografia cuvântului *"patriotism"*. Dicţionarul Explicativ al Limbii Române mergând pe gluma Franţuzităilor lui Alecsandri (furculiţă din franţuzescul furculision) găseşte etimologia în franţuzescul *"patriotisme"*. Aiurea. Cuvântul a ajuns la noi cu mult înainte ca triburile Francilor să ajungă în Europa. Din latină. *"Patria"* era ţara lui *"patres"*, adică al *"părinţilor"*. Patriotismul în acest sens nu era altceva decât, pe de o parte demnitatea de a te identifica moral şi a-ţi justifica naşterea din părinţi cununaţi legal şi că nu eşti născut *"din flori"*.

Pe de altă parte, transcenderea legalului e subliniată prin taina iubirii. Legătura cu *"pater"* îţi dă demnitatea de fiu, nu numai legală ci în primul rând prin legătura iubirii. E vorba de o reciprocitate, precum a procesului între rădăcini şi ramuri. Rădăcina este sănătoasă numai dacă poate hrăni crengile cu flori, iar crengile pot rodi numai dacă nu se rup de rădăcini, de unde îşi trag seva.

Să mergem şi mai departe. Patria nu este numai ţara lui *"pater"*, ci a lui *"patres"*, deci a părinţilor şi a părinţilor părinţilor lor. Astfel patriotismul este obligaţia noastră morală de a ne iubi pe *"patres"*, adică părinţii noştri şi, indirect, pe părinţii părinţilor noştri. De a răspunde bunicilor, străbunicilor până ajungem la noţiunea de neam.

Ortodoxia şi în special cea românească a respins toate sectele cu nuanţă de filosofie platonică, neo-platonică, origenistă, gnostică şi aşa mai departe. După ele materia este spurcată. Ideile lui Platon duc la spiritul încarcerat în materie. Spiritul decăzut în materie.

Sensul noţiunii de patriotism ca transcendere a lui este subliniat de cel mai mare eveniment care a avut loc vreodată - Naşterea Domnului, adică întruparea lui Dumnezeu în materie. Dintr'o dată lumea devine patria lui Dumnezeu, dacă-mi este îngăduită expresia. Fiul lui Dumnezeu se face Fiul Omului pentru ca omul să aibă putinţa îndumnezeirii. Cel veşnic se naşte în timp, cel neîncăput de ceruri este ţinut în braţe de Sfânta Fecioară, cel născut din veci din Tată fără de mamă, se naşte din mamă fără de tată. El nu a trăit într'o geografie abstractă, ci s'a născut în Betleem, a vieţuit până la 30 de ani într'un sătuc numit Nazaret, cu tălpile lui şi-a străbătut întreaga ţară binecuvântând holdele de grâu, certând valurile furtunoase ale mării, oprindu-se extaziat în faţa crinilor, spunând că nici Solomon în toată înţelepciunea lui nu a putut să se îmbrace într'o frumuseţe de veşmânt similar şi a plâns pentru sfânta cetate a Ierusalimului care va fi distrusă de Romani.

Prin exemplul lui, ce ne-a învăţat Iisus Hristos a fost iubirea patriei, dar într'un mod complet opus atât saducheilor care nu credeau în înviere, cât şi fariseilor pentru care noţiunea de patrie era vopsirea exterioară a mormintelor, dar nu identificarea cu profeţii. Într'un mod complet opus platonismului, precum şi curentelor filosofice şi religioase care au fost influenţate de el.

Noţiunea de patrie a fost lărgită la nivelul de transcendenţă. Fără a-şi nega genealogia, neamul, cultura şi folclorul evreesc din care dă multe exemple, Iisus a mers mult mai departe. Punctul de început ni-l oferă ca ţintă. El se naşte ca Alfa în alfabetul nostru existenţial - Creatorul se face creatură - pentru ca în calitatea lui de Omega să ne cuprindă pe toţi în Dumnezeu.

Dumnezeu izgonit din inima primului Adam, se întrupează în noul Adam. Prin inima lui intră în lume şi o face altar pentru un astfel de patrie, adică Împărăţia lui Dumnezeu. Spre deosebire de toate *"internaţionalismele"* care văd un orizont numai în geograficul patimilor omeneşti, Împărăţia lui Dumnezeu nu este pur şi simplu o *"globalizare"*, scrisă iarăşi cu ghilimele, ci chemarea lui Dumnezeu prin: *"vie Împărăţia Ta"*, ca Pater, deci Tată al tatălui meu şi al tatălui tău şi al taţilor noştri şi taţilor lor, deci *"patres"* care se unesc cu toate patriotismele lor sub acelaşi steag, al aceluiaşi Împărat - steagul împărăţiei lui Dumnezeu.

Ortodoxia priveşte lumea ca fiind creaţia lui Dumnezeu. După zilele creaţiei din Genezâ, Dumnezeu spune că această creaţie este bună şi o binecuvintează. În Ortodoxie Dumnezeu este prezent în viaţa cea de toate zilele, în *"pâinea cea de toate zilele"*. Omul este înfrăţit cu natura. Preotul ortodox se roagă nu numai pentru omul bolnav ci, în frăţietate cu creaţia lui Dumnezeu, se roagă pentru întreaga creaţie: pentru buna întocmire a văzduhurilor, pentru îmbelşugarea holdelor, se roagă dela umilul greier din creaţie până la Heruvimi şi Serafimi, dela holdele bântuite de suferinţa secetei până la binecuvântarea primului măr ce s'a copt până la Schimbarea la Faţă.

La acest nivel merge patriotismul nostru ortodox românesc. Toţi *"patres"* din *"patria"* ne oferă pragul fiinţial al patriotismului nostru prin comuniunea lui cu *"Pater noster"*, adică *"Tatăl nostru..."* care ni se oferă ca Pâine şi Cuvânt într'un mod universal şi cosmic până la dimensiunile seminţei cu semnătura lui Dumnezeu.

Patria, după ortodoxia românească, nu este numai geografia mormintelor părinţilor noştri, ci, în primul rând, teografia spiritului nostru românesc. Omul nu este materia lui Platon din ecuaţia soma=sima ci, după Sf. Pavel este *"templul Spiritului Sfânt"*. Este o Cincizecime. Cimitirul la Români nu e undeva departe în afara satului, ci dimpotrivă, în jurul bisericii pe care o zidesc pe cel mai înalt loc. Noi nu îngropăm morţi. Părinţii niciodată nu pot muri pentrucă trupurile lor sunt temple ale Duhului Sfânt.

Tocmai de aceea pământul românesc în perspectiva eshatologică a filosofiei noastre este considerat sfânt. România a început din cercul altarului dacic, rotundul de ceas al cimitirului făcut după rânduiala rotundului întru lumină a soarelui.

Cei morţi ne-au început Ţara cu sămânţa lor de ţărână, dar această sămânţă este făclia lor de lut care arde la fiecare răscruce vocalică din *"patres"*, din patria. Pentru fiecare din cei plecaţi, preotul a spus o ectenie la fiecare răscruce de vocală.

Ca încheiere, să rezumăm cele de mai sus. Excesele dela o pomană pot scuza filosofia platonică şi materialistă prin *"morţii cu morţii, viii cu viii"*. Ca Ortodocşi, nu putem admite acest dihotomism. În inima noţiunii de patrie bate acelaşi sânge al celor plecaţi spre Dumnezeu şi a celor pe aceleaşi drum. Pământul ţării se sfinţeşte prin pământul cimitirului. Dar *"morţii nu sunt cu morţii"*, ci cu Dumnezeu care nu este Dumnezeul morţilor, ci al celor vii. Morţii, de acolo de sus, se roagă pentru noi. Ştefan cel Mare, Daniil Sihastrul, Constantin Brâncoveanu, Mihai Viteazul, Mircea cel Bătrân, toţi voievozii şi toţi strămoşii noştri nu sunt nişte *"morţii cu morţii"*, ci în Împărăţia lui Dumnezeu, care nu este a morţilor, ci a viilor cu viii.

Despărţirea unui mort de cei vii nu este spre moarte, ci spre înviere. Preotul îl binecuvintează cu paosul - vinul amestecat cu untdelemn. Este identificarea mortului cu patimile lui Hristos, cu vinul că *"acesta este sângele Meu care pentru voi se varsă spre iertarea păcatelor"* şi cu untdelemnul Muntelui Măslinilor, Muntele Eleonului de unde Dumnezeu s'a înălţat la ceruri. Patria nu este numai Golgotă, ci şi drumul ce ne duce spre Muntele Eleonului, Muntele Măslinilor, Muntele Înălţării Domnului ce ni l-a deschis să ne urcăm ca oameni spre Dumnezeu. Dacă ne descoperim că identitatea noastră este în mâna lui *"Pater noster..."* atunci putem continua drumul spre Spiritul Sfânt adăugând patria noastră în Împărăţia Cerurilor. Numai atunci putem înţelege adevăratul patriotism românesc identificat ca drum spre Împărăţia Cerurilor. Sugestivă, în acest sens, este scena iconografică în care Ştefan cel Mare, îngenuncheat ca neam românesc numai lui Dumnezeu, numai lui Dumnezeu îi înalţă toată Moldova simţirii neamului românesc printr'o Evanghelie.

Hotarele unui neam sunt cele ale limbii lui înţeleasă ca în sintagma eminesciană din Scrisoarea III, adică limba ca popor, sau poporul ca limbă, punctul de balans fiind cuvântul omenesc spre Cuvântul dumnezeiesc. Astfel, patria ca patres ne uneşte pe toţi dela început de veac până la omega lui. Noi moştenim limba părinţilor şi nu o inventăm, după cum copiii noştri o vor moşteni dela noi. În acest fel nu numai pământul românesc este sfânt (pentrucă în pământul cimitirului sunt potirele de lut ale moşilor şi strămoşilor noştri), ci şi limba ne transcende moartea într'o comuniune vie cu toţi cei care ne-au lăsat limba. Limba morţilor noştri este limbă moartă? Limba vie românească nu e născocită de noi care dialogăm la această conferinţă din seara aceasta, ci este limba lor ce ne-au lăsat-o moştenire. Deci dacă noi vorbim limba lor şi nu suntem morţi, înseamnă că nici morţii ca patres nu sunt morţi, ci vii ca şi noi de o parte şi de alta a cuvântului românesc cu care împreună ne rotim cuvântul românesc în milenarele cercuri spiralate spre genunile Cuvântului ca Logos întrupat.

Patriotismul nostru românesc poate fi un exemplu şi pentru alte neamuri şi este singura rezolvare de pace pentru toate popoarele lumii. Românul trăieşte în limba lui şi prin limba strămoşilor lui, acei *"Patres"* care ne-au dăruit patria Cuvântului din *"Pater noster..."* adică Împărăţia lui Dumnezeu - Cuvântul. Ca meditaţie după această conferinţă vă rog să vă gândiţi la întrebarea: De ce absolut nici un imperiu din istoria omenirii nu s'a putut folosi de patriotism, în sensul de *"patres"*, şi din toate a rămas numai praf şi pulbere şi colbul de pe tobă? De ce un popor ca neamul nostru, o *"limbă"*, a putut supravieţui asupra atâtor cadavre de imperii care s'au prăbuşit înainte de a ne anihila?

Adevăratul patriotism, aşa cum este cel românesc, nu neagă geograficul. Îl implică, dur şi îl transcende. În geografie sunt rădăcinile noastre. În el sunt oasele părinţilor noştri care nu sunt numai materie ci oase care ne-au ţinut în braţe, oase care au luptat pentru viaţa noastră, oase de coloană vertebrală, oase rugăciuni, oase care ne-au mângâiat, oase care ne-au binecuvântat, oase din pământul românesc şi din fiinţa noastră. Poate despre ele se referea viziunea Proorocului care a văzut Duhul suflând peste ele şi dându-le viaţă şi înviere. Neamul nostru nu a invadat pe nimeni, dar toate hoardele pământului au venit peste noi. Ne-am apărat potirul de lut românesc să nu fie profanat pentrucă acest potir este rotit de mâinile Olarului. Atât morţii cât şi viii formăm acelaşi lut pe care Olarul ni l-a rotit în formele potirului de lut românesc pe care îl putem numi patrie, din care ne împărtăşim spre iertarea păcatelor noastre, spre sănătatea trupului şi a sufletului şi spre viaţa veşnică.

Patriotismul românesc îşi are rădăcinile, în primul rând, în iubirea aproapelui şi a lui Dumnezeu. Tocmai de aceea patria noastră românească e parte din Împărăţia Cerurilor pe care cuvântul românesc îi desenează hotarul transcendenţelor după Vulturului, autorul faimosului prolog despre Logos.

Şi acum să exemplificăm de ce adevăratul patriotism, are neapărat implicaţiile de teologie şi filosofie ortodoxă şi ce ar fi devenit România, ca stat, dacă şi-ar fi renegat credinţa strămoşească şi s'ar fi convertit la o sectă neoprotestantă. În primul rând ni s'ar fi impus pentru *"modernizare"* să renunţăm întâi la Maica Domnului. Dar cum am putea noi renunţa la Sfânta Fecioară Maria, maica lui Iisus Hristos, pe care chiar El ne-a dat-o ca maică atunci când se chinuia răstignit pe cruce? Nebuni am fi să facem asta şi cum am mai fi putut noi să ne numim Români?

Ce ar fi însemnat dacă acum două sute de ani am fi devenit sectari? Pământul naşterii noastre ar fi fost judecat cu aceeaşi blasfemie: *"Nu facem politică!"* Sectarii spun: *"Nu pune mâna pe armă!"* Noul Testament prin Sf. Apostol Pavel legitimează pe cei *"care poartă sabia"* (Romani XIII) ca autoapărare şi stăvilire a haosului şi a anarhiei. Dacă am fi fost sectari nu ar fi existat Europa, adică civilizaţia lumii pe care neamul nostru a apărat-o. Cu sabia în mână a fost apărat creştinismul pe meleagurile noastre. Şi dacă în vremurile de demult ostaşii lui Dumnezeu şi-au dat sângele pentru apărarea credinţei lor, noi, acum, în vreme de pace să renunţăm la ortodoxism numai ca să fim lăudaţi de nu ştiu ce neamuri străine? Nu! Noi suntem Români şi Ortodocşi în acelaşi timp. Ne-am născut Români, trăim şi murim ca Români. Ne-am născut Ortodocşi, trăim şi murim ca Ortodocşi.

AMINTIRILE UNUI CONDAMNAT LA MOARTE

Urmare din pag. 10

După două zile bătrânul general a încetat din viaţă. Dela Jilava Liciniu a fost dus în închisoarea din oraşul Galaţi unde apa potabilă era adusă direct din Dunăre şi deţinuţii mureau pe capete datorită dezinteriei şi lipsei îngrijirilor medicale. Acolo i s'a adus la cunoştinţă sentinţa de divorţ a soţiei sale care o făcuse formal, deoarece fusese supusă unor mari presiuni din partea Securităţii. În toamna anului 1962 a fost transferat la închisoarea din Botoşani unde i s'a propus eliberarea în schimbul dezavuării partidului său PNŢ, dar a refuzat, fapt pentru care a fost transferat la Aiud pentru a se continua *"reeducarea"* lui întrucât aceasta nu dăduse rezultate pozitive. La Aiud a fost ţinut 5 luni în izolare totală şi întuneric deplin, fiind eliberat printre ultimii deţinuţi politici la data de 30 August 1964, după 19 ani de hăituire, arestări şi deportări succesive. Amintirile lui din infernul prin care a trecut se încheie astfel: *"Datoria noastră, a celor scăpaţi din ghearele morţii, alături de urmaşii celor jertfiţi, este de a stărui în credinţa reînvierii spirituale, dar mai ales morale a Neamului"*. Partidul comunist din România nu ar fi putut pune în aplicare politica sa criminală de genocid dacă nu ar fi avut aportul unor indivizi recrutaţi dela periferia societăţii în care viermuiau indivizi de teapa ţiganului Stângicel. Încadraţi ca ofiţeri în Ministerul Securităţii Statului, aceşti călăi torţionari care ucideau cu plăcere şi sadism, au demonstrat cât de jos poate decădea fiinţa umană atunci când este lipsită de cele mai elementare noţiuni de educaţie morală şi de credinţă în Dumnezeu. Astăzi asistăm cu stupoare cum o mare parte dintre aceşti indivizi declaşaţi au fost reactivaţi de Ion Iliescu şi Adrian Năstase, punând stăpânire pe sistemul Financiar-Bancar al ţării, pe Industrie, Comerţ, Turism şi Agricultură, practic toate sectoarele vitale pe care le-au exploatat în favoarea lor şi a celui mai corupt partid sub tutela căruia au găsit adăpost.

George GEORGESCU

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

MEMORIALUL UNUI MARTOR REDUTABIL

Mihai Stere DERDENA

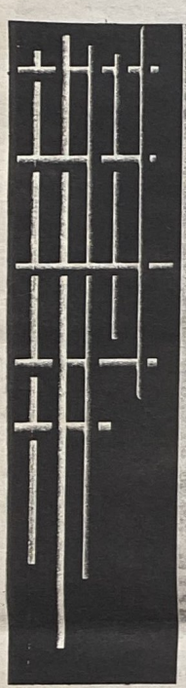

Tot târziu (la 69 de ani) și-a făcut debutul editorial și Dl. Cornel Onaca din Oradea. Nici Domnia sa nu se gândise vreodată să devină prozator, măcar să știe să scrie, chiar foarte bine, și că are studii superioare, fiind licențiat al Universității de Stat din Cluj. Însă bogata-i experiență de viață, mai cu seamă cea dobândită în temnițele politice din anii regimului comunist, va constitui excelent temei, care il va îndemna incontinuu, îndeosebi după 1989, să-și redacteze, apoi să-și publice amintirile din prizonieratul său politic (efectuat între 3 Iulie 1951 și 19 Octombrie 1955). De fapt, redactarea dintâi o avea de mult în minte, încă din timpul detențiunii, iar îndemnul ce nu-l lăsa în pace era acela de a le așterne pe hârtie ca, astfel, să fie îmbogățit, și de dânsul, probatoriul procesului comunismului, dacă nu pentru justiție (care, dirijată de ocultă, nici nu vrea să audă de așa ceva, ci se comportă ca mumă față de comunism, sistemul politic cel mai sângeros, anticreștin și inuman, și, ca o ciumă fața de naționalism), măcar pentru viitorime, ca aceasta să trăiască numai în spiritul adevărului!

Nu știm când începu Dl. Cornel Onaca să-și scrie excelentul jurnal *"Martori și martiri"*. Însă cert este că manuscrisul său văzu lumina tiparului în anul 2000, grație Editurii Imprimeriei de Vest din Oradea, căreia se cuvine să-i exprimăm gratitudine pentru această faptă lăudabilă.

Titlul complet al memorialului pe care-l prezentăm, este *"Martori și martiri din temnițele comuniste"*. Așa apare pe pagina de titlu, dar noi il vom cita în forma prescurtată *"Martori și martiri"*, inscrisă pe copertă și implicit, preferată de autor (căci se cuvine ca titlul să fie cât mai scurt).

Cartea *"Martori și martiri"*, alcătuită din 25 de capitole (inclusiv prefața, semnată de Romulus Rusan), însumează 272 de pagini. Șaisprezece fotografii, în care-i vedem pe autor, pe părinții, frații, soția, fiica și pe unii prieteni ai acestuia, incheie acest volum memorialistic.

De-ar fi consimțit să-și continue studiile postliceale, cu bursă mare, la o instituție de învățământ superior din Rusia bolșevică, făcând, astfel, pe placul Partidului Muncitoresc Român (denumire eufemistică a P.C.R. dintre anii 1948 și 1965), care-l selecționase în acest scop prin intermediul directorului Liceului Comercial *"Partenie Cosma"* din Oradea, Cornel Onaca ar fi urmat o carieră profesională, dacă nu strălucită, în orice caz una sigură și liniștită, lipsită de nevoi și de griji. Însă structura sa caracterială, nutrită, prin educație părintească, de spiritualism creștin, îl pregătise atât de bine pentru lupta cu materialismul ateu și dezumanizant încât respinge cu ușurință această momeală uriașă (dintre cele mai atrăgătoare pentru tinerii slabi, rău educați de părinții înfrățiți cu dracul până la trecerea punții interminabile), întinsă de forțele răului, de discipolii tartorului mustăcios din Kremlin.

Rămas în patrie, Cornel Onaca se simte atras de cariera militară. Alege cu grijă specialitatea militară ce i se pare cel mai puțin compromițătoare, anume cea de ofițer de administrație în cadrul miliției. După un curs postliceal de șase săptămâni, capătă gradul de sublocotenent și este repartizat la miliția din orașul său natal (Oradea Mare - așa se numea pe-atunci reședința județului Bihor). Beneficiind de o incipientă bunăstare modestă, conferită de leafa-i de ofițer, Cornel Onaca poate, în acest chip, să-i îngrijească pe un frate școlar și pe un părinte văduv, bolnav și fără pensie (cu toate că acesta muncise în mulți ani ca factor poștal). Însă viața aceasta, oarecum tihnită, dură doar opt luni de zile.

Într'o seară pe la sfârșitul lunii Aprilie a anului 1951, când ieșea dela serviciu (nota bene, era foarte conștiincios din punct de vedere profesional, iar în timpul liber se afirma cu talent și cu dăruire ca solist vocal al ansamblului de cântece al unității, ca fotbalist și ca voleibalist, fiind component titular al celor două formații sportive ale clubului Dinamo Oradea) și se îndrepta spre casă, este acostat de un locotenent de securitate (îmbrăcat în haine civile, și-i condus la sediul securității județene, unde maiorul Șerban îl prelucrează, pe parcursul câtorva ceasuri din acea noapte, ca să accepte rolul josnic de colaborator (informator), adică cel de iudă. Astfel, Cornel, aflat încă la vârsta candorii, este pus pentru a doua oară, în decurs de doar aproape un an, în fața unui examen de conștiință, acum mult mai greu decât cel precedent, când respinsese ispita de a merge ca bursier să se școlească, îndoctrinându-se și imbecilizându-se, în U.R.S.S., țara ateismului victorios. Despre lungul examen de cuget pe care-l întreprinde, cu tot zbuciumul sufletesc, reproducem câteva rânduri dela paginile 36 și 37.

"În acea noapte lungă, în care nervii mei au cedat, mă simțeam tot mai singur și mai disperat. Capul îmi vâjâia, puterea de sesizare cu ajutorul simțurilor și al gândirii era în scădere, iar sentimentul răspunderii față de propria conduită trezea în mine lupta sufletească determinată de acea dilemă morală.

Dumnezeule! Informator! Denunțător! Pârâtor! Vânzător de suflete, erau cuvinte ce îmi sfredeleau mintea. Ascultam mut derularea planului lor drăcesc, ce punea în evidență răutatea, cruzimea, perfidia și, mai ales, desăvârșitul secret pe care trebuia să-l păstreze așazișii colaboratori - toate acestea puteau da insomnii oricui, cu atât mai mult unui tânăr abia intrat în viață.

Nu mai știu cât timp a durat acea prelucrare, dar țin minte că nu mi s'a cerut să semnez vreo declarație, vreun consimțământ sau angajament în acest scop."

După două - trei zile de frământări, care-i răpiseră somnul și liniștea, Cornel se confesează prietenului său Constantin Nistorică (aceasta-i actualmente, președinte al filialei bihorene a Asociației Foștilor Deținuți Politici din România - A.F.D.P.R.). Nistorică, mai mic în grad militar, dar mai mare în ani și de aceea sfetnic bun, il îndeamnă pe Cornel Onaca să accepte rolul mișelnic de informator, dar numai cu scopul de a dejuca, prin dezinformare, planul malefic al securității.

"De la început Costică a fost de părere să mă întâlnesc cu omul meu de legătură, nu însă înainte de a cădea de acord asupra celor ce dorea să afle dela mine securitatea. Tot el (Costică Nistorică) avea îndatorirea formulării notei informative și redactării ei la mașina de scris, pe care să o înmânez securistului. Din acel moment am acceptat să iau parte la jocul plin de riscuri, expus la primejdii." (pagina 38).

Însă Securitatea, însușindu-și multe învățăminte dela înaintașa poliție politică (Siguranța), nu se lasă indusă în eroare, ci introduce în cercul de prieteni al lui Cornel Onaca (toți aceștia, ofițeri și subofițeri, erau și colegi de serviciu) - anturaj ce voia să fugă din țară, fiind astfel, considerat dușmănos față de regimul comunist - un agent cât se poate de loial, anume locotenentul de miliție Teodor Teodorof.

La 1 iulie 1951, în stațiunea climaterică Băile Felix de lângă Oradea, unde-și petrecea concediul de odihnă Mihai Amarandei, se reunește întregul grup, alcătuit din cinci membri (Constantin Nistorică, Mihai Amarandei, Cornel Onaca, Teodor Doca și Teodor Teodorof) și se ia hotărîrea de plecare definitivă din țară prin trecerea *"frauduloasă"* a graniței româno-iugoslave. Unul dintre ei, glumind, propune ca, înainte de a pleca din Oradea, să atace cu arme automate și cu grenade sediul securității bihorene și să-i elibereze pe deținuții politici. În aceeași noapte, vânzătorul de oameni Teodor Teodorof raportează, conștiincios și amănunțit, discuția dela Băile Felix. Apoi, la mai puțin de 48 de ore, sunt arestați toți membrii grupului *"dușmănos"*, cu excepția lui Teodorof. Abia acum, Onaca și cei trei coinculpați (Nistorică, Amarandei și Doca) își dau seama că au fost trădați de locotenentul de miliție Teodorof, infiltrat în grupul lor cu scopul de a-i vinde. Îi devine autorului și mai clară această revelație, mai cu seamă în timpul cercetărilor, când anchetatorul penal de securitate, căpitanul Weisz, îi cere să nu mai pomenească în declarații numele Teodor Teodorof.

În seara zilei de 3 iulie 1951, în vreme ce se afla într'o ședință de U.T.M. (Uniunea Tineretului Muncitor) a cadrelor nevârstnice ale miliției județului Bihor, sublocotenentul Onaca este somat să se prezinte la comandantul Olteanu. În același edificiu, în care se ținea ședința amintită, se afla și biroul comandantului. Acolo, lângă Olteanu, stătea colonelul Teodorescu (din Direcția Generală a Miliției care se deplasase dela București la Oradea pentru anihilarea, prin arestare, a grupului *"subversiv"* dela miliția orădeană.

Ajuns în biroul celor doi ofițeri superiori - maiorul Olteanu și colonelul Teodorescu - Cornel Onaca, aplicând regulamentul care cere unui militar să se prezinte ofițerului cu gradul cel mai înalt, ia poziția de drepți și rostește obișnuita formulă de salut:

"- Să trăiți, tovarășe colonel, sunt sublocotenentul Cornel Onaca, la ordinele dumneavoastră!"

Colonelul, congestionat, îi răspunde cu injurii și, ca un bătăuș ordinar, cu două perechi de palme. Palmele fură atât de energice, încât Cornel cade pe dușumea. Este primul contact al autorului cu regimul inuman ce se aplica tuturor deținuților politici în comunism.

Află că este arestat, fără să știe sau să i se spună și motivul. În aceeași noapte, Onaca și colegii lui de lot, încătușați și cu ochelari nevăzători pe nasuri, sunt duși la securitatea din Oradea unde vor fi anchetați pe parcursul a zece luni de zile (dela 3 Iulie 1951 până la 30 Aprilie 1952). În cea mai mare parte a acestui timp, autorul stă singur în celulă. Acum, face a doua cunoștință cu teroarea practicată de organele de ordine. De această dată, cunoștința este amplă căci metodele de teroare sunt variate și de o inventivitate diabolică. La obișnuita bătaie din anchetă se adăugau, în celularul dela subsol, aceste procedee de intimidare și de umilire: *"Verificarea continuă - zi și noapte -, prin vizetă de către paznicii ce se deplasau în mers de pisică, purtând în picioare tenișI, în loc de încălțăminte militară, doar pentru a ne surprinde asupra unor activități neregulamentare; orbirea cu becuri electrice puternice ce erau introduse prin aceeași vizetă de control, orientate și ținute anume în ochii noștri; bruscările, înjurăturile, ofensele și întrebuințarea celui mai vulgar și mai obscen limbaj în raporturile cu noi; pedepsirea cu <neagra>, obligat să stai, desculț și dezbrăcat, în apă de 10-15 cm, doar din dorința satisfacerii capriciilor paznicilor neînduplecați; nescoaterea la timp pentru satisfacerea necesităților fiziologice; alergarea și hăituirea noastră, în pielea goală, spre spălător și obligarea efectuării dușului doar cu apă rece (în special pe timp de iarnă); (...) percheziții batjocoritoare și umilitoare la care erai supus, manifestate prin ruperea hainelor și a saltelelor cu răvășirea paielor în celulă, timp în care, despuiați, eram ținuți cu fața la perete, cu mâinile la ceafă sau culcați cu fața în jos pe cimentul celulei, striviți de cizmele securiștilor și apoi îngropați în paiele deșertate peste noi din saltelele ce făceau să se ridice praful, oprindu-ne respirația. Acestea sunt doar câteva din procedeele născocite și aplicate de brutele ce ne maltratau spre a ne intimida și batjocori."* (paginile 65-66)

Este trimis, pentru judecarea procesului, la Tribunalul Militar din Cluj (în timpul anchetei lotul fu lărgit dela 4 inculpați la 17) sub acuzația *"Acte preparatorii la trecerea frauduloasă a frontierei din R.P.R. în R.P. Jugoslavia."* Însă va fi condamnat nu pentru tentativă de trecere a granitei, ci pentru *"uneltire la ordinea socială"*, inițial la 12 ani de temniță grea, apoi la 15 ani, ca urmare a admiterii recursului înaintat de procuror. Nu după mult timp este achitat, prin rejudecarea procesului. Prin rejudecare i se schimbă, de fapt încadrarea juridică, putând, în acest chip să beneficieze de decretul de amnistie, din anul 1955. Este, așadar, pus în libertate după o deținere ca *"bandit politic"* de 4 ani, 3 luni și 16 zile, pedeapsă pe care a executat-o în penitenciarele Oradea, Cluj, Jilava, Satu-Mare, din nou Cluj și Oradea, apoi Ocnele Mari,

Continuare în pag. 14

George Băjenaru, la 65 de ani

UN COPIL PREZENT, ÎNTR'O LUME ABSENTĂ

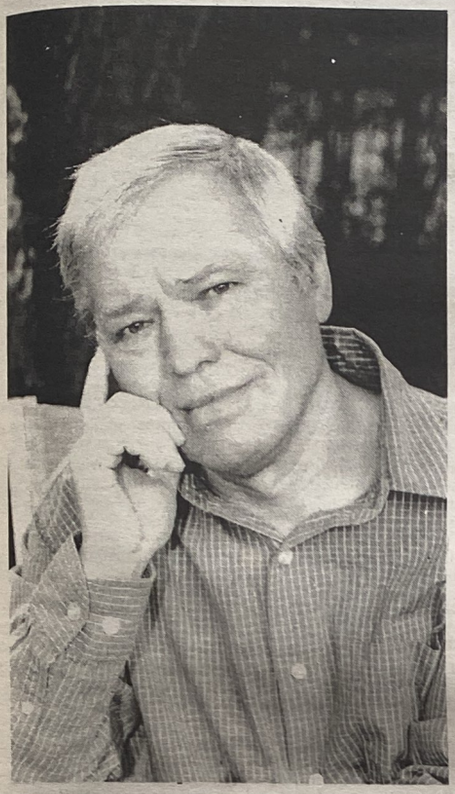

În ziua de 2 Mai, 2003, la spitalul *"Bet Israel"* din *Boston*, o minunată echipă de doctori chirurgi mi-a reparat inima, cu o venă de la piciorul meu stâng. Timp de cinci zile n'am mai putut comunica. M'am întors acasă după două săptămâni, reanimat şi în stare să merg din ce în ce mai mult, până când am ajuns să rezist la o oră de mers. De atunci am devenit un copil prezent, într'o lume absentă. Un copil cu barbă albă, colindând în fiecare zi prin zona verde a unui oraş din exilul metafizic, cu credinţa că Dumnezeu îmi va prelungi viaţa, măcar atât cât să mai pot scrie, pentru nepoţica mea, Sofia, povestiri inspirate de lumea absentă a copilăriei mele.

Merg pe străzi cunoscute, într'o lume necunoscută. Mersul meu se desfăşoară pe două linii paralele: o linie pipăibilă fizic, cu mâna sau cu piciorul, o alta pipăibilă doar cu gândul şi luminată cu intermitenţe, de un reflector supranatural. Atras de această din urmă linie, ca de un magnet inexplicabil, mă simt mult mai uşor, vederea mi se împrospătează, iar ochii mei pot reface lumina pierdută. În acea lumină îmi văd părinţii şi fraţii, uliţa copilăriei mele, pe care trecea carul cu boi din pictura lui Nicolae Grigorescu, casa noastră, învelită cu trestie, trandafirul alb de lângă prispă, gârla cea verde şi islazul cu flori violet, câmpul auriu sub cerul albastru de vară, punctat de secerători aplecaţi peste lanul de grâu. În acea lumină văd somnul de amiază al ţăranilor din pictura lui Van Gogh, zâmbetul Mona Lisei şi tristeţea norilor învolburaţi, din tablourile lui Breugel.

E lumina în care s'au împăienjenit de plâns ochii mamei mele şi s'au întunecat de tristeţe ochii tatălui meu, pentru munca lor furată şi dezmoştenirea de pământul iubit.

E lumina umbrită de lichele scoţând la parăzi tinichele şi ascunzând vederii noastre aurul comorilor moştenite.

E lumina pătată de oameni cu chip de elefanţi roşii, luptând din răsputeri să ne smulgă din mâinile lui Dumnezeu şi să ne formeze după chipul şi asemănarea lor. Acea lumină am părăsit-o eu pentru totdeauna, schimbând căldura ei maternă, cu frigul înstrăinării. La acea lumină mă întorc acum, îmbrăţişând-o din toată inima mea, reparată cu dragoste, de nişte mâini dumnezeieşti.

Prin aerul proaspăt al dimineţii de toamnă, din arbori uriaşi, înclinaţi cuvios, ca nişte bărbaţi la rugăciune, cad frunze galbene şi roşii. Lacrimile unui timp jertfit picură pe pânza albastră a cerului, şi odată cu ele, trecerea mea spre adâncul singurătăţii şi al visării neîntrerupte. Fiecare pas îmi sună în memorie un cuvânt, fiecare cuvânt îmi inspiră o idee, fiecare idee se transformă într'o imagine, fiecare imagine e o frântură dintr'o lume absentă, cuibărită undeva, în sufletul meu.

Dincolo de orizont, peste apele oceanului Atlantic, peste mări şi ţări, pe pământul ondulat al României întregite de regele Ferdinand, şerpuia cândva pe o colină, drumul naşterii mele. Acel drum de ţară, străjuit de plopi şi viţă de vie, ori de lanuri de grâu şi porumb, pierdute în imensitatea Câmpiei Bărăganului, venea din casa bunicilor mei, Dumitru şi Cătălina Radu, ţărani înstăriţi din Dimieni, un mic cătun, de lângă Bucureşti. Aici, la anul 1925, cel care avea să devină tatăl meu, tânărul Dumitru Dinu (zis Băjenaru), fost copil de trupă şi soldat pe frontul din Ungaria, o cerea de soţie pe Constantina, viitoarea mea mamă, pe atunci o fată frumoasă, harnică şi cuminte. Fata avea o educaţie de cinci clase primare şi o credinţă fără margini în Dumnezeu şi în minunile Domnului Iisus Hristos şi ale Maicii Domnului.

Zestrea Constantinei era compusă din cinci pogoane de pământ, loc de casă, o vacă de muls, mobilă şi lenjerie, ştergare din fir de borangic, scoarţe, velinţe şi macate ţesute de mâinile ei.

După nuntă, Constantina a fost adusă de soţul ei Dumitru, ca noră în casa lui Gheorghe şi Floarea Dinu (zis Băjenaru), din satul Tunari. După puţin timp, cei doi tineri şi-au întemeiat o gospodărie proprie, cu casă şi grădină. O casă bătrânească, învelită cu trestie, cu prispă şi stâlpi din lemn de stejar. În acestă casă, de culoare albă, sub icoana Maicii Domnului, în zorii zilei de 4 Noembrie, anul 1938, am venit pe lume, ca al şaptelea copil la părinţi. Mama spunea că m'am născut cu soarele înainte şi din această cauză, nu voi fi niciodată posac, iar drumurile mele vor fi mereu luminate. Când mă vedea întorcându-mă dela şcoală, râzând şi cu obrajii aprinşi, zicea: *"Când vine Gicu, râde soarele."*

Am crescut învăţând să ascult şi am îmbătrânit învăţând, iar viaţa mi-a fost un şir nesfârşit de întâmplări şi fapte, mai mult sau mai puţin riscante, săvârşite cu voie sau fără voie, într'o lume mai mult sau mai puţin iubitoare, uneori ostilă şi agitată, alteori scârbită şi nepăsătoare.

Fragment inedit, din romanul

"Frigul Înstrăinării"

de George Băjenaru

Fantome de seară

(un ciclu de pozii inedite)

Înainte de Dumnezeu

Cu faţa în sus
printre crengi de seară
privesc asfinţitul
şi mă întreb
ce a fost înainte de Dumnezeu.
"Ochiul Atrei a fost",
cu vocale metalice
îmi răspunde
o fantomă de seară.
O linişte de zăpadă
îmi învăluie cugetul
şi o libertate necunoscută
simt în cuvinte
explodând ca nişte petarde
din întunecimile sferelor.
Un ochi de topaz ca o mare
în mijlocul unui nor se lărgeşte,
O ploaie de vară cu miresme
de fân şi un curcubeu zvârcolindu-se
în tremurul frunzelor.
Încetez să exist între naştere şi moarte,
În ochiul fantomei de seară
deslușesc ochiul Atrei rotund,
din care Dumnezeu ne-a plămădit
ca pe nişte limite mişcătoare.

Am văzut casa noastră pe vale

Pe un colţ de masă de bronz,
ciopârţită inima mea
se zbătea, se zbătea, se zbătea...
Un sunet metalic îmi sfâşia auzul.
Devenisem timp nedefinit,
fără naştere, fără moarte.
De pe o mirişte iubita mea, Atra
mă striga
arătându-mi o pânză de Van Gogh,
cu părinţii mei pierduţi
în dulcele somn al amiezii de vară.
Din ochii Atrei curgeau boabe de grâu.
Rochia ei violet,
era din flori de scaieţi,
de pe izlazul sălbatic
dela marginea gârlii.
Între salba de maci
dela gâtul ei lung
şi negru sticlos dela poale,
am văzut casa noastră pe vale,
unde inima mea
intra vindecată, râzând.

Ca în pictura lui Grigorescu

Niciodată nu am văzut atâta supunere,
niciodată nu am simţit atâta pace,
niciodată uliţa noastră nu mi s'a părut
mai bogată,
ca atunci când trecea
precum în pictura lui Grigorescu,
carul cu boi
al lui Nicolae Pârlogea.
Copiii se opreau din joacă,
femeile uitau să mai guste
supa de cină,
gresia tatei încremenea pe coasă,
Miţa lu' Miu scăpa găleata'n fântână,
iar pe cer rămânea
cumpăna nemişcată.

O lume fără ceas ori "tic-tac"

E seară, trăiesc între umbre
cu ochii în visul de ieri:
fantome, contururi prea sumbre,
corăbii fără corăbieri
şi munţi cu picioarele'n mare,
castele, oglinzi şi terase
şi paşi de domniţe frumoase
trecând într'o lungă plimbare.
O lume fără ceas ori *"tic-tac"*
străbate spre noapte, adânc,
o faţă de om pe Carpat
veghează văzduhul prea sfânt.
Duc râuri spre mare, în jos
tot plânsul pământului trist,
şi curge în valuri, spumos,
fantoma trecutului vis.
Apusul e roşu, iar prin negrii nori
un ochi de lumină se uită-napoi.
E ziua de mâine speranţa din noi
cu mâinile pline de sfinte culori.

Secera zâmbind, Mona Lisa

Înainte de a o cunoaşte la Louvre
o văzusem demult în lanul de grâu.
O fantomă zâmbind, Mona Lisa
secera, cu spice la brâu.

Dacă ploaia venea, ori furtuna,
în genunchi se ruga lâg-o claie,
iar de zâmbetul ei totdeauna
se lumina câmpia bălaie.

Uneori se'ntâmpla chiar să nască
pe tarlaua întinsă, bogată,
luneca spre pământ un copil prima dată,
cu căiţa pe ochi, sfântă mască
a norocului de băiat sau de fată.
Sub cupola cerească, văzduhul
devenea tot mai sfânt, mai curat,
Dumnezeu mărea din tot Duhul
averea întregului sat.

Când tristă sub umbre câmpia
plângea de furtuni tulburată,
oriunde privea Mona Lisa,
se lumina dintr'o dată.

Aici, pe tărâmul iluziilor

Vor trece prin timp
minunile tale Atra,
ca flăcările Guernicei
lui Picasso.
Veşnic se va auzi
în adâncurile văzduhului
sunetul tău liturgic
din muzica lui Bach
şi tonul mozartian
din cântecul de seară
al greierilor.
Vor mai trece întru eternitate
învolburaţi nourii tăi Atra,
ca în tablourile lui Breugel,
vor trece sub privirile tâmpe
ale mutilaţilor de război.
Amorul şi graţia universului
din ochiul tău, Atra,
sunt un omagiu fragonardian
adus de Dumnezeu
suferinţei noastre
aici, sub tărâmul iluziilor
unde ochii ne rămân adânciţi
în piatră
şi unde mâinile
ne varsă cugetul
în marea solitudinii mântuitoare.

În lumina câmpiei, cu fantome de seară

Zile şi nopţi
în genunchi m'am rugat
Să mi te arăţi, Atra,
ca să-mi întinzi pânzele
pictate cu sânge
şi lacrimi din viaţa mea
după care alerg
şi n'o mai pot prinde.
Întind o mână spre tine, Atra,
ca un lepros implorând vindecare.
Tu eşti floarea de piatră
de pe marginea acelei prăpăstii
pe unde a trecut către vale,
rostogolindu-se, dragostea.
Cum leagănul pruncului moare
în numele mamei,
Regele cuvintelor mele
a pierit
în numele tău.
Mi-a rămas turma de mioare
nepăstorită
şi lumina câmpiei
cu fantome de seară.

G. Băjenaru

În duh şi adevăr

ALERGAREA SPRE "ŢINTĂ"

Sergiu GROSSU

Cu o altă ocazie am vorbit despre slăbănogul din scăldătoarea Betezdei şi despre sufletul slăbănog, sortit imobilităţii şi inerţiei morale, datorită păcatului. De data aceasta voi încerca să scot în evidenţă un alt aspect al Evangheliei, respectiv ***obligativitatea post-vindecării***, care constă în atitudinea dinamică a sufletului vindecat de Iisus. Fiindcă, după ce ni s'a spus, întocmai înfirmului de 38 de ani: *"Scoală-te, ridică-ţi patul şi umblă"*, suntem invitaţi de Apostolul Neamurilor *"să alergăm cu stăruinţă în alergarea care ne stă înainte"* (Evrei, 12.1). Adică să îndrăznim ceva mai mult decât o simplă mişcare a fiinţei noastre mântuite înspre lucrurile credinţei, decât bătătorirea - devenită automatism religios - a drumului bisericii sau căutarea unor modalităţi convenabile de trăire creştină. Ni se *cere*, cu alte cuvinte, să ieşim din cadrul unui creştinism static, inactiv, comod, pentru a pune în practică îndemnul din Cântarea Cântărilor (cap.1, vers.4): ***"Trage-mă după tine. Şi haide să alergăm!"***

Ca ***alergarea*** noastră să fie în conformitate cu voia lui Dumnezeu, trebue să respectăm câteva condiţii esenţiale, aşa cum ne învaţă Scripturile. Deoarece în paginile sfinte aflăm ***"cum"*** şi ***"la cine"*** să alergăm. Adresându-se Galatenilor, Sf. Pavel scrie: *"Voi alergaţi bine..."* (cap.5, vers.7). Căci există şi o alergare *"spre rău"*, de care ne aminteşte proorocul: *"Picioarele lor aleargă spre rău şi se grăbesc să verse sânge nevinovat"* (Isaia, 59. 7). Există, mai ales, ***răul desfrânării***: *"De aceea se miră ei că nu alergaţi împreună cu ei la acelaşi potop de desfrâu şi vă batjocoresc"* (I Petru, 4.4).

Ce înseamnă a alerga ***"bine"***? Să vedem sfaturile şi îndemnurile ucenicului lui Gamaliel: *"Alergaţi în aşa fel ca să căpătaţi premiul..."*; având, deci, ***cunoştinţa rostului alergării***, şi nu *"ca şi cum n'aş şti încotro alerg"* (1 Corinteni, 9. 24, 26). Mai mult, *"să alergăm cu stăruinţă în alergarea care ne stă înainte"*, evitând *"orice piedică şi păcatul care ne înfăşoară aşa lesne"* (Evrei 12, 1). Să nu alergăm *"în zădar"*, pentru ca în ziua lui Hristos - subliniază Apostolul Pavel - *"să mă pot lăuda că n'am alergat, nici nu m'am ostenit în zădar"* (Filipeni, 2. 16).

A alerga bine înseamnă, după Evanghelie, a alerga cu un scop precis, spre o ţintă precisă, care este Iisus. La El trebue să alergăm şi Lui trebue să ne închinăm, întocmai norodului care, văzându-L pe Iisus, *"s'a mirat şi a alergat la El să i se închine"* (Marcu, 9.15). Totuşi, alergarea noastră să nu se asemene cu alergarea tânărului bogat despre care citim că a alergat şi a îngenuncheat înaintea Domnului Iisus (Marcu, 10.17), dar n'a putut rămâne cu El, lipsindu-i ***"un lucru"*** indispensabil credinţei: *"Du-te de vinde tot ce ai, dă la săraci şi vei avea o comoară în cer; apoi vino, ia-ţi crucea şi urmează-Mă"* (Marcu 10.17, 21).

Este cazul să ne întrebăm: la cine alergăm noi, creştinii, într'o ţară neemancipată, încă, de forţele ateismului comunist? Într'o ţară în care, până la revoluţia din Decembrie 1989, religia era considerată un opium al poporului, iar oamenii credincioşi sufereau rigorile impuse de organele Securităţii. Dar astăzi, când suntem liberi din punct de vedere religios, ***la cine alergăm în cursul unei săptămâni***? Alergăm la Iisus, ca să ne închinăm Lui, ca să-I vorbim de toate problemele şi frământările noastre sufleteşti, ca să-I cerem ajutor şi binecuvântări ori de câte ori ne poticnim pe drumurile spinoase ale existenţei, în societatea materialistă în care trăim şi care priveşte la Iisus ca la o năluca, aşişderea ucenicilor din corabia învăluită de valuri în mijlocul unei mări furioase? Sau ne repezim, mai degrabă, la reuniuni şi combinaţii politice, ca să nu ne pierdem privilegiile câştigate prin acceptarea unor ruşinoase abdicări morale, la spectacole de proastă calitate sau la vizite şi chefuri amicale, unde avem prilejul să ne bârfim şi să ne bălăcim în toate noroaiele promiscuităţii?

Gândul care ar trebui să ne însufleţească pe toţi, *"singurul lucru"* pe care trebue să-l facem zilnic, este acesta: *"Uitând ce este în urma mea şi aruncându-mă spre ce este înainte, alerg spre ţintă, pentru premiul chemării cereşti a lui Dumnezeu, în Hristos Iisus"*, conform formulei paulinice (Filipeni, 3. 13-14). Alergarea aceasta spre obiectivele majore ale societăţii - obiective care trebue să concorde cu preceptele Evangheliei - s'o facem într'un elan colectiv de năzuinţe spirituale, purtând amprenta idealului creştin preconizat de Mântuitorul. Să nu ne asemănăm cu omul din a doua carte a lui Samuel, care a fost văzut alergând *"singur singurel"* (2 Samuel, 18. 24, 26).

Dacă vrem să dăm un sens trăirii noastre vremelnice, dacă ne mai doare chipul sluţit al României post-revoluţionare, dacă mai aşteptăm ceruri noi şi un nou pământ românesc, în care să domnească dreptatea, adevărul şi înfrăţirea tuturor comunităţilor religioase care luptă pentru izbânda cauzei lui Hristos şi nu pentru întâietatea orgoliului lor confesional, să ne dăm toată silinţa ca să alergăm braţ la braţ şi inimă lângă inimă, într'o neştirbită solidaritate creatoare, spre *"ţinta"* deja amintită, veghind unii asupra altora, îndemnându-ne unii pe alţii la dragoste şi la fapte bune, ducându-ne sarcinile *"unii altora"*, pentru a ne învrednici să împlinim astfel *"legea lui Hristos"*, despre care ne vorbeşte Ap. Pavel în epistola către Galateni, cap.6, vers.2.

O altă obligaţie este ***înfrângerea egoismului natural***, ieşirea din noi şi contopirea cu celălalt, cu sufletul poporului pe care dorim să-l slujim. Ştiţi de ce stă *"dărâmată"* casa lui Dumnezeu (şi, ca atare, însuşi edificiul spiritual al întregii ţări)? Revelaţia din cartea profetului Hagai este cutremurătoare, când ni se atrage atenţia că *"fiecare din noi aleargă pentru casa lui"* (Hagai, 1.9). Dumnezeu nu poate accepta o existenţă egoistă, o activitate vizând exclusiv interesele proprii. De aceea ni se recomandă o ***alergare altruistă***, pentru a îmbrăţişa, în fuga noastră spre cer, întreaga umanitate, începând cu familia noastră şi sfârşind cu ultimul nenorocit din ţară. Adică ridicându-ne dela *"dragostea de fraţi"*, amintită de Ap. Petru (acea alergare limitată, numai *"pentru casa lui"*, numai pentru prietenii sau cunoscuţii pe care îi agrează vanitatea noastră) la *"iubirea de oameni"*, care presupune naufragiul eului nostru pătimaş şi nevolnic în oceanul iubirii totale, atunci când putem alerga spre cei ce ne blastămă, ca să-i binecuvântăm, şi spre cei ce ne vorbesc de rău, invidiându-ne şi urându-ne, ca să le facem mai departe bine şi să ne rugăm pentru izbăvirea sufletului lor măcinat de fărădelegile care denaturează fiinţa.

Să nu trecem cu vederea peste a treia obligaţie a alergării noastre creştine: ***preocuparea de soarta şi viitorul tineretului***. Cuvântul lui Dumnezeu ne povăţuieşte: *"Aleargă de vorbeşte tânărului acestuia..."* (Zaharia, 2. 4). Deoarece tineretul se găseşte în primejdie de moarte, hărţuit de ispitele vârstei şi cu mintea întoxicată de tot felul de ideologii anticreştine. Să alergăm în calea tinerilor, spre inima lor, spre centrul fiinţei lor dezorientate, unde domină negurile necredinţei şi otrava revoltelor nejustificate, arătându-le că păcatul este paralizia sufletului, că din cauza păcatului devenim betegi şi slăbănogi, că doar Iisus Mântuitorul ne poate înzdrăveni, indiferent de stadiul avansat al bolii noastre lăuntrice. Împinşi de resortul invizibil al compasiunii, să le strigăm, cu o neprefăcută căldură, adevărurile veşnice ale Scripturii, arătându-le care este ***turnul lor de scăpare***: *"Numele Domnului este un turn tare; cel neprihănit fuge în el şi stă la adăpost"* (Proverbe, 18.10).

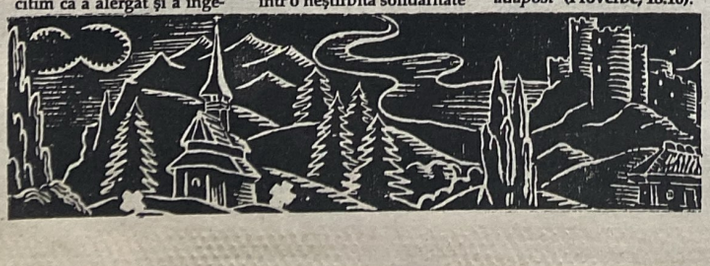

MARTOR ŞI MARTIRI

Urmare din pag. 12

Văcăreşti, Timişoara, precum şi în lagărele Ghencea (din Bucureşti), Poarta Albă, Peninsula, Baia Sprie şi Cavnic.

La mina de plumb Baia Sprie are norocul, la început, să fie cruţat de munca în subteran, fiind prea distrofic, şi-i pus, la recomandarea medicilor Marcoci (internist) şi Veselovschi (chirurg), să efectueze treburi uşoare în curtea lagărului, constând în curăţenie. Însă nu va fi, în mult timp, scutit de mineritul propriu-zis, ci doar aproximativ o lună de zile. Este chemat, prin gardian, la ofiţerul politic ca să fie recrutat ca informator. După ce ascultă lungul discurs de lămurire, pronunţat de politrucul *"păngăritor de conştiinţe"* (îl citarăm pe autor), Cornel Onaca fără a sta prea mult pe gânduri şi sfidând represaliile sigure cărora se expune, răspunde după cum urmează:

-"Domnule ofiţer, eu sunt în închisoare chiar pentru refuzul de a face ceea ce dumneavoastră îmi cereţi să fac aici, adică pentru motivul de a nu fi acceptat cooperarea cu Securitatea. Atunci, răsplata oferită era mai avantajoasă şi mai sigură privind câştigarea unor ranguri, pe care nu le-am acceptat. Vă rog să căutaţi pe altul, întrucât eu nu pot, sunt incapabil să fac fapte ce contravin propriei mele conştiinţe" (pagina 149).

Replica discipolului diavolului fu urletul. *"Ieşi afară, banditule!"* urmat de ameninţarea că Onaca va lucra în subteran, ceea ce avea să se întâmple în ceasurile următoare.

În consecinţă, starea sănătăţii autorului şi până atunci precară, se va agrava într'atât încât va fi transferat la spitalul civil din Baia Mare pentru urgentă intervenţie chirurgicală. Totuşi nu este operat, ci-i tratat cu medicamente, care îi ameliorează starea generală.

Dintre numeroase alte peripeţii şi încercări grele, pe care le narează cu har Cornel Onaca, vom menţiona doar câteva.

Pentru că scrisese cu un cui pe peretele celulei din arestul securităţii orădene dictoanele *"Nihil sine Deo"* (Nimic fără Dumnezeu) şi *"Hodie mihi cras tibi"* (Azi mie, mâine ţie - adică nimeni nu e ferit de loviturile sorţii), deţinutul Onaca este pedepsit de caraliul de serviciu cu petrecerea multor ore într'o carceră în care apa de pe podea ajungea până la gleznă.

La colonia de muncă Peninsula de pe traiectul Canalului Dunăre-Marea Neagră (prima variantă) se petrece, în toiul verii 1952, una dintre cele mai înfricoşătoare întâmplări (cuprinse în cartea pe care o recomandăm cu căldură spre reeditare).

"Nemulţumit de munca mea - povesteşte Cornel Onaca - *normatorul a proferat tot felul de ameninţări, acuzându-mă de rea-voinţă şi de sabotaj, încercând, chiar să mă lovească.*

În acel moment, prietenul şi colegul meu de lot, Mihai Amarandei, a sărit între mine şi normator, fixându-i sub bărbie furca cu care lucra la figurarea geometrică a cantităţii de piatră spartă, aderesându-i-se:

-Ai grijă ce faci! Eu sunt condamnat la 16 ani de muncă silnică şi ştiu că nu voi apuca să mai fiu liber. Dacă te mai legi de vreun coleg de-al meu, îţi înfig coarnele acestei furci în beregată şi, astfel, scăpăm de tine, iar eu voi mai primi un număr de ani, care nu vor însemna prea mult în raport cu condamnarea pe care o am". (paginile 132-133).

Şi pentrucă soarta îi rezervă fiecărui om şi ani de fericire, neînfricatul Mihai Amarandei, care credea că nu va mai fi liber, se află, acum, în Statele Unite ale Americii.

În 20 Iulie 1952, autorul nu are şansa de a-şi vedea tatăl şi un frate (care veniseră la Peninsula pentru primul vorbitor aprobat), deoarece chiar în clipele acelea el ieşea, prin poarta lagărului, cu autocamionul-dubă ca să fie dus la Constanţa şi, de-acolo, cu vagonul-dubă la mina de plumb Baia Sprie.

În schimb, când va fi readus la închisoarea din Oradea pentru rejudecarea procesului ca să i se majoreze condamnarea iniţială de 12 ani la 15 ani de muncă silnică, la solicitarea procuraturii militare (între timp, se înfiinţase tribunal militar şi în municipiul Oradea), are norocul de a-l vedea pe un frate, printr'un şiretlic al contabilului puşcăriei, apoi, la proces, în sala tribunalului îi priveşte pe doi dintre cei trei fraţi ai săi.

Impresionat rămâne cititorul de memoria ieşită din comun, cvasinapoleoniană a scriitorului Cornel Onaca. Acesta poate să redea, şi după un semiveac dela experienţa-i penitenciară, sumedenie de nume cu maximă precizie. Mai mult, sunt reţinute şi numeroase biografii, evocate, de asemenea, în spiritul adevărului şi cu rigoare stilistică. Iar portretul literar făcut lui Emil Harabulă este dintre cele mai reuşite (la paginile 186-187).

Cel mai mult este atras memoralistul de ţinuta moral-intelectuală a inginerului Ion Fotiade, pe care-l evocă admirabil în nenumărate pagini, considerându-l mentorul său cel mai de seamă, după mama sa, Floarea Onaca, socotită de autor o sfântă (facuse parte din Oastea Domnului), decedată în 1948.

Prin intermediul lui Ion Fotiade şi al altor personalităţi remarcabile (care-şi purtau cu demnitate crucea prin tenebrele subterane ale minelor de plumb din Maramureş), Cornel Onaca ne introduce cu pricepere în istoria noastră interbelică, relevând obiectiv (calitate sporită de neaderarea lui la nici o formaţie politică, nici măcar ca simpatizant), atât faptele bune, cât şi cele rele, politicianiste. e.

La paginile 158 şi 159 sunt pomeniţi martirii Gheorghe Coşeriu, Dan Duţescu, Nicolae Frâncu şi Teodor Codilă (preot), toţi decedaţi în mină, fie în cursul unor accidente de muncă, fie ca urmare a unor boli grave.

Date ample ni se oferă, la paginile 204 şi 205, despre martirul Marin Ţuca, fiu de preot, dintr'o comună doljeană, având gradul de căpitan şi vârsta de circa 35 de ani. Pentrucă evadase din lagăr, fiind apoi prins, este condamnat la moarte şi, în 29 Mai 1954, executat (lângă satul Leş, spre Miersig, la aproximativ 15 Km de Oradea). Medicul legist D.B., declară, după 40 de ani, într'un ziar bihorean, printre altele:

"...După ce a terminat grefierul de citit (în timp ce condamnatul <sta calm, privind drept, fără să scoată un cuvânt>), plutonierul; l-a întors cu spatele şi l-a impuşcat în cap. Acolo, lângă maşini. A căzut aproape de picioarele mele. Eram înmărmurit. Se zbătea ca un pui de găină, la care i-ai tăiat capul. <Tovarăşe doctor, constataţi...> mi-a zis plutonierul. <Ce să constat? Că se zbate?, am strigat <Fie-ţi milă şi mai împuşcă-l!>. Şi i-a mai tras două gloanţe în cap".

Găsim în carte informaţii deosebit de preţioase cu privire la evadările dela Cavnic şi dela Valea Nistrului, petrecute, în chip fortuit, în acelaşi timp. Toţi evadaţii sunt prinşi, judecaţi şi condamnaţi, dar în mod complet diferit: cei zece dela Cavnic, având-u-i în frunte pe Ion Pantazi şi Ion Ioanid, primesc pedepse mai blânde, în vreme ce toţi cei patru dela Valea Nistrului (Marin Ţucă, Românu, Coţofană şi Miron) au fost condamnaţi la moarte, (executat a fost doar Marin Ţucă).

Amplificăm întrebarea lui Cornel Onaca, un autor prob şi scrupulos cu privire la modul strigător la cer de nedrept în care s'au pronunţat sentinţele în cele două procese ale evadaţilor (ambele judecate de acelaşi tribunal, cel din Oradea).

Ion Ioanid şi Ion Pantazi, au plecat din ţară prin anii '70, rămânând amândoi ca azilanţi politici la München, unde devin colaboratori la postul de radio Europa liberă (Ion Ioanid) şi la ziarul *"Stindardul"* (Ion Pantazi). După '89 au apărut volumele lor *"Închisoarea noastră cea de toate zilele"* (Ion Ioanid) - o carte cutremurătoare, în cinci volume - şi respectiv, *"Am trecut prin iad"* (Ion Pantazi) - emoţionantă mărturie şi aceasta.

Pilduitor este Cornel Onaca în loialitate faţă de camarazii de suferinţe din temniţe, dar şi în devotamentul - dus până la cult - pe care-l nutreşte răposatei sale soţii. De altfel, cartea pe care tocmai o prezentăram este dedicată soţie sale Florica şi fiicei lor Daniela, distinsă doctoriţă.

Ştim, de asemenea, că prea regretata Florica Onaca este evocată într'un jurnal, care poate să constituie o reală cazanie pentru bărbaţii care nu-şi preţuiesc îndeajuns nevestele. Aceştia ar trage foloase imense de-ar urma exemplul lui Cornel Onaca în ceea ce priveşte dragostea şi fidelitatea maritale. De aceea îl îndemnăm, şi pe această cale pe memorialistul remarcabil Cornel Onaca de a da publicităţii jurnalul scris întru pomenirea admirabilei sale soţii.

Mihai S.DERDENA

FARA ARMÂNEASCĂ

La urma urmei, ce sunt Aromânii ?

(Spicuiri)

Vasile TEGA

Sub acest titlu ziarul atenian **Elefterotipia** publică următorul articol semnat de G. Peţiva:

"În ultimii ani, deseori îşi fac apariţia în ziarele noastre, articole de felul acesta: <Aromânii unicii urmaşi curaţi ai Grecilor>, etc. Spre exemplu, colaboratorul nostru **Gheorghe Exarhu**, *deşi semnalează lipsa unor argumente privind originea exactă a Aromânilor, evocă, pentru o mai credibilă argumentare a acestui punct de vedere, afirmaţiile <înţeleptului şi atotştiutorului> preşedinte al Greciei C. Stefanopulos, după care <Aromânii sunt unicii puri urmaşi ai vechilor Greci>.*

Nu ştiu cum să interpretez această afirmaţie: ca un element de autoridiculizare sau ca o automăgulire a unui greco-vlah la putere? Dar să mergem mai departe. În această dispută am de spus că Aromânii constituie un grup etnic cu o limbă şi elemente de civilizaţie deosebite şi care în decursul ultimelor secole a adoptat limba greacă scrisă prin intermediul bisericii. În continuare, în încercarea Aromânilor de a se deda comerţului au deschis şcoli greceşti, încă de pe la mijlocul secolului al XVIII-lea, întrucât limba greacă era limba schimburilor comerciale în imperiul otoman.

Aşadar, datorită limbii şi comerţului numeroşi bogăţaşi Aromâni au îmbrăţişat cauza greacă, în timp ce alţii, mai ales la începutul veacului al XX-lea datorită similitudinii limbii lor cu româna, s'au <românizat>.

Menţionarea de către Dl. Exarhu a numelor câtorva zeci de Aromâni care au contribuit la dezvoltarea statului grec (nu a omis nici pe şefii tuturor partidelor politice şi nici pe soţia şefului partidului Noua Democraţie), nu înţeleg unde vrea să ajungă cu această listă de personalităţi, deoarece şi din partea României este posibil să menţioneze tot atât de mulţi Aromâni, originari din Grecia, care au contribuit la dezvoltarea statului român.

Aceasta este încă o dovadă dece Aromânii din Balcanii de Sud, datorită numărului lor redus şi faptului că sunt împrăştiaţi printre populaţiile greceşti, turceşti, slave şi albaneze, nu le-a fost posibil să-şi creeze statul lor propriu.

În încheiere, aş avea de adăugat că întrucât Grecii din America sunt destul de numeroşi, s'ar putea când-va un candidat la preşedinţie, în vânătoare de voturi, să spună, parafrazând pe Preşedintele Greciei Dl. Stefanopulos, că <Americanii sunt unicii pur urmaşi ai vechilor Greci>."

Evergheţi şi Aromâni, sub acest titlu **Jacques Bugier** publică un capitol în lucrarea sa **Odyssée - Gréce**, din care extragem următoarele: *"Cea mai mare parte a locuitorilor Aminciului (Meţovo), (de fapt întreaga populaţie, n.n.) şi în special păstorii cu capre negre şi cârlibane sculptate, sunt de origine aromână. Marile familii de evergheţi din Aminciu sunt celebre în toată Grecia. Evergheţi? Aromâni?*

Tradiţia evergheţilor, binefăcători publici, donatori generoşi, este foarte veche aici. Pentru un om bogat, a distribui o parte din bunurile sale colectivităţii, astfel încât concetăţenii săi să profite de averea sa, înseamnă într'un anumit fel de a o legitima şi a obţine printr'un asemenea gest o formă de noblete. Este poate şi un mijloc de a-şi cumpăra un loc în paradis.

Şcoala Politenică

Astfel **Şcoala Politehnică din Atena** *a fost construită graţie fondurilor familiilor* **Sturnara şi Tositza**, *în timp ce familia* **Averof**, *şi ea tot originară din Aminciu, a construit* **stadionul** *unde s'au ţinut primele jocuri olimpice moderne, la Atena, în 1896 (şi unde va avea loc olimpiada din vara anului 2004, n.n.), iar, pe de altă parte, a donat marinei greceşti un cuirasat. Aceleaşi familii au asigurat prosperitatea Aminciului, construind aici fabrici de cherestea, instalaţii pentru prelucrarea laptelui, un funicular, ocupându-se în acelaşi timp de organizarea şi înflorirea artizanatului.*

În aceeaşi tradiţie, **Berendachi**, *negustor la Sf. Petersburg, a construit* **Muzeul Naţional din Atena**, **baronul Sina**, *comerciant din Viena,* **Observatorul astronomic** *şi* **Academia de ştiinţe**, **fraţii Zapa**, **palatul de expoziţii Zapicon**, **Benachi**, **Muzeul de arte decorative** *care-i poartă numele. Mai recent, industriaşul* **Bodosachi** *a lăsat prin testament averea sa unei fundaţii care se va ocupa de construirea edificiului destinat adăpostirii* **Arhivei naţionale.**

Dar există şi mici evergheţi, cum ar fi aceşti emigranţi reveniţi din Statele Unite sau din ţări, oferind o fântână în piaţa comunei sale natale, cu condiţia ca o placă comemorativă să evoce memoria acestui generos donator. Tradiţia evergheţilor dovedeşte în acelaşi timp importanţa <recunoaşterii sociale> pentru individ, precum şi forţa sentimentului colectiv.

Aromânii au fost beduinii Balcanilor. Păstori nomazi de origine română, vorbind o limbă latină care le este proprie, ei pasc turmele lor încă din secolele al X-lea şi al XI-lea, în munţii şi în văile din Nordul Greciei, în Macedonia iugoslavă şi în sudul Albaniei. Încetul cu încetul, adaptându-se la viaţa

sedentară, ei s'au dedat activităţilor legate de creşterea vitelor, de prelucrare a lânii şi a pieilor, cu comerţul de măcelărie. Apoi s'au apucat de prelucrarea lemnului, au deschis hanuri şi restaurante, au devenit agricultori şi negustori. Puţini sunt aceia care continuă să trăiască în ritmul transhumanţei, locuind în timpul iernii în nişte colibe de piatră acoperite cu trestie. Dar bătrânii comentează în aromâneşte sosirea turiştilor, iar cântecele lor vorbesc despre munţi inac-

Stadionul Olimp

cesibili şi despre păstoriţe răpite."

N.N. Circulă în Grecia zicala - de altfel plină de adevăr - că dacă ar dispărea toate monumentele ridicate de aromâni, Atena ar rămânea numai cu Acropolea şi norul nefos.

Semnalăm apariţia recentă a lucrării Dnei **Hrisanthi Buza-Ghiani, Vlahichi zoi che glosa** (Viaţă şi limbă aromână), unde autoarea, într'un stil curgător şi cu lux de amănunte, descrie *"folklorul, viaţa, limba aromână, obiceiurile şi tradiţiile, precum şi istoria satului meu natal Paliohori-Săracu, cocoţat pe crestele inaccesibile ale Pindului."*

Din *"cuvântul introductiv"* iată câteva extrase care ni se par mai semnificative: *"Am văzut lumina zilei în comuna Paliohori-Săracu. Limba mea maternă este aromâna, primele noţiuni de limbă greacă le-am primit la şcoala din satul meu... Bunica mea îmi povestea basme în aromâneşte când eram mică şi de atunci nutream multă dragoste, aş putea spune o adevărată pasiune, pentru basme şi astfel am început să le scriu ca să nu le uit... Cred că această carte, fără a epuiza subiectul, se va dovedi utilă istoricilor contemporani şi viitori, oamenilor de ştiinţă din diverse ramuri, precum şi cercetătorilor unei civilizaţii deosebite, aceea a aromânilor din Pind."*

*

Citite în revista **Dialoghi**, destinată comunităţii albaneze din Grecia.

***Bună dzua** a spus-o Dimitri Mitropanu, adresându-se unei prezentatoare la un post de radio. Mie, fata mea, îmi place foarte mult cântecul popular. Fiindcă eu sunt Vlah. Nu sunt ceea ce unii spun: vlahos adică ţăran. Sunt Aromân. La noi, la Tricolu, nu spun* **calimera** *ci* **bună dzua**. *Voi vorbiţi aromâneşte?*

Desigur! Cum aş fi vorbit altfel cu mama mea, care nu vorbeşte decât aromâneşte.

*

Menţionăm cu această ocazie şi apariţia unei alte lucrări, **To Xefoto**, semnată tot de o Aromâncă, **Tatiana Averof**, fiica fostului ministru al afacerilor externe al Greciei, Evanghelos Averof.

Este vorba de un roman a cărui acţiune se desfăşoară la **Aminciu (Meţovo)**, important centru aromânesc, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, o adevărată frescă a vieţii aromânilor din acea epocă şi unde printre per-

Banca Naţională

sonajele centrale întâlnim şi pe inegalabilul poet, pamfletar şi epigramist **Vasili Talabacu.**

Pentru moment ne vom mulţumi a reproduce câteva referinţe la limba amincenilor din acea perioadă urmând ca într'o cronică viitoare să vorbim mai pe larg despre acest excelent roman.

Astfel într'o discuţie aprinsă cu *"arhonţii"* locali în jurul limbii, acesta le spune:

"Punctul meu de vedere - deşi nu mi-a fost cerut de nimeni - este că ar fi de o mie de ori preferabil ca în loc să aducem osanale străinilor, să oferim ocazia copiilor noştri să înveţe la şcoală limba lor maternă."

"Despre ce limbă maternă vorbeşti tu", îl întrerupe cineva şi Talabacu îi răspunde:

"Limba, prietenul meu, este abecedarul gândirii şi al minţii şi pentru noi, Aromânii, limba şcolii din zilele noastre este din nenorocire o limbă moartă. Care copil astăzi gândeşte în greceşte, spuneţi-mi, arhonţilor, vă rog? Noi gândim în aromâneşte cu toţii şi este mare păcat că nu se învaţă la şcoală cum să folosim acest preţios abecedar al minţii şi al gândirii."

Scena următoare are loc, noaptea târziu, la hanul lui Acrivu, unde un numeros grup de aminceni, în faţa unui pahar de vin, ascultă cu multă plăcere pe Talabacu. Cineva dintre cei prezenţi ridică paharul şi spune: *"Haide, în sănătatea ta Vasile, mai spune-ne încă una şi mergem la culcare."*

"Nu vă pot strica plăcerea", zice Talabacu şi-i satisface dorinţa:

Eforia u muşăteadză
Oamenilli ţi u cumfureadză,
Ş-ma multou Cola negustorlu
Un bărbatu ca căcăstorlu.

Hohote de râs au răsunat în tot hanul, dar un călător străin prezent, căruia i-a plăcut atmosfera şi vinul roagă pe hangiu să-i explice despre ce este vorba.

"Prietenul meu, îi răspunde hangiul, noi aici vorbim aromâneşte, cei mai mulţi dintre noi nu ştim o boabă greceşte. Nu te uita că poetul nostru este un om cult, care vorbeşte şi greceşte, greaca veche şi chiar bizantina, dar el totuşi în aromâneşte cântă fiindcă aşa-i vorbeşte sufletul."

Contemporan cu Talabacu, un medic grec, **Spiridon Socolis**, se instalează la Aminciu, în 1861, unde va rămâne 15 ani. Într'un articol publicat în revista **Epeteria Parnasu** sub titlul **Peri Ipiru che Alvanias** (Despre Epir şi Albania) el scrie - printre altele - următoarele despre această perioadă: *"Femeile şi copii până la zece ani nu ştiau deloc greceşte, astfel că am fost nevoit - ca să pot lucra - să-mi angajez un interpret. Bărbaţii - în schimb - vorbeau destul de bine greceşte, deoarece era o limbă esenţială pentru comerţ."*

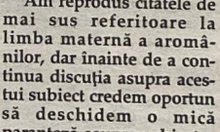

Academia

Am reprodus citatele de mai sus referitoare la limba maternă a aromânilor, dar înainte de a continua discuţia asupra acestui subiect credem oportun să deschidem o mică paranteză asupra subiectului în discuţie.

Este ştiut faptul că copilul învaţă totdeauna limba anturajului său, de unde rolul preponderent şi aproape exclusiv al mamei sale, care ea singură se ocupă de el până la vârsta de 5 sau 6 ani, când el începe să meargă la şcoală. Limba se transmite astfel prin fenomenul psihofiziologic al imitaţiei şi foarte tânărul aromân nu poate imita decât pe mama sa când începe să vorbească. În ciuda complexităţii elementelor care constituie limbajul, el reuşeşte să înţeleagă într'un mod aproape complet şi să reproducă fără alterare limba maternă, astfel că în cursul primilor trei ani de viaţă el reuşeşte a vorbi aproape corect limba maternă. Se vede deci rolul capital al mamei în învăţarea limbii, precum şi în transmiterea acesteia de la o generaţie la alta.

Ajunşi la acest punct, întrebarea firească care se pune este *"cum e posibil ca dintr'o mamă unilingvă - cum am văzut mai sus că sunt aromâncele - să iasă copii bilingvi, aşa cum pretinde teza greacă după care Aromânii sunt <cei mai puri Greci>"*. Ceea ce-i deosebeşte de ceilalţi Greci (*"impuri"*?!) este faptul că ei, pe lângă limba greacă vorbesc şi un idiom neolatin, punând pe un picior de egalitate aromâna cu greaca, ei lasă să se înţeleagă că Aromânii sunt bilingvi din naştere. O adevărată aberaţie!

Este adevărat că aromânii în marea lor majoritate vorbesc şi greceşte, învăţată din necesitate ca o a doua limbă, pentru care de altfel nu manifestă nici o deosebită afecţiune nici pentru ea şi nici pentru vorbitorii ei.

Cât de adevărată este această constatare ne-o confirmă binecunoscutul filoelen, francezul **Victor Berard**, într'un articol publicat în 1892 în **Revue des Deux Mondes**, ca urmare a călătoriei sale în *"Macedoine Slave"*, efectuată în August 1890.

Cum era şi firesc, chiragii cu ajutorul cărora se deplasa erau toţi Aromâni *"care vorbeau o greceasca pe care ar fi invidiat-o chiar numeroşi atenieni, dar să nu-i chemaţi greci şi evitaţi să discutaţi cu ei despre <marea idee>. Ei nu vor să fie Greci ci Aromâni. <Noi nu avem decât sânge latin> ne spune într'o seară un cafegiu... Noi, în limbajul cafegiului, însemna el şi eu însumi. În şcoala lor nu se învaţă decât turca, româna şi puţin franceza... Aromân şi francez, doi fraţi din aceeaşi mumă, fii ai anticei Rome."*

"Ce-i Grecia?" "Un munte sărăcăcios, răspunde el, unde caprele nu găsesc cu ce să-şi potolească foamea." "Şi Grecii?" "O bandă de palavragii şi de pungaşi. Ei vorbesc şi fură. Ei au pretenţia de a reprezenta creştinismul şi civilizaţia contra turcilor barbari şi necredincioşi. Dar <pri pâni> ma to psomi, în numele lui Hristos, episcopii lor exploatează şi omoară celelalte naţionalităţi în numele progresului, băcanii lor otrăvesc şi impovărează cu datorii pe ţărani. Încetul cu încetul începem să-i cunoaştem. Bulgarul s'a rupt deja de patriarh şi de elenism. Rămâne Albanezul şi Aromânul pe care aceşti cornuţi ar vrea să-i mănânce: peştele va avea însă oase."

BASARABIA ROMÂNEASCĂ

DECLARAŢIA ADUNĂRII GENERALE A PROFESORILOR DE ISTORIE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Chişinău, 26 Octombrie 2003

"Conducerea comunistă a pus la cale un experiment diabolic orientat spre lichidarea identităţii naţionale a populaţiei majoritare şi de formare a unei naţiuni artificiale în hotarele politice actuale ale Republicii Moldova"

• Noi, participanţii la Adunarea Generală a Profesorilor de Istorie, convocată la Chişinău, în ziua de 26 Octombrie 2003, constatăm cu profundă îngrijorare că învăţământul istoric din republică continuă să se afle într'un proces de hărţuială permanentă din partea guvernanţilor.

• În pofida opiniilor exprimate de majoritatea profesorilor de istorie în cadrul întrunirilor şi seminarelor locale, elemente moralmente corupte, aflate în serviciul guvernanţilor, continuă să denigreze istoria naţională, să defăimeze autorii de manuale, cadrele didactice implicate în procesul de instruire istorică. Prin acţiunile lor, ei urmăresc scopul înlocuirii actualei concepţii a învăţământului istoric şi a Curriculumului Naţional la Istorie în vigoare cu un surogat ideologic, care ar transforma Istoria dintr'o disciplină ştiinţifică într'o servitoare a politicului.

• Conducerea comunistă a pus la cale un experiment diabolic orientat spre lichidarea identităţii naţionale a populaţiei majoritare şi de formare a unei naţiuni artificiale în hotarele politice actuale ale Republicii Moldova.

• Întru atingerea acestor obiective guvernanţii comunişti exploatează frazeologia integrării europene, denaturând în acelaşi timp esenţa recomandărilor Consiliului Europei în problema predării-învăţării istoriei. Un exemplu elocvent în acest sens îl constituie seminarul Curricular la istorie, *"Manualele de istorie şi instruirea învăţătorului"*, desfăşurat la Chişinău între 20-22 Octombrie 2003, la care au participat şi invitaţi ai Consiliului Europei, seminar pe care oficialităţile au încercat să-l orienteze spre ideea cursului integrat de istorie.

• În recenta campanie antinaţională, antiromânească, dirijată de conducerea comunistă dela Chişinău, un loc important i se acordă istoriei naţionale. În mod făţiş şi brutal, sunt atacaţi autorii manualelor de *"Istoria românilor"*, aceştia fiind consideraţi ca adversari inveteraţi ai statalităţii moldoveneşti şi invinuiţi de cele mai grave crime împotriva umanităţii (nazism, rasism, xenofobie etc.). Aducem la cunoştinţa opiniei publice că Curriculumul şi manualele actuale de istorie au fost elaborate cu concursul experţilor dela Consiliul Europei şi au fost aprobate de către Colegiul Ministerului Educaţiei. Ele corespund prevederilor Convenţiei Internaţionale privind popoarele băştinaşe din 27 Iunie 1989, care prevede: *"... manualele de istorie şi alte materiale didactice trebue să conţină o descriere veridică, precisă şi informativă privind societatea şi cultura popoarelor băştinaşe"*. Astfel, criticii sunt supuse manualele de istorie naţională, care pentru marea majoritate a populaţiei constituie unica sursă de informaţie despre trecutul nostru istoric.

• Paginile periodicelor subvenţionate de stat sunt puse la dispoziţia unor denigratori ai istoriei noastre naţionale. *"Opusurile"* acestora, pline de invective de inspiraţie stalinistă, în fond nişte denunţuri publice colective, *"migrează"* din ziar în ziar, dar mai exact, din denunţ în denunţ, ajungând până pe masa şefilor de state din Europa şi a înalţilor demnitari ai unor organizaţii europene.

• Constatăm cu regret, că în această campanie de defăimare a fiinţei naţionale a majorităţii populaţiei din Republica Moldova s'au înregimentat unii reprezentanţi, aproape necunoscuţi opiniei publice, ai unor comunităţi etnice din republică. Erijându-se în haina apărătorilor intereselor grupurilor etnice pe care pretind că le reprezintă şi atribuindu-şi rolul de avocaţi ai păcii sociale, ei, de fapt, alimentează intoleranţa interetnică din ţară.

• Se vehiculează insistent ideea absurdă că Istoria Românilor, disciplină predată în instituţiile de învăţământ din Republica Moldova mai bine de un deceniu, ar submina statalitatea moldovenească. Este ridicolă insinuarea precum că istoria multiseculară a propriului popor ar constitui un pericol pentru actuala formă de organizare politică a acestuia.

Noi, participanţii la Adunarea Generală a Profesorilor de Istorie,

• condamnăm campania antinaţională organizată de actuala conducere a Republicii Moldova şi cerem stoparea defăimării autorilor de manuale şi ai manualelor de istorie a românilor;

• ne pronunţăm pentru păstrarea în continuare în învăţământul istoric a actualei concepţii, adică pentru predarea celor două cursuri de istorie - Universală şi a Românilor;

• ne declarăm disponibili de a participa la perfecţionarea actualului Curriculum la istorie şi a manualelor de istorie, la pregătirea şi editarea altor materiale didactice chemate să asigure calitatea învăţământului istoric;

• cerem respectarea opiniilor specialiştilor din domeniu în procesul de luare a deciziilor privind problema predării-învăţării istoriei;

• cerem recunoaşterea oficială a identităţii naţionale româneşti a populaţiei majoritare a Republicii Moldova şi a caracterului naţional românesc al statului moldovenesc;

• atenţionăm opinia publică locală şi de peste hotare că actuala guvernare dela Chişinău, prin metodele pe care le practică la luarea unor decizii de interes naţional, prin ignorarea opiniei profesioniştilor, prin agresivitatea promovării propriilor ambiţii ideologice, evoluează spre un regim politic dictatorial;

• exprimăm convingerea că întreaga societate moldovenească, inclusiv comunităţile etnice, va găsi suficiente forţe pentru a contracara tentativele de suprimare a cursului de istorie naţională şi va zădărnici intenţia autorităţilor de a impune populaţiei româneşti o identitate etnică falsă;

• în scopul menţinerii păcii sociale şi al consolidării proceselor democratice din Republica Moldova, facem apel către organizaţiile internaţionale corespunzătoare şi guvernele statelor lumii să sprijine demersul nostru.

(Declaraţia a fost adoptată de cca 300 de participanţi la Adunarea Generală a Profesorilor de Istorie din Republica Moldova)

COMUNIŞTII INVENTEAZĂ "ISTORIA INTEGRATĂ"

"Guvernul comunist intenţionează să schimbe cursul de istorie, bine intenţionat, cu un curs experimental numit <istoria integrată> pentru a scăpa de istoria noastră, a românilor", a declarat în cadrul unei emisiuni difuzate de radio *"Antena C"* istoricul Gh. Palade.

Potrivit lui, în timp ce în şcolile din Republica Moldova se înregistrează un deficit de specialişti în istorie, *"autorităţile comuniste dela Chişinău introduc un nou curs de istorie fără a avea un curriculum, manuale şi, respectiv, experţi în domeniu"*. *"Am fi curioşi să aflăm câţi bani se cheltuiesc din bugetul contribuabililor pentru implementarea acestui curs de <istorie integrată> în şcolile naţionale"*, a subliniat Palade.

Realizatorii emisiunii radiofonice şi-au propus drept scop să afle opiniile ascultătorilor, în mod special, ale experţilor în domeniu (profesori de istorie) privind aspectul financiar al problemei, pornind dela faptul că o profesoară de istorie dela liceul din comuna Bardar a declarat că *"profesorii care au acceptat cursul <istorie integrată> vor fi remuneraţi cu un salariu dublu"*, acordat din credite nerambursabile - n.n).

În opinia doctorului în istorie, Ion Ţurcanu, *"guvernarea comunistă din Republica Moldova sugerează, în continuare, ideea halucinantă că Istoria Românilor ar sfida relaţiile de bună înţelegere între popoare şi şansele consolidării comunităţii europene"*. Doctorul în istorie, Ion Varta, susţine că *"toată <argumentarea> scribilor roşii este preluată din arsenalul învechit al propagandei comuniste din perioada regimului sovietic de ocupaţie"*.

LIDERII OPOZIŢIEI SUNT URMĂRIŢI PENAL

Deputaţii creştin-democraţi Iurie Roşca, Ştefan Secăreanu şi Vlad Cubreacov au fost invitaţi să se prezinte luni, 20 Octombrie curent, la Secţia exercitare a urmăririi penale în cauze excepţionale a Procuraturii Generale a Republicii Moldova, *"pentru darea explicaţiilor"* în legătură cu organizarea, la 31 August curent, a unui *"miting nesancţionat"* în Grădina Publică Ştefan cel Mare şi Sfânt. Într'un comunicat al biroului de presă al PPCD se declară următoarele: *"În citaţia expediată pe adresa sediului central al PPCD şi semnată de procurorul Sergiu Ivantoc, se menţionează că Secţia exercitare a urmăririi penale în cauze excepţionale a Procuraturii Generale a Republicii Moldova examinează materialele nr.18-39/03 acumulate pe faptul petrecerii pe data de 31 August 2003, aproximativ la ora 10.35 min. în Gradina Publică <Ştefan cel Mare şi Sfânt>a unui miting nesancţionat."*

În legătură cu acest fapt Iurie Roşca, preşedintele PPCD a declarat că la 31 August cei trei deputaţi creştin-democraţi, însoţiţi de un grup de tineri din organizaţia de tineret *"Noua Generaţie"*, difuzau fluturaşi cu invitaţie la mitingul din 28 Septembrie. Ei au fost înconjuraţi de poliţişti, care i-au somat să înceteze difuzarea fluturaşilor. După ce ofiţerilor dela Interne li s'a explicat că nu există nici o încălcare a legii şi că încercarea de a impiedica o activitate cât se poate de paşnică şi legală este un abuz din partea poliţiei, incidentul s'a consumat.

Se ştie ca ambasada rusă şi autorităţile comuniste sunt deranjate de pichetarea zilnică a misiunii diplomatice ruse, prin care PPCD cere retragerea trupelor ruse de ocupaţie de pe teritoriul Republicii Moldova. În momentul de faţă guvernanţii caută modalităţi de zădărnicire a manifestaţiei planificate prin reluarea practicilor utilizate în 2002 contra organizaţiilor acţiunilor de protest antiguvernamentale.

Referindu-se la citarea de către Procuratura Generală a celor trei deputaţi creştin-democraţi - Iurie Roşca, Vlad Cubreacov şi Ştefan Secăreanu, - Roşca a menţionat că *"acţiunile procuraturii sunt rodul panicii pe care o resimte guvernarea în urma acţiunilor de protest organizate de PPCD, începând cu ziua de 28 Septembrie curent, şi totodată, o încercare de a reduce la tăcere opoziţia, care protestează atât împotriva prezenţei militare ruse pe teritoriul Republicii Moldova, cât şi împotriva politicii totalitare promovate de Partidul Comuniştilor din Republica Moldova"*.

Vicepreşedintele PPCD, Vlad Cubreacov, a declarat la rândul său: *"Procuratura a încălcat procedurile legale de citare a deputaţilor, de aceea dă un exemplu prost şi nu mă văd obligat să mă prezint la procuratură, cu atât mai mult să ofer explicaţii într'un caz inventat pe motive de intoleranţă politică"*. *"Se ştie că procurorul general, Vasile Rusu, a fost ales ca deputat pe listele PCRM, după care a fost trimis în misiune la Procuratura Generală, misiune pe care o îndeplineşte cu maximă obedienţă"*, a precizat Cubreacov.

IURIE ROŞCA: OSCE DEŢINE PLANUL SECRET AL RUSIEI DE FEDERALIZARE A REPUBLICII MOLDOVA

Iurie Roşca, liderul Partidului Popular Creştin Democrat (PPCD), cel mai important partid de opoziţie din Parlamentul dela Chişinău, a declarat că *"se doreşte ca Moldova să devină o anexă geopolitică a Federaţiei Ruse"*. În cadrul reuniunii OSCE, din 1 şi 2 Decembrie, dela Maastricht, Rusia intenţionează să expună un program în acest sens, un plan secret, ce nu a fost dat publicităţii.

"Aspectul fundamental pe care îl prevede planul Rusilor se referă la crearea unei noi formaţiuni statale, o federaţie, care să includă Republica Moldova, Transnistria şi Belarus, a spus Roşca. Iar acest fapt va avea ca urmare, desigur, anularea constituţiei, a drapelului, a imnului, a stemei, reorganizarea sistemului vamal şi fiscal, lichidarea armatei naţionale, instituirea limbii ruse ca a doua limbă de stat în Basarabia", a adăugat deputatul. Roşca a spus că a cerut o copie a acestui program dela diplomatul american William Hill, şeful misiunii OSCE la Chişinău. Nu a primit nici un răspuns. Hill acţionează în detrimentul intereselor politice ale Basarabiei şi în favoarea Federaţiei Ruse, afirmă Roşca.

REPUBLICA MOLDOVA VA AVEA CEA MAI MICĂ PRODUCŢIE DE GRÂU ÎNREGISTRATĂ VREODATĂ

În Republica Moldova, autorităţile au anunţat că recolta de grâu a ţării este cea mai mică înregistrată vreodată, puţin peste 100 de mii de tone. Potrivit unui consilier al ministrului agriculturii, Veniamin Bălan recolta ar fi de 10 ori mai mică decât cea de anul trecut, estimată la peste un milion de tone. Oficialul moldovean a declarat că vor fi importate peste 400 de mii de tone de grâu pentru a asigura consumul populaţiei. Agricultura din Republica Moldova, una dintre cele mai sărace ţări europene a fost lovită de vremea nefavorabilă din acest an. Gerurile din Decembrie şi Ianuarie şi căldura neobişnuită din luna Iulie au distrus aproape întreaga recoltă de cereale. Republica Moldova are o populaţie de aproximativ 4 milioane de locuitori, iar consumul anual de grâu este estimat în jur de 465 de mii de tone.

Autorităţile din Republica Moldova aşteaptă totuşi o producţie de porumb de peste 1,4 milioane de tone în acest an.

PUBLICAREA CONCLUZIILOR ANCHETEI

PRIVIND MOARTEA DIRECTORULUI AGENŢIEI DE ŞTIRI MOLDPRESS

Ministerul de interne dela Chişinău a făcut publice concluziile anchetei privind circumstanţele morţii lui Mihail Belous, directorul agenţiei oficiale de ştiri de la Chişinău – MOLDPRESS.

France Presse citează oficiali ai ministerului care precizează că moartea lui Belous a fost una accidentală. Într'un cerc de prieteni, Belous s'ar fi jucat cu un pistol pe care în mod greşit îl credea neîncărcat. La un moment dat, jurnalistul a dus revolverul la tâmplă şi a tras, iar glonţul de pe ţeavă i-a zburat creierii.

Comisia de anchetă precizează că dă publicităţii raportul mai devreme pentru a infirma speculaţiile potrivit cărora Belous ar fi fost omorît iar poliţia încearcă să acopere crima.

CALEIDOSCOP

TARIFELE LA REVELION ÎN ROMÂNIA, LA FEL CA ŞI CELE DIN STRĂINĂTATE

Tarifele practicate de hotelurile din România pentru pachetele speciale de Revelion vor concura şi în acest an ofertele pentru destinaţiile din străinătate, deşi calitatea serviciilor de pe piaţa autohtonă nu este întotdeauna pe măsura preţului.

Potrivit ofertelor prezentate de agenţii la Târgul Internaţional de Turism Bucureşti, Sinaia, Predeal şi Poiana Braşov conduc în topul celor mai scumpe locuri de petrecere a sărbătorilor de iarnă, tarifele oferite de agenţiile de turism pentru cazare şi serviciile adiacente egalând sau chiar depăşind nivelul celor stabilite pentru destinaţiile din alte ţări.

Astfel, la Sinaia, un sejur de şase zile, cu pensiune completă la hotelul Internaţional (trei stele) ajunge până la 977 de euro, în timp ce un pachet care include doar micul dejun şi masa festivă costă circa 580 de euro. La hotelul Palace (patru stele) patru nopţi de cazare cu mic dejun şi cina festivă costă 300 de euro, iar la hotelul Păltiniş (două stele) un pachet de cinci nopţi, cu mic dejun, costă 297 euro. Toate tarifele sunt valabile pentru o singură persoană şi calculate pentru un pat în cameră dublă.

La Poiana Braşov, hotelul Bradul (trei stele) propune turiştilor cinci nopţi de cazare şi demipensiune la preţuri între 550 de euro şi 1.200 de euro, în timp ce un pachet de trei nopţi costă aproximativ 450 de euro de persoană. La hotelul Ciucaş (două stele) preţul porneşte de la 14,4 milioane de lei de persoană, pentru perioada 29 Decembrie - 3 Ianuarie sau 330 euro pentru cinci nopţi cu demipensiune şi masă festivă. La hotelul Alpin (trei stele) patru nopţi, cu demipensiune şi masă de Revelion sunt tarifate cu circa 330 euro de persoană, în cameră dublă.

În cazul hotelului Orizont (trei stele) din staţiunea Predeal, tarifele pornesc de la 17,7 milioane de lei de persoană pentru trei nopţi de cazare, iar patru nopţi cu pensiune completă costă 422 de euro.

Pentru turiştii care caută un Revelion mai ieftin, staţiunile balneare reprezintă soluţii mai accesibile. La Sovata, în hotelul Danubius (trei stele) patru nopţi de cazare costă dela 8,3 milioane lei, iar la Făget (două stele) preţurile pleacă dela 5,5 milioane de lei.

În staţiunea Căciulata, la hotelul Traian (două stele) un pachet de trei nopţi de cazare costă 3,1 milioane lei de persoană, iar la hotelul Cozia, cu aceeaşi clasificare, preţul este de 77 euro pentru cazare şi pensiune completă.

Pentru turiştii care aleg să petreacă Revelionul în străinătate, cele mai accesibile destinaţii sunt cele din Turcia, Grecia, Austria şi Ungaria, majoritatea agenţiilor de turism incluzând în oferta lor hoteluri din aceste ţări.

De exemplu, şase nopţi într'un hotel de trei stele din Viena costă în jur de 250-320 euro de persoană, preţ care include şi transportul cu autocarul. Un Revelion la Praga are preţuri situate în jurul a 250-400 de euro/loc în cameră dublă, iar la Paris există şi oferte de 250-270 de euro, fără transport. Preţurile includ cazare şi mic dejun.

Cei care optează pentru Budapesta, pot găsi oferte pornind dela 150-200 de euro, la hotel de trei stele, sumă care include şi transportul cu autocarul şi vizitarea oraşului.

Petrecerea Revelionului în Grecia, în staţiunea Paralia, costă dela 200 de euro de persoană, preţ care include 4-6 nopţi de cazare cu mic dejun, transport cu autocarul şi cina festivă. Şase zile la Veneţia, la un hotel de trei stele, costă 460 de euro, în care este inclus şi transportul, iar patru zile la Madrid, la o unitate de trei stele, costă 211 euro de persoană, doar cazarea.

Un sejur de Revelion în Turcia, la un hotel de trei stele din staţiunea Kusadasi, costă între 240 şi 260 de euro, tarif care cuprinde transportul cu autocarul şi şase nopţi de cazare cu mic dejun

Un bilet pentru şase nopţi de cazare la un hotel de patru stele din Roma, cu mic dejun şi transport cu avionul, are un preţ de 950 de euro, iar în Malta preţul porneşte dela 320 de euro de persoană.

TAROM AR PUTEA RENUNŢA LA CURSA BUCUREŞTI-NEW YORK

Tarom analizează posibilitatea renunţării la zborurile pe ruta Bucureşti-New York, care, potrivit conducerii companiei, produc pierderi, după ce în primăvara acestui an a eliminat din programul său şi cursa spre Beijing, considerată, de asemenea, neprofitabilă.

"Strategia companiei Tarom prevede concentrarea activităţii pe destinaţiile europene, cu potenţial mare de trafic. În cazul cursei spre New York nu s'a luat deocamdată nici o decizie, dar, în eventualitatea renunţării la ea, clienţii Tarom vor putea călători zilnic la New York prin hub-ul (nodul aerian, n.r.) dela Paris", a declarat Aurelia Fulger, director de marketing al Tarom.

Compania aeriană Tarom îşi propune să finalizeze anul viitor negocierile de aderare la alianţa Sky Team, din care mai fac parte sase operatori - Aero-mexico, Air France, Alitalia, Delta, CSA Czech Airlines şi Korecan Air.

"Condiţia principală pentru aderare este încheierea unor colaborări de tip «code-share» cu cel puţin doi membri ai alianţei. România avea deja parteneriate cu Alitalia, din 1997, precum şi cu compania cehă CSA, iar la sfârşitul lui Octombrie intră în vigoare un astfel de acord şi cu Air France", a declarat Aurelia Fulger.

Includerea într'o astfel de alianţă are ca efect creşterea numărului de destinaţii pe care operează compania. Denumite generic *«code-sharing agreements»*, parteneriatele din industria aviatică oferă şi avantajul că fiecare companie membră a alianţei poate vinde clienţilor săi locuri în aeronavele operate de partenerii săi, în vederea continuării călătoriilor pe distanţele neacoperite de propriile curse. Toate aceste rezervări de locuri au la bază principiul reciprocităţii.

În baza parteneriatului strategic Tarom-Air France, cursele de pe ruta Bucureşti-Paris vor fi operate în colaborare de ambele companii, începând cu data de 26 Octombrie. Clienţii vor avea la dispoziţie 26 de zboruri săptămânale, 14 ale Air France şi 12 ale Tarom, fiecare companie păstrându-şi însă propria politică de preţuri. Dela 1 Ianuarie, operatorul român va majora la 14 numărul de zboruri săptămânale spre Paris.

Gradul mediu de ocupare al avioanelor pe ruta Bucureşti-Paris este de 75-77%, operarea acestei destinaţii asigurând circa 9% din veniturile Tarom şi 10% din numărul total de pasageri.

"Air France opera două zboruri pe zi pe ruta Bucureşti-Paris, iar în această vară capacitatea a crescut cu 20%. În anul financiar 2002-2003, Air France a transportat pe această rută, 84.000 de pasageri, cu 16% mai mulţi decât în perioada anterioară", a declarat Rodolphe Lenoir, director pentru România al companiei franceze.

Directorul general Tarom, Ioan Lixandru, estimează pentru acest an o majorare cu 20% a traficului de pasageri pe ruta Bucureşti-Paris. În clasamentul celor mai profitabile destinaţii operate de Tarom, cea spre Franţa ocupă locul doi, după Cipru.

IOAN HOLENDER ÎN FRUNTEA OPEREI DIN VIENA, PÂNĂ ÎN 2010

Opera de Stat din Viena a anunţat că va prelungi contractul directorului său, românul Ioan Holender, până în anul 2010. Ioan Holender a fost desemnat iniţial secretar general al stagiunii 1991-1992, de către directorul de atunci Eberhard Waechter, devenind apoi, după moartea neaşteptată a acestuia, în Martie 1992, director general al Operei de Stat. Marţi, 14 Octombrie 2003, i-a fost prelungit mandatul de director general, la fel ca în 1994, 1998 şi 2001. Astfel fostul impresar artistic va conduce opera până la data de 31 August 2010, devenind astfel cel mai longeviv director din istoria instituţiei.

Ioan Holender s'a născut la Timişoara în data de 18 Iulie 1935, şi a studiat construcţia de maşini, la Universitatea tehnică din oraşul natal. El a fost dat afară în 1956 pe motive politice iar trei ani mai târziu a părăsit ţara cu destinaţia Viena. În autobiografia sa apărută în 2001, Holender declara: *"Nu am putut uita cum în 1955 când aveam numai 24 de ani, am ajuns în gara din Viena, fiind doar un tânăr refugiat, smuls din mediul său şi împiedicat să-şi atingă ţelul profesional"*.

Ioan Holender a lucrat mai întâi ca antrenor de tenis, apoi ca figurant la teatru, ca asistent de regie la opera populară şi ca regizor pentru piesele de teatru mic în Viena. Cu o bursă pe care a reuşit să o obţină la Viena a putut să frecventeze cursurile de canto în cadrul Conservatorului din oraş. Din 1962 până în 1966 a fost bariton solist de operă, după ce a debutat în *"St. Polten"* la Teatrul Naţional din Klagenfurt. În 1966 a fost angajat colaborator la agenţia teatrală *"Starka"*.

Holender a reuşit să facă din agenţia teatrală tradiţională, pe care a condus-o mai departe ca proprietar, cea mai mare agenţie de cântăreţi şi artişti din Austria, de care aparţin în prezent mai multe staruri internaţionale şi unii dintre cei mai importanţi cântăreţi de operă.

Opera de Stat din Viena nu cunoaşte adversari nici din punct de vedere financiar. În stagiunea 2001-2002 au fost rezervate bilete în valoare totală de 26,7 milioane de euro, în timp ce numărul total de vizitatori a fost estimat la 603.000. De aceea nu este de mirare faptul că Holender a fost desemnat consilier pentru reorganizarea operei din Berlin. Pe lângă activităţile de organizare şi coordonare a reprezentaţiilor zilnice, Holender mai are în vedere câteva activităţi, pe care le întreprinde nu numai în calitate de om de cultură dedicat meseriei sale, ci şi ca om care nu şi-a uitat istoria şi proveniența.

Holender este căsătorit cu un dramaturg, cu care are trei copii, doi fii (Adrian şi Liviu) şi o fată (Alina). Anul trecut, Holender a început o acţiune de colaborare cu opera pentru copii din Zelt, pentru a-i aduce pe micuţii din provincie mai aproape de muzica de operă. De asemenea, a reuşit să pună în scenă mult discutata operă *"Eisernen Vorgang"*, de Rudolf Eisengenger, având în distribuţie artişti remarcabili. În prezent Holender desfăşoară o campanie de sprijin pentru operele din estul Europei.

SAFIRUL REGINEI MARIA, SCOS DE VÂNZARE

În luna Noembrie o piatră preţioasă care a aparţinut Reginei Maria a României va fi scoasă la licitaţie în Marea Britanie, relatează publicaţia Daily Record.

Este vorba de un safir de Ceylon de 478 de carate, care s'ar putea vinde contra sumei de 1 milion de lire sterline. În cadrul licitaţiei, organizată de Casa de Licitaţii Sotheby's, va fi prezentat spre vânzare şi un diamant extrem de rar, care valorează în jur de 6 milioane de lire sterline. Este vorba de cel mai mare diamant cu interior perfect, scos vreodată la licitaţie.

VITRINA CU CĂRŢI

POEZII DIN ÎNCHISORI $ 20
Culegere de Zahu PANĂ

DIN ŢARA LUI CAIN $ 20
de Dumitru PHILIP

ÎNAINTE ŞI DUPĂ DICTATUL DELA VIENA $ 20
de Aurel S. MARINESCU

O CONTRIBUŢIE LA ISTORIA EXILULUI ROMÂNESC $ 20
de Aurel S. MARINESCU

MĂ APLEC PESTE ANI $ 20
de Aurel S. MARINESCU

ARMATA ROŞIE ÎN ROMÂNIA $ 20
de Aurel S. MARINESCU

PITEŞTI, $ 20
de Dumitru BACU

DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN (1919-1939) $ 15
culegere de texte

NĂZUINŢI ŞI DEZNĂDEJDI $ 10
de Petru GHEORGHEONI

AMINTIRI DIN COPILĂRIE $ 10
de Paraschiv NĂMĂLOASA

SÂNGELE TEMNIŢEI şi POEME $ 15
de Radu GYR

INIMI ZĂVORÂTE, poezii $ 10
de Pentru BACIU

COLIVIA CU PĂSĂRI, poezii $ 10
de Nicolae DRAGOŞ

CERŞETORUL PORŢILOR DE ROUĂ, poezii $ 15
de DUMITRU ICIM

PETALA INFINITULUI ALB poezii $ 15
de FLORICA BATU

POEZII ALESE şi ŞOIMII PESTE PRĂPASTIE $ 10
de Nichifor CRAINIC

AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE $ 10
de Nicolae DIMA

EXIL-OAMENI şi IDEI $ 10
de S CONSTANTINESCU

FÂNTÂNA LUMINII, poezii $ 10
de Dumitru ICHIM

CU ACUL PE SĂPUN, poezii $ 15
de Zahu PANĂ

LA PORŢILE DISPERĂRII $ 10
de Floria BAŢU-ICHIM

CĂRŢI ÎN LIMBA ENGLEZĂ

CAPTIVE ROMANIA, A DECADE OF SOVIET RULE $ 20
by Alx. CREŢIANU

A HISTORY OF THE ROMANIANS from Roman times to the completion of unity. by R.W. SETON-WATSON $ 30

JOURNEY TO FREEDOM $ 20
by Nicholas DIMA

ROMANIAN CULTURE IN AMERICA $ 10
by Rev. Fr. Vasile HAŢEGAN

RED HORIZONS $ 20
by Ion Mihai PĂCEPA

PRISONER OF RED JUSTICE an account of ten years captivity in comunist Romania $ 20
by Leonard KIRSCHEN

TRSANSYLVANIA $ 15
by Titus PODEA

BASABIA AND BUKOVINA $ 15
by Nicolae DIMA

LA FIECARE COMANDĂ SE ADAUGĂ COSTUL EXPEDIŢIEI

Puteţi procura cărţile de mai sus dela
Dl. Tudor Murgoci
39 Niagara Rd. Kitchener, Ont. N2B 1T1

ECONOMICE

PIAŢA INSTRUMENTELOR FINANCIARE DIN ROMÂNIA ESTE SLAB DEZVOLTATĂ

Volumul tranzacţiilor cu instrumente financiare derivate (IFD) în România s'a situat, în 2002, la nivelul de 5.620 miliarde lei (170 milioane dolari), valoare de şapte ori mai mică decât cea înregistrată în Cehia la sfârşitul lunii Aprilie 2002, respectiv 1.217,3 milioane de dolari.

De asemenea, potrivit unui studiu realizat de Banca Naţională a României (BNR), ponderea tranzacţiilor cu IFD în totalul activelor din sistemul bancar românesc se menţine scăzută, respectiv 2,3% la sfârşitul lunii Iunie a anului 2002, în comparaţie cu 20,54% în Polonia, valoare înregistrată în aceeaşi perioadă de referinţă.

Dela 1 Septembrie 2002, băncile pot efectua operaţiuni în cont propriu şi în contul clienţilor cu următoarele IFD: *futures* (vânzare/cumpărare ulterioară la un preţ stabilit la încheierea contractului) pe cursul de schimb, *futures* pe rata dobânzii, *forward* (la scadenţă se decontează diferenţa dintre preţul stabilit şi cel existent) pe cursul de schimb şi *forward rate agreements*, *swap* (operaţiune de vânzare cumpărare simultană cu decontare la scadenţe diferite, la cursuri stabilite) pe devize şi *swap* pe rata dobânzii.

În ceea ce priveşte importanţa pieţei organizate, rapoartele trimestriale ale băncilor arată fluctuaţii ale ponderei acesteia în total tranzacţii cu instrumente financiare derivate relevă un maxim de 16,5%, înregistrat la 30 Iunie 2002.

Potrivit studiului, principalele cauze ale subutilizării IFD sunt percepţia inadecvată a dimensiunii riscurilor financiare implicate de aceste instrumente la nivelul agenţilor economici, gradul scăzut de lichiditate a pieţei, absenţa unor intermediari puternici, în special bănci, inexistenţa unor metode adecvate de gestiune a riscului şi insuficienta pregătire a personalului băncilor pentru utilizarea unor instrumente financiare complexe.

Pentru stimularea dezvoltării pieţei IFD, autorii studiului recomandă urgentarea adoptării de către agenţii economici a standardelor internaţionale de contabilitate (IAS) şi a principiilor de guvernare corporativă, alocarea de resurse bugetare şi extrabugetare pentru educarea posibililor utilizatori de IFD, precum şi consolidarea pieţelor financiare şi urgentarea modificării cadrului legal.

Dimensiunea pieţei româneşti de IFD este comparabilă cu cea a Cehiei dela sfârşitul anului 1995 (200 milioane de dolari), cu precizarea că, atunci, activitatea de tranzacţionare din acest stat era la început, valoarea acesteia fiind, la sfârşitul lunii Aprilie 2002, de 1.034,8 milioane dolari.

Studiul mai arată că în România, ponderea majoritară în totalul operaţiunilor cu IFD o deţin contractele *forward* pe cursul de schimb şi cele de *swap* valutar, aceeaşi situaţie fiind întâlnită şi în Polonia şi Cehia.

SPAŢIUL AERIAN EUROPEAN ESTE MAI AGLOMERAT, DAR ÎNTÂRZIERILE MAI PUŢINE

Un câştig neaşteptat al apariţiei companiilor aeriene care practică tarife reduse şi care imping traficul la cote record este un sistem de transport aerian mai rapid, a declarat un oficial al Eurocontrol, organizaţia europeană pentru siguranţa navigaţiei aeriene, citat de *Reuters*.

Compania franceză Thales este furnizor principal pentru o reţea europeană de trafic aerian care cheltuieşte circa 700 milioane de euro (813 milioane de dolari) pe an din taxele achitate de transportatori pentru utilizarea spaţiului aerian.

"Există un număr record de avioane care efectuează curse. Această creştere provine în mod clar dela operatorii cu tarife reduse", a declarat George Paulson, director pentru managementul traficului aerian la Eurocontrol.

În timp ce marile companii aeriene deplâng ritmul lent de creştere şi expansiunea concurenţilor cu tarife reduse, Paulson a apreciat că aceştia din urmă au ajutat la menţinerea investiţiilor în controlul traficului aerian.

"Drept consecinţă, pe măsură ce traficul din această vară a atins cele mai ridicate niveluri din istorie, întârzierile au fost diminuate", a spus Paulson, precizând că, în prezent, întârzierile sunt mai mici de un minut.

Industria aviatică a suferit declinuri severe în fiecare dintre ultimele trei decenii şi, pentru marile companii care oferă servicii complete, criza începută în 2001 a fost cea mai gravă.

Totuşi, Europa a decis să nu repete greşeala din perioadele precedente de regres şi a continuat investiţiile în managementul traficului aerian.

"Este nevoie de cinci până la şapte ani pentru a recupera o astfel de întârziere, aşa că în Europa am ales să continuăm investiţiile în tehnologie şi forţă de muncă", a spus Paulson.

El a menţionat că tendinţa se menţine, deoarece traficul aerian începe să iasă din recesiune şi se va accelera în următorii cinci-opt ani.

Eurocontrol estimează că numărul zborurilor din Europa va creşte cu circa 3% pe an, că operatorii cu tarife reduse vor cunoaşte cel mai important avânt şi că extinderea Uniunii Europene va suplimenta traficul spre Europa de Est.

Anual, transportatorii participă la stabilirea taxelor, care în acest an i-au costat, în medie, 82 de eurocenţi/avion/kilometru în Europa, comparativ cu 79 de cenţi în 2002.

La 19 Noembrie, reprezentanţii companiilor se vor întâlni cu cei ai Eurocontrol la Bruxelles, pentru o reuniune de două zile în care se vor stabili taxele din 2004, a mai indicat Paulson.

ÎN ROMÂNIA, VÂNZĂRILE DE AUTOTURISME A AVANSAT CU 15,6% ÎN PRIMELE NOUĂ LUNI

Vânzările de autoturisme pe piaţa românească au totalizat, în primele nouă luni ale anului, 74.594 unităţi, în creştere cu 15,6% faţă de perioada similară a anului trecut, reiese din datele Asociaţiei Producătorilor şi Importatorilor de Automobile (APIA).

Numai în luna Septembrie au fost comercializate 9.000 de autoturisme, cu 22,7% mai multe decât în luna precedentă.

Pe ansamblul primelor nouă luni, piaţa autoturismelor fabricate în România a fost de 44.958 unităţi, în creştere cu 11,8% faţă de aceeaşi perioadă a anului 2002. În acelaşi timp, numărul automobilelor de import comercializate s'a ridicat la 29.636, ceea ce reprezintă o majorare de 22% faţă de intervalul Ianuarie - Septembrie 2002.

În luna Septembrie au fost vândute 5.653 de autoturisme de fabricaţie autohtonă, reprezentând o majorare de 31,3% faţă de aceeaşi lună a anului 2002, în vreme ce vânzările de autoturisme de import au însumat 3.347 unităţi, cu 14,9% peste nivelul înregistrat în Septembrie 2002.

Dacia a fost cea mai solicitată marcă de autoturism în luna Septembrie, cu vânzări de 4.005 unităţi (29.657 în primele nouă luni), urmată de Daewoo, care a comercializat 1.621 unităţi (14.905 unităţi pe ansamblul primelor nouă luni) şi de Renault - 709 unităţi vândute în Septembrie şi 6.628 în primele nouă luni ale anului.

APPLE A REVENIT LA PROFIT, ÎN ULTIMUL TRIMESTRU AL ANULUI FISCAL 2002/2003

Apple Computer Inc. a revenit la profitabilitate în trimestrul al patrulea al anului fiscal început în Octombrie 2002, după ce vânzările solide de computere Macintosh şi cererea pentru *play*-ere digitale iPod i-au adus venituri peste aşteptările analiştilor, informează *Reuters*.

Profitul net s'a situat la 44 de milioane de dolari, echivalând cu 12 cenţi pe acţiune, comparativ cu pierderea netă de 45 de milioane raportată în perioada corespunzătoare din anul precedent.

Veniturile au crescut dela 1,44 miliarde de dolari la 1,72 miliarde de dolari, echivalând cu un avans de peste 19%, până la cel mai ridicat nivel trimestrial din ultimii trei ani.

Livrările de computere Macintosh au crescut cu şapte procente comparativ cu intervalul similar de anul trecut, iar cererea pentru *play*-ere muzicale iPod a urcat cu 140%.

Acţiunile Apple au scăzut după închiderea bursei dela o cotaţie de 24,82 dolari la 23,36 dolari. Titlurile au câştigat aproape 70% după ce Apple a lansat, în luna Aprilie, serviciul *online* de vânzare a pieselor muzicale.

O serie de analişti au apreciat că declinul cotaţiei reflectă optimismul ridicat al investitorilor din sectorul tehnologic, mai ales după ce compania Intel a surprins pieţele cu rezultate financiare deosebite.

"Prin comparaţie, cifrele prezentate de Apple nu sunt atât de grozave. Şi în general, majoritatea companiilor care au crescut recent la bursă înregistrează scăderi uşoare, a doua zi după prezentarea rezultatelor financiare", a arătat Dan Niles, analist la banca de investiţii Lehman Brothers.

Pentru trimestrul curent conducerea Apple se aşteaptă la o nouă creştere a veniturilor, la aproximativ 1,9 miliarde de dolari, precum şi o majorare *"uşoară"* a profitului net pe acţiune.

S'A SEMNAT FUZIUNEA AIR FRANCE-KLM

Air France şi KLM au semnat acordul final de fuziune, definitivând termenii unei operaţiuni anunţate la sfârşitul lunii Septembrie, prin care se va crea compania aeriană cea mai importantă din Europa, transmite *Reuters*.

Companiile au indicat că prevederile acordului sunt neschimbate faţă de cele anunţate în urmă cu două săptămâni, Air France preluându-şi concurentul la un preţ de circa 800 milioane de euro (934,6 milioane de dolari), plătibil în acţiuni, şi înfiinţând o companie de tip *holding* care le va păstra identităţile naţionale.

EXPORTURILE DE CEASURI ELVEŢIENE SE VOR REDRESA ÎN 2004, ÎNSĂ MODERAT

Exporturile de ceasuri elveţiene urmează să progreseze anul viitor, după declinul cauzat în acest an de cererea slabă şi de impactul aprecierii francului elveţian, dar creşterea se va situa sub 10%, potrivit unei federaţii din industria de profil, citată de *Reuters*.

Federaţia Industriei Ceasurilor din Elveţia, care include grupul Swatch - cel mai mare fabricant mondial de ceasuri - şi grupul Richemont - al doilea din sectorul global al produselor de lux, a apreciat că redresarea industriei va fi lentă.

"Va exista un rezultat pozitiv în 2004, dar creşterea nu va fi exprimată prin două cifre. Nu mă aştept la un an record", a declarat preşedintele federaţiei, Jean Daniel Pasche.

Anual, exporturile elveţiene de ceasuri totalizează aproximativ 10,5 miliarde de franci (7,9 miliarde de dolari).

Exporturile destinate principalelor pieţe de desfacere din Europa nu urmează să dea semne de ameliorare în 2004, potrivit estimărilor. Progresul ar putea fi determinat de exporturile spre alte regiuni, cum ar fi Asia.

În primele opt luni ale anului curent, exporturile de ceasuri au scăzut cu şapte procente, întrucât declinul economic mondial a limitat cererea pentru faimoasele produse elveţiene.

Într'un comunicat din luna August, asociaţia arăta că scăderea se stabilizează.

ECONOMIA SUA A AVANSAT ÎN CEL MAI ALERT RITM DE DUPĂ 1984

Creşterea economiei americane a fost cea mai rapidă din peste 19 ani în trimestrul al treilea, în contextul în care consumatorii, cu venituri rotunjite în urma măsurilor de reducere a impozitelor, au ieşit la cumpărături şi firmele au mărit cheltuielile, informează *Reuters*.

Produsul Intern Brut al SUA a crescut într'un ritm anual de 7,2% în perioada Iulie-Septembrie, potrivit raportului publicat de Departamentul Comerţului, creşterea fiind cea mai abruptă din primul trimestru al anului 1984 şi de două ori mai importantă decât rata de 3,3% din trimestrul precedent.

Ritmul expansiunii, care a reflectat şi o accelerare a investiţiilor realizate de companii, a surclasat previziunile avansate pe Wall Street, unde majoritatea economiştilor au estimat un nivel mai apropiat de 6%.

"Este un raport excelent pentru economie", a apreciat Cary Leahey, economist la Deutsche Bank Securities, estimând că datele anticipează o evoluţie bună în trimestrul patru.

Cheltuielile consumatorilor au sporit cu 6,6%, rata de creştere fiind cea mai importantă dela începutul lui 1988 şi reprezentând aproape două treimi din creşterea PIB.

Companiile au cheltuit fonduri mai ridicate cu 11,1% în trimestrul trei. Diminuarea investiţiilor în sectorul corporatist a fost mult vreme veriga lipsă pentru o redresare economică susţinută, în condiţiile în care firmele s'au arătat reticente faţă de planurile de cheltuieli pe termen lung.

Diminuarea deficitului comercial al SUA, pe fundalul progresului exporturilor, a ajutat de asemenea economia. Vânzările de servicii şi bunuri produse în SUA au crescut cu 7,8%, performanţa fiind cea mai puternică din peste 25 de ani.

Deşi a salutat statisticile solide, secretarul Trezoreriei SUA, John Snow, a remarcat că piaţa muncii are nevoie de o ameliorare. Activitatea economică s'a intensificat în trimestrul al treilea, însă 41.000 de locuri de muncă din afara sectorului agricol au fost pierdute, mărind totalul din perioada mandatului Preşedintelui George W. Bush la 2,6 milioane.

Administraţia Bush a anunţat cu satisfacţie rezultatul pe care recentele reduceri ale impozitelor le-au avut asupra economiei, angajându-se totodată să impulsioneze şi piaţa muncii.

Congresul a adoptat un plan de relaxare a fiscalităţii cu 350 miliarde de dolari în primăvară, ale cărui prime efecte s'au făcut simţite în Iulie şi August.

Majoritatea economiştilor se aşteaptă ca ritmul creşterii să devină mai lent, dar să se situeze totuşi la o rată solidă de 4% în ultimul trimestru al anului şi în 2004.

COLUMBUS TRAVEL SERVICE LIMITED

CELE MAI SCĂZUTE PREŢURI DIN TORONTO SPRE BUCUREŞTI, TIMIŞOARA, BUDAPESTA ŞI ORICE DESTINAŢIE ÎN EUROPA DE VEST, CU POSIBILITATEA ÎNCHIRIERII DE AUTOTURISME

Bilete de avion din Bucureşti, Timişoara sau Budapesta pentru cei care doresc să vă viziteze

VĂ OFERIM VACANŢE DE NEUITAT, ÎN CARAIBE, CUBA, MEXIC, SAU ÎN ALTE LOCURI, LA PREFERINŢA DVS.

Contactaţi-ne la Tel: (416) 224 5800
1-866-853-9304
311 Shepard Avenue E. Toronto Ont.

SPORT

Canadienii dela Interbox acuzaţi de trădare

DOROFTEI A PIERDUT TITLUL MONDIAL LA CÂNTAR

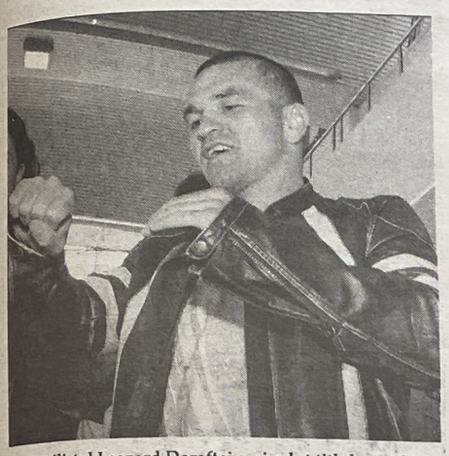

Pugilistul Leonard Doroftei a pierdut titlul mondial, versiunea WBA, deoarece, la cântarul oficial organizat înaintea meciului cu Panamezul Miguel Callist, nu s'a încadrat în limitele categoriei semiuşoare.

Doroftei a anunţat încă înainte de a se cântări că nu mai poate lupta cu Miguel Callist pentru a-şi apăra titlul mondial. Cântarul a arătat pentru Callist 60,900 kg, Doroftei renunţând iniţial la efectuarea cântarului. În cele din urmă, Doroftei a urcat pe cântar şi acesta a indicat 63,500 kg, limita de greutate pentru categoria semiuşoară fiind 61,236 kg. Două ore mai târziu, Doroftei a efectuat pentru a doua oară cântarul, acesta arătând 63,350 kg, peste limita categoriei.

"A fost imposibil pentru Doroftei să se încadreze în greutatea regulamentară. El a depăşit greutatea la cântarul oficial. Potrivit regulamentului, este posibil să existe un meci, chiar dacă deţinătorul titlului nu se incadrează în greutate. Dacă va avea loc meciul, Doroftei nu mai poate fi campion mondial, dar Callist poate fi, dacă va câştiga. Ca să existe un meci, Doroftei trebue să cedeze 35 la sută din bursa sa, iar echipa lui Callist trebue să accepte. Purtăm discuţii cu promotorul american Don King, pentru a lua o decizie în acest sens", a spus directorul clubului Interbox, Yvon Michel.

Potrivit regulamentului WBA, în cazul în care deţinătorul titlului mondial nu se încadrează în categorie în cele două ore pe care le are la dispoziţie, el pierde titlul pe loc (*în termeni de box: "Pierde titlul la cântar"*). Totuşi, meciul se poate disputa cum era prevăzut. Dacă meciul va fi câştigat de către *"challenger"*, acesta intră în posesia titlului mondial. Dacă întâlnirea este câştigată de către campion, titlul mondial devine vacant.

Pugilistul care nu are greutatea cerută va fi sancţionat cu 35 la sută din bursa sa, care va fi împărţită astfel: 25 pentru promotor şi 10 pentru pugilistul care s'a încadrat în categorie.

Presa românească a criticat politica clubului canadian care il susţine pe Doroftei, susţinând că aceştia l-au trădat.

Doroftei: "Sunt singurul vinovat"

Pugilistul român Leonard Doroftei şi-a asumat întreaga vină privind anularea galei de box *"Duelul Diamantelor"*, în care urma să-şi pună în joc titlul mondial la categoria semiuşoară, versiunea WBA, în faţa Panamezului Miguel Callist.

"Vreau să vă cer scuze. Toată vina este numai a mea, pentrucă am încercat prea repede, după meciul cu Spadafora, să revin la un alt meci. Vârsta şi-a spus cuvântul. Nu psihicul, ci organismul nu m'a mai ajutat. Am cedat, n'am mai putut. Nu e vina nimănui, este doar vina mea, pentrucă am vrut atât de mult încât nu mi-am mai dat seama ce fac şi m'am epuizat total. Altă explicaţie nu există şi nu vreau să mint sau să păcălesc pe nimeni. Am încercat prea mult şi n'am reuşit să fac nimic", a declarat Doroftei, în cadrul unei conferinţe de presă care a avut loc.

Doroftei a declarat că se va întoarce în România. *"O să mă întorc la Montreal să îmi iau familia şi să ne hotărîm când ne vom întoarce acasă. Eu am spus întotdeauna că dacă e să mor, vreau să mor acasă. Aici găseşti oameni care aruncă pământ repede pe tine. Am trecut de perioada când puteam să fiu liber. Acum cel mai important lucru este familia"*, a spus Doroftei.

Miguel Callist a venit în timpul conferinţei de presă şi l-a felicitat pe Doroftei. *"Pentru mine eşti un mare campion şi le doresc copiilor din România să încerce să-ţi calce pe urme. Îţi doresc toate cele bune ţie şi ţării tale. Sunt convins că dacă am fi boxat, ar fi fost o luptă extraordinară. Eu voi fi noul campion mondial"*, a spus Callist, adresându-i-se pugilistului român.

Callist a leşinat

Pugilistul panamez Miguel Callist a leşinat după ce a efectuat cântarul oficial, la întoarcerea la hotelul unde era cazat.

Reprezentanţii lui Callist au încercat să ascundă acest lucru spunând, în cadrul unei conferinţe de presă, că pugilistul panamez doar ar fi plâns, deoarece era trist că nu va mai boxa.

Titi Tudor acuză staff-ul lui Doroftei

Primul antrenor al lui Leonard Doroftei, Titi Tudor, a declarat că staff-ul pugilistului este vinovat că sportivul român a fost nevoit să renunţe la lupta cu Panamezul Miguel Callist.

"Este vina staff-ului lui Doroftei, deoarece s'a pregătit prea târziu. Trebuia să aibă kilogramele necesare cu cel puţin 20 de zile înainte pentru a intra în pregătire cu greutatea normală. Ei au pus mai mult accent pe masa musculară", a spus Tudor.

Antrenorul a afirmat că pregătirea unui meci trebue făcută cu zâmbetul pe buze şi nu forţat. *"Totul trebue făcut cu zâmbetul pe buze, nu forţat. Deşi această metodă le-a mers până acum şi deşi are un nutriţionist, se pare că de această dată au greşit. Francisc Vaştag nu a avut nevoie de nutriţionist"*, a afirmat Tudor.

Leonard Doroftei este pe cale de a reveni în ring, la insistenţele clubului "Interbox"

Pugilistul Leonard Doroftei, care a pierdut titlul mondial la categoria semiuşoară, versiunea WBA, a declarat, pentru cotidianul canadian *"Journal de Montreal"* că va lua o decizie în ceea ce priveşte viitorul sÂu în următoarele două săptămâni. În acelaşi ziar, Doroftei a precizat pentru cotidianul canadian că pur şi simplu a intrat în panică odată cu apropierea meciului cu Panamezul Miguel Callist, site-ul *"Interbox"* negând faptul că Doroftei vrea să se retragă. Pe Aeroportul Otopeni, la plecarea în Canada, Doroftei a mărturisit ziariştilor români că el a hotărît să renunţe la întâlnirea cu Callist înaintea cântarului. El a recunoscut faptul că, în momentul când a făcut celebra declaraţie *"Mi-e rău, nu mai pot"*, mai trebuia să slăbească doar 600 g pentru a face categoria şi că, după această declaraţie a băut 3 litri de apă, ceea ce a condus la greutatea arătată de cântar. În privinţa cererilor disperate ale clubului *"Interbox"* vizavi de revenirea lui Doroftei în ring, boxerul român a comentat laconic: *"E greu să renunţi la găina care face ouă de aur"*, dar din acest răspuns sunt greu de ghicit intenţiile lui Doroftei. El se va sfătui, la Montreal, cu Monica, soţia lui, care speră cu disperare ca acesta să renunţe la box. *"Doresc să-l conving pe Doru să nu mai boxeze, dar decizia îi aparţine lui"*, a spus Monica Doroftei într'un show televizat, transmis Duminică seara pe Pro TV. În cariera sa de profesionist, Doroftei este neînvins: el a obţinut 21 de victorii şi un meci nul, înregistrat în partida din Mai, desfăşurată la Pittsburgh, cu Americanul Paul Spadafora, în urma căreia şi-a păstrat titlul mondial WBA la categoria semiuşoară.

ROMÂNIA OCUPĂ LOCUL 13 ÎN CLASAMENTUL IRB

Echipa naţională de rugby a României ocupă locul 13 în clasamentul mondial pe naţiuni, dat publicităţii la Sydney, de International Board (IRB), informează AFP.

GIMNAŞTI NEMULŢUMIŢI DE REGIMUL IMPUS LA LOTUL NAŢIONAL

Gimnaştii Marius Urzică şi Marian Drăgulescu sunt nemulţumiţi de regimul ce le este impus la lotul naţional, pe care îl consideră mai dur decât cel al echipei naţionale feminine, care se pregăteşte la Deva.

Urzică şi Drăgulescu au şi fost sancţionaţi, primul pentrucă s'a prezentat la un concurs fără acordul Federaţiei Române de Gimnastică, iar al doilea pentrucă a întârziat la un antrenament.

Marius Urzică este nemulţumit de faptul că, deşi îşi termină antrenamentul la ora 17.00, trebue să aştepte ca toţi gimnaştii să-şi încheie pregătirea pentru a putea părăsi sala. De asemenea, Urzică şi Drăgulescu sunt nemulţumiţi de faptul că nu au nici o zi liberă.

Antrenorul coordonator al lotului naţional, Dan Grecu consideră că regimul impus sportivilor nu este foarte dur.

VIITORUL ANTRENOR AL NAŢIONALEI DE RUGBY VA FI TOT UN FRANCEZ

Preşedintele interimar al Federaţiei Române de Rugby, George Straton, a declarat că viitorul antrenor al naţionalei României va fi tot un francez.

Federaţia Română de Rugby (FRR) a decis să nu prelungească acordul cu antrenorul francez al naţionalei României, Bernard Charreyre, din cauza rezultatelor slabe înregistrate la Cupa Mondială, se arată într'un comunicat al FRR.

Straton spune că această decizie a fost luată împreună cu antrenorul francez.

MECIURILE ÎN CUPELE EUROPENE LA VOLEI

În urma tragerii la sorţi din Top Teams Cup la volei, la masculin, echipa Deltacons Tulcea va întâlni în optimile de finală formaţia letonă Lase - Riga. Meciul tur are loc la Tulcea pe 10 Decembrie 2003, iar returul la Riga pe 17 Decembrie.

La feminin, tot în optimi, Aibo Ratb Rapid va juca în compania formaţiei belgiene Eburon Tongeren. Turul este programat la Bucuresti pe 10 Decembrie, iar returul după o săptămână în Belgia.

ANDREI PAVEL A URCAT 69 DE LOCURI ÎN CLASAMENTUL ATP

Tenismanul român Andrei Pavel a urcat 69 de locuri în clasamentul ATP Champions Race, ajungând pe poziţia 65, cu 94 de puncte, după finala disputată la Paris Bercy, a anunţat site-ul *"atptennis.com"*.

În clasamentul ATP Entry Sistem, jucătorul român ocupă poziţia 75, cu 470 de puncte, urcând 116 locuri în această ierarhie.

Andrei Pavel a disputat finala turneului de Masters Series dela Paris, dotat cu premii în valoare totală de 2,45 milioane de euro, fiind învins, cu scorul de 6-2, 7-6 (8/6), 7-6 (7/2), de Britanicul Tim Henman. În urma acestui rezultat, Românul a primit 70 de puncte ATP şi un cec în valoare de 225.000 de euro.

Ceilalţi jucători români se situează pe următoarele locuri în ATP Champions Race: Victor Hănescu - 74 (81 de puncte), Adrian Voinea - 107 (49 de puncte), Răzvan Sabău - 168 (15 puncte), Ionuţ Moldovan şi Florin Mergea - 248 (trei puncte) şi Gabriel Moraru - 305 (un punct).

MECIURILE TUR DIN ETAPA A II-A UEFA

DEZASTRUL DE PE STADIONUL *"LOKOMOTIV"* DIN MOSCOVA ŞI ÎMPOTMOLEALA DIN *"OREZĂRIA GHENCEA"* DIN BUCUREŞTI

Turul doi al Cupei UEFA nu a început deloc bine pentru formaţiile noastre. Formaţia Dinamo a fost scoasă practic din campiont.

Formaţia Liverpool a fost din nou greu de învins. Remiza din Bucureşti mai dă însă şansa în viitor încăpăţânatei echipe Steaua.

Steaua - Liverpol 1-1

Spartak Moscova - Dinamo 4-0

CLASAMENTUL DIVIZIEI A

Rezultatele etapei a 12-a

Loc	Echipa	Nr.J	V	E	I	Gm	Gp	Pct
1.	Steaua •	11	7	4	0	20 -	4	25
2.	Rapid	12	7	2	3	26 -	18	23
3.	Dinamo	12	6	4	2	20 -	12	33
4.	Apulum	12	5	3	4	12 -	18	18
5.	U. Craiova	12	4	5	3	13 -	12	16
6.	Oţelul	12	4	4	4	11 -	11	16
7.	Ploli AEK	12	3	7	2	9 -	9	16
8.	FC Naţional	12	4	3	5	15 -	17	15
9.	Gloria	12	4	3	5	16 -	21	15
10.	Ceahlăul	12	4	2	6	15 -	19	14
11.	FC Braşov	12	4	2	6	18 -	24	14
12.	FC Argeş	12	3	4	5	16 -	15	13
13.	Farul	12	3	4	5	17 -	14	13
14.	FCM Bacăul	12	3	4	5	17 -	24	13
15.	FC Oradea •	11	3	3	5	13 -	12	12
16.	Petrolul	12	2	4	6	12 -	15	10

• Partida dintre FC Oradea şi Steau se va juca pe 3 Decembrie

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

DEFICITUL BUGETAR A ATINS 0,7% DIN PIB DUPĂ PRIMELE NOUĂ LUNI

Deficitul bugetului general consolidat s'a ridicat, la sfârşitul lunii Septembrie, la 0,7% din Produsul Intern Brut, în contextul creşterii mai accentuate a nivelului veniturilor faţă de cheltuieli, se arată într'un comunicat al Ministerului Finanţelor Publice.

Soldul negativ a însumat 13.440,5 miliarde de lei, în scădere cu 35,4% în comparaţie cu primele nouă luni ale anului trecut. Potrivit Ministerului Finanţelor, această evoluţie a fost susţinută de creşterea veniturilor bugetare cu 27,1%, în vreme ce cheltuielile s'au majorat cu 23,2%.

Bugetul de stat a înregistrat cel mai ridicat deficit, de 11.345,5 miliarde de lei, urmat de bugetul asigurărilor sociale de stat, cu un sold negativ de 4.964,3 miliarde de lei.

În schimb, bugetele locale au consemnat un excedent de 6.615,2 miliarde de lei, iar fondul pentru plata ajutorului de şomaj a avut un sold pozitiv de 2.233 miliarde de lei.

Veniturile totale s'au ridicat la 404.983,3 miliarde de lei, iar cheltuielile au totalizat 418.423,8 miliarde de lei.

Taxa pe valoarea adăugată a contribuit la formarea veniturilor bugetare cu suma de 96.995,9 miliarde de lei, în creştere reală cu 14,8% faţă de primele nouă luni ale anului 2002. Potrivit Ministerului Finanţelor, această majorare a fost determinată atât de lărgirea bazei de impozitare după introducerea noii legi a TVA la mijlocul anului trecut, cât şi de creşterea volumului de activitate şi a gradului de colectare.

Ponderea rambursărilor de TVA s'a majorat, în perioada de referinţă, dela 22% la 24,6%, se precizează în comunicat.

Accizele şi taxele vamale au reprezentat, de asemenea, surse importante de venituri bugetare. Veniturile din accize au totalizat 42.008,5 miliarde de lei, ceea ce reprezintă o majorare în termeni nominali de 50% faţă de perioada corespunzătoare a anului trecut. Încasările din taxe vamale s'au majorat cu 48,1% în termeni nominali şi cu 28,2% în termeni reali, în principal în urma creşterii cu 9,8% a volumului importurilor exprimate în euro şi a anulării unor facilităţi fiscale.

Cheltuielile bugetului general consolidat au atins 418.423,8 miliarde de lei, în condiţiile în care un grad de realizare peste medie a fost consemnat la bugetul asigurărilor sociale de stat (71,8% din programul anual), precum şi la intrările de credite externe (77,3%).

DRAPEL RUS PENTRU ILIESCU LA PENTAGON

Presa americană şi britanică face referire la o eroare de protocol a funcţionarilor dela Departamentul de stat american cu ocazia vizitei Preşedintelui Ion Iliescu la Washington, care au confundat drapelul naţional al României cu cel al Rusiei.

După ce consemnează scuzele ambasadei Statelor Unite în România, şi după ce remarcă reacţia blândă a autorităţilor dela Bucureşti, corespondentul în capitala americană al ziarului britanic *"Independent"* notează că America nu se află la prima eroare de acest gen. În 1992, în cadrul campionatului internaţional de baseball, steagul Canadei a fost arborat cu capul în jos la meciul dintre echipele Atlanta Braves şi Toronto Blue Jays.

NIVELUL SĂRĂCIEI EXTREME, ÎNCĂ LA COTĂ RIDICATĂ

Nivelul sărăciei extreme în România a scăzut destul de puţin, deşi fenomenul ca atare a înregistrat o scădere, respectiv dela 35 la sută în 2000, la 29 la sută din populaţie anul trecut, se arată în raportul *Raportul Băncii Mondiale* privind evaluarea sărăciei în România.

Potrivit raportului, România are aproximativ 6,5 milioane de săraci. În această categorie intră etniciii rromi, familiile monoparentale, cele cu un nivel scăzut de educaţie, şomerii şi majoritatea celor care locuiesc în mediul rural.

Cei mai mulţi săraci locuiesc în zona de Nord-Est a ţării (Moldova), majoritatea lor nu beneficiază de servicii sociale şi medicale, Raportul Băncii Mondiale remarcând şi diferenţa dintre săracii mediului urban şi de cei dela sate.

SALARIUL MEDIU NET A CRESCUT CU 1.5% ÎN LUNA SEPTEMBRIE

Salariul mediu net pe economie a crescut cu 1,5%, în Septembrie, ajungînd la 4.881.658 lei, iar la nivel brut s'a majorat cu 1,7%, până la 6.763.882 lei, această evoluţie fiind explicată, în principal, prin primele acordate în diverse sectoare economice şi renegocierea retribuţiilor.

Creşterea salariului mediu în Septembrie s'a situat sub cea a inflaţiei aferente lunii analizate, care a urcat cu 2,1%, acesta fiind cel mai ridicat nivel din ultima perioadă.

Potrivit Institutului Naţional de Statistică, cea mai importantă majorare salarială în luna Septembrie, de 30,6%, a fost înregistrată în sectorul de extracţie a hidrocarburilor. Pe locurile următoare, cu creşteri de 11,5%, se situează sectorul de prelucrare a ţiţeiului, cocsificarea cărbunelui şi tratarea combustibililor nucleari, precum şi industria mijloacelor de transport rutier.

De asemenea, în sectorul fabricării produselor din cauciuc şi mase plastice, salariul mediu net a urcat cu 8,2%, iar în Învăţământ şi Administraţia Publică, cu 5,6%.

Cele mai ridicate salarii medii nete de pe ansamblul economiei au fost consemnate în companiile de intermedieri financiare (12,39 milioane lei), în domeniul extracţiei hidrocarburilor (10,76 milioane lei) şi în sectorul transportului aerian (10,52 milioane lei).

La polul opus se situează industria de prelucrare a lemnului şi a produselor din lemn (2,74 milioane lei), industria de confecţii (3,08 milioane lei) şi agricultura (3,37 milioane lei).

ROMÂNIA ARE CEI MAI MULŢI ŞEFI FĂRĂ STUDII SUPERIOARE

România este ţara cu cei mai mulţi şefi fără studii superioare, se arată în datele furnizate de Institutul Naţional de Statistică. Dintre cele 343.000 de persoane care lucrează în posturi de conducere, numai 170.000 au absolvit o facultate. Ceilalţi au terminat doar liceul, şcoala profesională, gimnaziul sau numai şcoala primară. Chiar dacă este greu de crezut, 143 de şefi nu au nici un fel de studii, situaţie care contrazice străvechiul proverb *"Ai carte, ai parte"*.

În ţările UE, funcţiile de conducere sunt ocupate numai de oameni cu patalama. Aşadar, şi la acest capitol suntem codaşii Europei. Din sondajul respectiv rezultă că Românul, o dată ajuns în scaunul de şef, îşi doreşte, în primul rând, să primească o maşină de serviciu. În ordinea preferinţelor, urmează telefonul mobil şi asigurările de călătorie. Dacă este obligat, urmează şi cursuri de formare profesională.

GIANFRANCO FINI: BULGARIA ESTE MAI AVANSATĂ DECÂT ROMÂNIA ÎN PROCESUL DE ADERARE LA UE

Vicepremierul italian Gianfranco Fini, ministrul de Externe al ţării sale, a declarat la Sofia că *"există toate condiţiile pentru ca Bulgaria să îndeplinească, poate chiar puţin înaintea termenului stabilit, condiţiile pentru aderarea sa la Uniunea Europeană. Bulgaria ar trebui să adere la 1 Ianuarie 2007, împreună cu România, dar, neîndoielnic, Bulgaria este mai avansată."*

CLASAMENT MONDIAL AL LIBERTĂŢII PRESEI: ROMÂNIA PE LOCUL 59

Organizaţia *"Reporteri fără Frontiere"* a publicat, pentru al doilea an la rând, un clasament mondial al libertăţii presei. România este ultima clasată dintre ţările candidate la Uniunea Europeană, ocupând locul 59, la egalitate cu insulele Fiji – un regres de 14 poziţii, faţă de anul trecut, când ocupa locul 45. Republica Moldova se găseşte pe locul 94. Bulgaria este pe locul 35, Ungaria - pe locul 21, iar Ucraina – pe locul 133.

SONDAJ: ROMÂNIA MERGE ÎNTR'O DIRECŢIE GREŞITĂ

Majoritatea Românilor consideră că ţara se îndreaptă spre o direcţie greşită, coform ultimului sondaj IMAS . Cetăţenii se plâng de situaţia economică şi de nivelul de trai şi nu cred că lucrurile se vor schimba în bine în viitorul apropiat. Totuşi, dacă mâine ar fi alegeri, aproape jumătate dintre Români ar vota cu PSD.

Concret, circa 38% dintre subiecţi opinează că România nu merge într'o direcţie bună, iar 27% au impresia că ţara nu merge nicăieri. Majoritatea consideră că situaţia economică este ca acum un an sau chiar mai proastă: 43% nu sunt mulţumiţi de această situaţie, iar 26% sunt foarte nemulţumiţi.

În privinţa nivelului de trai, 22% estimează că va fi mai rău la anul pe vremea aceasta, în timp ce 23% cred că le va merge mai bine. Cea mai mare parte a Românilor preferă să investească bani într'o afacere, peste 20% depun bani în bancă, iar aproape 10% cumpără valută.

PROFESORII DIN ROMÂNIA AU SALARII DE 20 DE ORI MAI MICI DECÂT CEI DIN U.E.

O statistică publicată în *"World Almanach 2003"* arată că profesorii din Învăţământul din Romania au salarii de 20 ori mai mici decât colegii lor de breaslă din statele Uniunii Europene.

Media remuneraţiei unui profesor debutant din UE este de 23.945 de dolari anual, în timp ce un Român aflat la începutul carierei de profesor nu primeşte decât circa 1.152 de dolari pe an, adică de 20 de ori mai puţin decât colegul său din UE. În SUA, salariul de profesor debutant se ridică la 25.405 de dolari anual. Cu toate acestea, 20% din tinerii profesori americani părăsesc sistemul de învăţământ în primii trei ani dela angajare.

Salariul de încadrare al profesorilor debutanţi este, în România, de 3.269.000 de lei lunar (96 USD), brut, din care primesc, net, circa 2.600.000 de lei în fiecare lună. Pe locul doi pe continent (după Elveţia) şi pe primul între ţările UE se află Germania, care-şi plăteşte profesorii debutanţi cu 35.600 de dolari pe an.

GUVERNUL ÎŞI PROPUNE PENTRU 2004 CREŞTEREA PREŢULUI LA ENERGIE

Premierul Adrian Năstase a declarat că Guvernul îşi propune, pentru anul 2004, să-şi respecte angajamentele faţă de UE privind creşterea graduală a preţurilor din sectorul energetic şi reducerea subvenţiilor din sectorul minier.

ROMTELECOM VREA SĂ MAJOREZE DIN NOU TARIFELE CU 25%

Romtelecom intenţionează să majoreze din nou tarifele la serviciile de telefonie începând cu 1 Ianuarie 2004, pe motiv că acestea trebue aliniate la cele din ţările Uniunii Europene. Pentru aceasta, compania de telefonie a înaintat Autorităţii Naţionale de Reglementare în Comunicaţii (ANRC), o solicitare de creştere a valorii abonamentelor, atât la persoanele fizice, cât şi la cele juridice. *"Solicitarea de majorare a tarifelor a fost depusă pe data de 20 Octombrie, iar noi trebue să ne pronunţăm în termen de 30 de zile.*

Vom analiza cererea Romtelecom şi vom da un răspuns în termenul legal", ne-au declarat oficialii ANRC. Surse din cadrul Romtelecom au confirmat faptul că societatea ar dori ca tarifele la abonamentele telefonice să fie mai mari cu cel puţin 25%, Autoritatea urmând să se pronunţe asupra acestei cereri până cel târziu pe data de 20 Noembrie a.c. În această situaţie, abonamentele telefonice cu 100 de minute incluse ar urma să fie mai scumpe cu 1 până la 2 euro, ceea ce înseamnă că ar ajunge dela 4,58 euro la mai bine de 6 euro. *"Dacă această solicitare va fi aprobată, nu este exclus ca, în prima jumătate a anului viitor, să cerem o altă majorare, deoarece intenţia noastră este de a alinia tarifele la abonamente la cele din statele UE"*, au declarat sursele menţionate.

ÎNCREDEREA POPULAŢIEI ÎN SISTEMUL ASIGURĂRILOR SOCIALE ESTE SCĂZUTĂ

Mai mult de jumătate din populaţia României nu are încredere în sistemul asigurărilor sociale publice, în timp ce 47% din cetăţenii ţării cred că asigurările facultative constituie o alternativă la acest sistem, reiese dintr'un sondaj realizat de Institutul de Marketing şi Analiză Socială (IMAS).

"Persoanele cu nivel scăzut de încredere în SASP provin din oraşe mari, au venituri mari şi un nivel de pregătire ridicat", a declarat, Mircea Kivu, director în cadrul IMAS.

La întrebarea *"Credeţi că încheierea unei asigurări de viaţă ar fi utilă pentru familia Dumneavoastră?"*, aproape două treimi (64%) dintre răspunsuri au fost afirmative, în timp ce 61% din cei care nu deţin o asemenea poliţă au apreciat ca benefică încheierea unui contract de acest tip.

Potrivit analizei IMAS, doar 8% din populaţia ţării deţinea, la momentul efectuării sondajului, poliţe de viaţă, acestea fiind persoane cu vârste cuprinse între 30 şi 44 de ani. O altă concluzie arată că majoritatea persoanelor care încheie poliţe de asigurare au domiciliul în Bucureşti şi în oraşe din Transilvania, studii superioare şi locuri de muncă ce le asigură venituri ridicate.

În privinţa obligativităţii încheierii unui contract de asigurare pentru locuinţă, 53% dintre cei intervievaţi nu sunt de acord cu impunerea unei astfel de măsuri.

Aproximativ 60% din respondenţi au apreciat ca oportună încheierea unei asigurări private de sănătate, iar jumătate sunt dispuşi să contacteze o societate de asigurare pentru a achiziţiona o poliţă de acest tip dacă primele ar fi deductibile în veniturile globale ale persoanei respective.

Sondajul a mai evidenţiat că 68% din respondenţi ar apela la serviciile unui consultant de specialitate pentru a afla mai multe informaţii despre poliţele de asigurare.

Referitor la asigurările auto, analiza IMAS a relievat faptul că 23% din proprietarii de autoturisme deţin poliţă de răspundere civilă auto (RCA), iar asigurări CASCO doar 5%, în vreme ce 1% dintre aceştia nu au încheiat nici un contract de asigurare de acest tip.

Sondajul IMAS a fost realizat în perioada 10-16 Aprilie, la solicitarea şi finanţarea Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor (CSA). Volumul eşantionului a fost de 1.248 de persoane, considerat reprezentativ pentru populaţia adultă a României, eroarea maximă de eşantionare fiind de ± 2,9%.

"Rezultatele sondajului trebue apreciate la nivel relativ. Este clar că dacă 50% din respondenţi sunt de acord să încheie o poliţă de asigurare de viaţă în cazul în care ar fi deductibile, reprezentanţii societăţilor de asigurare să nu se aştepte ca, într'un interval scurt de timp, peste şapte milioane de persoane să achiziţioneze un asemenea produs de asigurare", a încheiat Kivu.

Piaţa asigurărilor de viaţă la nivelul anului 2002 s'a ridicat, potrivit raportului CSA, la nivelul de 4.415,1 miliarde lei (118,7 milioane euro), în creştere nominală de 96,01% faţă de 2001. Raportat la populaţia ţării, rezultă o valoare de 5,47 euro/locuitor, cu mult sub valorile înregistrate în Bulgaria sau Slovenia.

Cei mai importanţi jucători sunt companiile ING Nederlanden, Asirom, AIG Life şi Aviva.

În privinţa asigurărilor generale, volumul primelor încasate s'a situat la nivelul de 12.314,5 miliarde de lei (352,7 milioane euro), în creştere nominală de 55,93%. În cadrul acestor asigurări, poliţele auto (RCA şi CASCO) au contribuit cu 3.611,9 miliarde de lei.

ŞTIRI... ŞTIRI... ŞTIRI...

DETURNAREA FONDURILOR EUROPENE

Prestigioasa revistă germană *"Der Spiegel"* consemnează amplificarea eforturilor de combatere a corupţiei tot mai accentuate a aparatului birocratic al Uniunii Europene. Notorii, scrie revista, *"sunt excrocheriile cu subvenţii agrare şi ajutoare structurale. Cazurile înregistrate de înşelăciune în legătură cu programele Comisiei europene în domeniul cercetării, energiei şi politicii externe au sporit cu 23 la sută"*. *"Der Spiegel"* exemplifică, menţionând potlogăriile cu zahăr din Balcani, manipularea declaraţiilor de provenienţă a mărfii, pungăşia subvenţionării livrărilor de carne în Rusia. La loc de frunte între ţările Est-europene pe care OLAF, (oficiul de combatere a corupţiei) din Bruxelles, le va lua pe viitor la ochi, mai scrie săptămânalul hamburghez, *"este România, în care s'au descoperit 42 de excrocherii"*. Urmează Polonia cu 22 de afaceri necurate asemănătoare.

ORGANISMUL ANTI-FRAUDĂ AL UNIUNII EUROPENE - OLAF - VA DESCHIDE O ANCHETĂ OFICIALĂ ÎN CAZUL PUWAK

Organismul anti-fraudă al Uniunii Europene - OLAF - va deschide o anchetă oficială în cazul Puwak, a confirmat într'un interviu acordat *BBC*, purtătorul de cuvânt al OLAF Alessandro Butice: *"OLAF, după ce a primit o serie de informaţii despre acest caz, deschide oficial o anchetă cu sprijinul autorităţilor române - in special Corpul de control al primului-ministru şi Parchetul Naţional Anticorupţie, cu care avem o colaborare foarte bună"*, a declarat la *BBC* Alessandro Butice.

Organismul anti-fraudă dela Bruxelles va ancheta dacă fondurile Uniunii Europene au fost cheltuite corect. Eventualele implicaţii penale vor fi anchetate de Corpul de control al primului-ministru şi Parchetul Naţional Anticorupţie. Până acum, OLAF desfăşurase doar cercetări preliminare în urma dezvăluirilor privind finanţarea cu fonduri nerambursabile dela Uniunea Europeană a firmelor familiei ministrului Integrării Europene Hildegard Puwak.

UNICEF: PRACTICA DE ABANDONARE A COPIILOR NU A DISPĂRUT ÎN ROMÂNIA

Practica de abandonare a copiilor - incurajată de fostul regim din România - nu a dispărut complet, în pofida progreselor clare înregistrate în privinţa situaţiei copiilor, a apreciat reprezentantul în România al UNICEF, Pierre Poupard, citat de *AFP*.

"Abandonarea sugarilor încă mai este practicată", a declarat el, într'un interviu acordat *AFP*. *"Vechile mentalităţi încă mai există, iar tranziţia ţării nu s'a încheiat încă"*, la aproape 14 ani dela căderea regimului Ceauşescu, a adăugat Poupard (care şi-a preluat postul din România la începutul anului), aflat la Geneva.

GUVERNUL A FINALIZAT PROIECTUL BUGETULUI DE STAT PE 2004

Proiectul bugetului de stat pentru 2004 prevede o rată a inflaţiei de 9% (în comparaţie cu un obiectiv de 14% la sfârşitul anului 2003) şi un deficit bugetar de 3% din Produsul Intern Brut, în concordanţă cu angajamentele luate de România în faţa organismelor financiare internaţionale. Noul buget mai prevede, printre altele, reducerea TVA la medicamente şi servicii hoteliere dela 19 la 9%. Potrivit ministrului de Finanţe, Mihai Tănăsescu, bugetul de stat pe 2004 va pune un accent deosebit pe protecţia socială, fiind prevăzute sume distincte pentru dublarea pensiilor agricultorilor, indexarea trimestrială a tuturor pensiilor, ajutoare pentru încălzire precum şi alocaţii pentru familiile numeroase.

Bugetul a fost construit pe un curs mediu de schimb de 36.700 lei pentru un dolar şi 40.100 de lei pentru un euro.

DOINEA CORNEA A PRIMIT CEA MAI ÎNALTĂ DISTINCŢIE A VATICANULUI

Doina Cornea a primit titlul de Cavaler al Ordinului Sfântului Papă Silvestru, cea mai înaltă distincţie pe care Vaticanul o acordă laicilor. Papa Ioan Paul al doilea i-a acordat acest titlu pentru lupta pe care a dus-o împotriva regimului comunist şi pentru că *"a apărat interesele bisericii greco-catolice"* în timpul persecuţiilor comuniste. Împreună cu Doina Cornea au mai fost făcuţi cavaleri ai acestui ordin încă patru clujeni: Magda Pandrea, Viorica Lascu şi soţii Eugen şi Viorelia Lupu. În timpul regimului comunist, cei patru au fost persecutaţi, arestaţi şi închişi deoarece nu au vrut să renunţe la credinţa greco-catolică.

SALARIILE DE BAZĂ ALE MINIŞTRILOR

Salariile de bază ale miniştrilor şi secretarilor de stat vor creşte, anul viitor, cu aproape 40% în termeni nominali, de aproximativ trei ori mai mult decât nivelul inflaţiei prognozat pentru acest an.

856 DE MILIOANE DE DOLARI: INVESTIŢIILE DIRECTE ÎN PRIMELE 8 LUNI ALE ANULUI

În primele opt luni din acest an, investiţiile străine directe în România au totalizat 856 de milioane de dolari, cu 13 la sută mai mult faţă de aceeaşi perioadă de anul trecut. Marian Săniuţă, preşedintele Agenţiei Române pentru Investiţii Străine, afirma recent că în acest an România va atrage investiţii străine directe în valoare totală de 2 miliarde de dolari.

DEFICITUL DE CONT CURENT, MAI MARE CU 48,1% FAŢĂ DE PRIMELE 8 LUNI DIN 2002

Contul curent al balanţei de plăţi a înregistrat la sfârşitul lunii August un deficit de 1,395 miliarde de euro, cu 48,1% mai mare decât cel înregistrat în primele opt luni ale anului anterior, alimentat în special de soldul negativ pe segmentul bunurilor şi serviciilor.

Potrivit datelor Băncii Naţionale a României, comerţul cu bunuri a consemnat un deficit de 2,017 miliarde de euro, în timp ce soldul negativ al veniturilor a crescut uşor, dela 410 milioane de euro la 440 de milioane de euro.

La sfârşitul perioadei analizate, valoarea transferurilor curente prezenta un plus de 1,024 miliarde de euro.

Deşi în continuare pozitiv, soldul aferent serviciilor a scăzut cu aproape 60%, până la 20 de milioane de euro la sfârşitul lunii August.

Comparativ cu luna Decembrie a anului trecut, datoria externă pe termen mediu şi lung s'a majorat cu 6,9% şi s'a cifrat la finele lunii August la 15,613 miliarde euro. În acelaşi timp, rata serviciului datoriei externe a scăzut dela 23,6% la 17,4%.

Rata serviciului datoriei externe se calculează ca raport între serviciul datoriei externe - cumulat de începutul anului - şi exportul de bunuri şi servicii.

CHELTUIELILE PENTRU ÎNVĂŢĂMÂNTUL ROMÂNESC, CELE MAI MICI DIN EUROPA

Cheltuielile pentru învăţământul românesc (3,05 la sută din PIB) sunt cele mai mici din Europa, ţara noastră fiind mult în urma Bulgariei, Cehiei, Lituaniei, Turciei sau Republicii Coreea.

Mariana Becic, secretar general al Federaţiei Sindicatelor Libere din Învăţământ (FSLI), a declarat că diferenţa până la patru la sută din PIB *"cu care se laudă Ministerul Finanţelor, sau chiar conducerea Ministerului Educaţiei"* nu reprezintă bani dela buget, ci venituri proprii ale instituţiilor sau alocaţii extrabugetare. Cu aceste fonduri *"Comunitatea Europeană nu poate fi păcălită"*, pentrucă autorităţile internaţionale ţin cont strict de ceea ce alocă statul pentru educaţie şi nu alte surse, a mai spus Becic.

Profesorii cer ca Învăţământul să primească, prin Legea bugetului de stat pe anul 2004, un procent apropiat de cel acordat în ţările candidate la aderarea în UE în anul 2004, ei neîndrăznind să compare banii primiţi de sistemul de educaţie românesc cu cel din Elveţia (8,04 la sută din PIB), Finlanda (7,62 la sută), Olanda (7,42 la sută) ori Suedia (7,85 la sută).

ÎNTÂRZIEREA RESTRUCTURĂRII ECONOMIEI ÎMPIEDICĂ FIRMELE SĂ OBŢINĂ CREDITE

Întârzierile înregistrate în restructurarea sectorului real împiedică o mare parte din firme să răspundă criteriilor solicitate de bănci la acordarea de împrumuturi, ponderea mare a societăţilor ineficiente afectând gradul de siguranţă al activităţii de creditare, potrivit unui studiu realizat de BNR.

Studiul cuprinde principalele produse şi servicii bancare pentru care nivelurile de dezvoltare sunt *"net inferioare"* în raport cu cele ale pieţei potenţiale.

În urma analizei, a reieşit că există o diferenţă între nevoia de finanţare şi creditele acordate în domeniul investiţiilor, al construcţiei de locuinţe, agricultură, administraţie publică locală, întreprinderi mici şi mijlocii. De asemenea, un segment care se află la un stadiu de dezvoltare mult sub necesar îl reprezintă instrumentele financiare derivate.

Activitatea de finanţare este îngreunată de existenţa unui cadru legal *"în-consecvent şi incomplet"*, precum şi a unor proceduri greoaie şi costisitoare de recuperare a creanţelor prin executare silită.

Actualele condiţii de afaceri viciază, în opinia autorilor, parteneriatul bancă - client. Instituţiile de credit au de înfruntat lipsa de transparenţă privind situaţia patrimonială, unele firme având posibilitatea să *"corecteze"* datele financiare.

"În acest context, trebue menţionate şi «cosmetizările» realizate ca urmare a anulării/reeşalonării datoriilor întreprinderilor de stat, fără a ţine seama de principii obiective privind competitivitatea", se arată în materialul BNR.

Totodată, studiul aminteşte printre factorii de frânare a activităţii de creditare nivelul redus de instruire economică al consumatorilor, precum şi pregătirea profesională încă deficitară, în medie, a personalului din bănci.

Analiza a relevat faptul că pe ansamblul sistemului bancar, în ceea ce priveşte eficienţa activităţii, sunt necesare eforturi suplimentare din partea instituţiilor de credit pentru a fi în măsură să facă faţă nivelului de competitivitate din Uniunea Europeană.

Gradul de intermediere bancară din România, exprimat ca active bncare în raport cu Produsul Intern Brut, a reprezentat la sfârşitul anului trecut doar jumătate din nivelul înregistrat în Polonia şi un sfert din cel raportat de Cehia. Productivitatea sistemului bancar românesc este de trei ori mai mică decât în Polonia şi de şase ori sub cea înregistrată de băncile din Cehia.

"Este important de precizat faptul că, în condiţiile eforturilor tuturor factorilor de decizie pentru crearea unei economii de piaţă funcţionale, evoluţia produselor analizate va depinde exclusiv de dorinţa operatorilor de a dezvolta aceste pieţe", se mai spune în material.

Autorii precizează că scopul studiului nu este de a stabili măsuri administrative pentru impulsionarea dezvoltării pieţelor, ci doar de a identifica posibile măsuri pentru îndepărtarea barierelor care stânjenesc evoluţia acestor pieţe.

CONSILIERUL LUI ŞERBAN MIHĂILESCU ACUZAT DE CORUPŢIE, NEPUS SUB ACUZARE

Ministrul coordonator al Secretariatului General al Guvernului, Şerban Mihăilescu l-a demis pe consilierul Virgil Teodorescu, după ce acesta a fost acuzat de corupţie de un om de afaceri elveţian de origine română. Teodorescu şi alţi funcţionari publici sunt acuzaţi că ar fi primit în jur de 95.000 de dolari mită, plus diverse cadouri şi ar fi beneficiat şi de deplasări sponsorizate în Elveţia, toate acestea pentru a favoriza derularea unei investiţii la Buşteni. De remarcat faptul că Teodorescu a fost demis înainte ca vreo autoritate juridică să-i fi probat vinovăţia, sau măcar să-l fi pus în vreun fel sub acuzare. Nu este clar la această oră dacă în urma audierilor Octavian Ionescu a fost pus sub acuzare de către procurorii PNA. El este este cel care a declanşat scandalul privind investiţiile din zona Buşteni, el formulând un denunţ împotriva lui Virgil Teodorescu - consilier al secretarului general al Guvernului, Şerban Mihăilescu - a preşedintelui Consiliului Judeţean Prahova, a primarului şi viceprimarului oraşului Buşteni şi a altor funcţionari din administraţia publică centrală şi locală.

Denunţul viza o mită de două milioane de dolari care ar fi fost cerută de funcţionari pentru realizarea unor proiecte de investiţii în zona Buşteni, după ce aceştia primiseră deja bani şi sponsorizări depăşind 100.000 de dolari.

S'AU SCUMPIT GAZELE, POŞTA ŞI AVIONUL

Începand din 1 Noembrie, preţul unei călătorii cu avioanele TAROM va creşte cu aproximativ 15%, ca urmare a faptului că tarifele vor fi calculate în euro.

PREŢURILE DE CONSUM AU CRESCUT CU 1.5% ÎN PRIMELE 20 DE ZILE DIN OCTOMBRIE

Rata inflaţiei pentru primele 20 de zile din Octombrie s'a situat la 1,5%, nivel care arată că preţurile de consum al populaţiei ar putea avansa în această lună cu 1,5 - 1,6%, au declarat surse din Institutul Naţional de Statistică.

În aceste condiţii, preţurile de consum vor consemna un avans, după primele zece luni ale anului, de 11,35% - 11,42%.

Datele estimate pentru luna Octombrie indică o rată anualizată a inflaţiei de aproximativ 16%, similară celei înregistrată luna trecută.

Unii analişti consideră că un nivel al inflaţiei de 1,6% în luna Octombrie pune în pericol ţinta programată de autorităţi pentru acest an. Obiectivul anunţat de Guvern şi de Banca Naţională a României situează inflaţia la 14%, raportat Decembrie 2002 - Decembrie 2003.

LUNA OCTOMBRIE A ADUS CEA MAI SEVERĂ DEPRECIERE A LEULUI DIN ACEST AN

Moneda naţională a pierdut în Octombrie aproape 1.000 de unităţi faţă de dolar şi euro, consemnând cel mai sever declin lunar dela începutul acestui an.

În ultima şedinţă a lunii moneda americană a avansat cu peste 200 de unităţi în timp ce euro s'a menţinut relativ constant, influenţat şi de evoluţia mai puţin spectaculoasă din pieţele internaţionale.

În luna Octombrie, moneda europeană a câştigat 2,57%, în timp ce dolarul s'a apreciat cu 2,8% faţă de leu. Dela începutul anului, leul s'a depreciat cu 8,4% faţă de coşul valutar, format din 40% dolar şi 60% euro, în timp ce inflaţia din această perioadă este estimată la 11,35 - 11,42%.

ŞI FRANŢA PRESEAZĂ BUCUREŞTIUL ÎN PRIVINŢA CORUPŢIEI

Ambasadorul Franţei în România, Philippe Etienne, a declarat că nu e *"nici un fel de înţelegere"* faţă de fenomenul corupţiei şi apreciază că, în România, până acum, poate se vorbeşte prea mult despre corupţie şi nu se acţionează destul de mult împotriva ei.

REPLICA LUI MIRCEA DINESCU LA ATACUL FURIBUNDULUI PSD GORJ MISCHIE

Mircea Dinescu a declarat că nu este surprins de felul în care a fost atacat de liderul PSD Gorj, Nicolae Mischie, având în vedere modul *"golănesc"* de a face propagandă Constituţiei. *"Din păcate nu eu sunt bolnav, ci ţara asta în care trăim. Cei care ne conduc acum nu sunt doctorii acestei. Eu vorbesc în numele unei Românii reale, în timp ce ei trăiesc într'o Românie ireală"* - a spus Dinescu, după ce Mischie l-a catalogat ca fiind *"bolnav din naştere"*, *"dement"*, care *"o ia razna deseori"*, după ce a afirmat la o emisiune televizată că nu se va prezenta la referendumul pentru modificarea Constituţiei. Mircea Dinescu consideră că majoritatea celor care sunt acum la putere sunt *"crescuţi la şcoala de partid a lui Ion Iliescu"*, iar pentru noua Constituţie *"sunt folosite aceleaşi metode de propagandă ca şi în trecut, aceleaşi mijloace de îndobitocire"*.

Dinescu spune că în campania pentru Constituţie este vorba despre demagogia cunoscută, care nici măcar nu îl mai surprinde. *"Faptul că eu îmi permit să spun ceea ce gândesc i-a supărat pe aceşti oameni. Asta e nivelul la care se află politica românească"* - a comentat Mircea Dinescu.

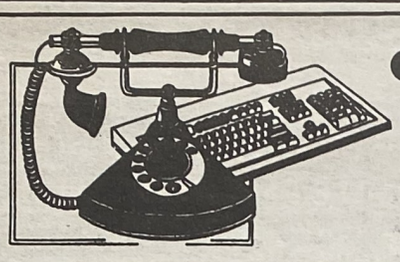

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

ATACURI NIMICITOARE ÎN BAGDAD

În luna Octombrie au continuat eforturile diplomatice de a repara ceva din urmările dezastruoase ale invaziei

Consfătuire Bush-Rumsfeld-Condoleeza Rice

Irakului. Din păcate, pe teren situaţia a rămas tot atât de complicată, cu atacuri împotriva trupelor de ocupaţie în care Americanii plătesc în continuare un tribut zilnic de morţi şi răniţi. Numărul pierderilor dela 1 Mai încoace a întrecut numărul pierderilor suferite până la terminarea invaziei. În Bagdad au fost declanşate atacuri cu rachete şi bombe sinucigaşe, ne mai întâlnite până atunci, cu multe victime umane.

Astfel, pe data de 26 Octombrie a fost din nou atacat hotelul al-Rashid (prima dată la 27 Septembrie) ocupat de Americani, în care se găsea şi Secretarul Adjunct al Apărării, Paul Wolfowitz. Clădirea a fost bombardată cu opt rachete de artilerie, dintr'o remorcă lăsată la câteva sute de metri de hotel, cu dispozitiv de declanşare cronometrat. A fost omorît un colonel american, iar 16 persoane au fost rănite.

Wolfowitz a scăpat nevătămat, după ce rezidenţii hotelului au fugit în adăposturi, unii în pijamale, atacul fiind declanşat la 6:10 dimineaţa. După atac s'a anunţat evacuarea hotelului pe termen indefinit.

Wolfowitz, arhitectul principal al invadării Irakului venea tocmai să asigure că securitatea în Irak s'a îmbunătăţit.

A doua zi, 27 Octombrie, au urmat cinci atacuri coordonate de bombe sinucigaşe. Au fost atacate patru staţii de poliţie şi Cartierul General al Crucii Roşii, cu rezultatul dezastruos de 33 morţi şi 224 de răniţi, dintre care 159 civili. Dintre morţi opt au fost poliţişti irakieni.

Generalul Mark Hertling crede că acest val de bombe au fost declanşate de *"luptători străini"*, modul de operaţie planificată necorespunzând cu sistemul de operaţii ale loialiştilor lui Saddam.

După ce s'a întâlnit cu Rumsfeld, Condoleeza Rice şi administratorul civil al Irakului, Paul Bremer, Preşedintele Bush a declarat că atacurile crescânde împotriva personalului american şi suporterilor în Irak, sunt un semn de progres, fiindcă asta indică faptul că oponenţii devin din ce în ce mai disperaţi (?!). *"Cu cât vom avea pe teren mai mult succes, cu atât mai mult vor reacţiona aceşti ucigaşi"*, a spus preşedintele, o declaraţie care nu linişteşte pe nimeni. El a mai adăugat că Statele Unite nu intenţionează să-şi retragă trupele. *"Părăsirea prematură a Irakului nu va face decât să încurajeze pe teroriştii şi să creească pericolul pentru America"*.

Atacurile împotriva trupelor americane au culminat pe data de 2 Noembrie, când un elicopter de transport CH-47 *Chinook* a fost doborît. Şi-au pierdut viaţa 16 soldaţi americani, iar 21 au fost răniţi. Ei trebuiau să plece în ţară pentru odihnă şi recreare. Cei dragi ii vor vedea venind în sicrie.

"Desigur este o zi tragică pentru Americani. Într'un război lung şi aspru vom avea zile tragice", a declarat Secretarul Apărării Donald Rumsfeld.

Peste două zile a fost atacat cu rachete şi cartierul general al coaliţiei din centrul Bagdadului, iar pe data de 7 Noembrie a fost doborît un elicopter *Black Hawk*, cu şase morţi.

Locul unde s'a prăbuşit elicopterul Chinook

În Octombrie s'au făcut şi intense acţiuni diplomatice, la cererea administraţiei americane, pentru remedierea situaţiei dezastruoase din Irak.

Pe data de 16 Octombrie, după săptămâni de tratative în culise, Consiliul de Securitate a dat rezoluţia 1551 pentru remedierea situaţiei din Irak. Deşi ea a fost votată cu 15-0, se poate vedea uşor că a fost o rezoluţie de complezenţă. Iniţiată de Statele Unite, ea face apel la stabilirea unei forţe multinaţionale şi un apel la membrii Naţiunilor Unite de a contribui cu trupe şi bani, pentru a ajuta Statele Unite în activitatea lor de ocupaţie.

Trâmbiţată ca o victorie a administraţiei americane, practic ea nu va rezolva nimic. Secretarul General ONU, Kofi Annan, ca şi alţi membri şi-au exprimat rezerve în ceea ce priveşte lipsa de accelerare a tranziţiei controlului Irakului de către Statele Unite, ceea ce va duce la alimentarea în continuare a rezistenţei irakiene.

Franţa, Rusia şi Germania, principalele opozante ale războiului contra Irakului şi-au exprimat frustrarea că rezoluţia nu acordă un rol central Naţiunilor Unite. Ele au declarat după vot că nu vor face nici o nouă contribuţie militară sau financiară în sprijinul rezoluţiei. Aceasta menţine Statele Unite în controlul politic şi militar al Irakului şi acordă un rol simbolic de suveranitate Consiliului de Guvernare al Irakului.

Kofi Annan a anunţat Statele Unite că nu va juca nici un rol politic în Irak dacă Naţiunilor Unite nu li se garantează o mai mare independenţă şi asigurare a securităţii.

În încercarea Statelor Unite de a cere ajutor financiar altor naţiuni, pentru repararea daunelor produse de invazia Irakului, s'a ţinut la Madrid pe data de 23-24 Octombrie o şedinţă cu reprezentanţi a 73 de ţări convocate în acest scop.

S'au obţinut 13 miliarde de dolari, din care 9 sub formă de împrumut şi 4 sub formă de subvenţie. La aceasta se adaugă cele 20 de miliarde de dolari promişi de Statele Unite, din care numai jumătate sunt sub formă de subvenţii. Suma de 33 miliarde este departe de cele 56 miliarde pe care Naţiunile Unite şi Banca Mondială le consideră necesare pentru refacerea Irakului.

Totuşi rezultatul a fost trâmbiţat de administraţia americană ca o mare victorie. *"Conferinţa a reprezentat un enorm succes"*, a spus John Snow, Secretarul Trezoreriei.

De remarcat că în afara Statelor Unite, cele mai mari sume au provenit dela Japonia, Banca Mondială şi Fondul Monetar Internaţional. Ţările din Golf au contribuit puţin. Arabia Saudită a donat 1 miliard de dolari, dar jumătate sunt un împrumut. Donaţiile sub formă de împrumut nu fac decât să sporească datoriile externe ale Irakului, care se cifrează la 125 de miliarde de dolari.

Germania, Franţa şi Rusia, care s'au opus invadării Irakului, n'au făcut nici o donaţie.

Germania şi Franţa au spus că banii nu vor veni atât timp cât schimbările politice în Irak sunt încete şi instabilitatea este mare. Ele au întrebat de ce ar trebui să plătească pentru pagubele produse într'o ţară pe care au considerat că nu trebue invadată. Nici una nu vrea să fie văzută ca sprijinind ocupaţia.

S'a ajuns la un acord ca banii donatorilor să fie canalizaţi într'un nou fond, *Fondul de Încredere al Multiplilor Donatori*, care va fi administrat de Banca Mondială şi ONU, pentru a ocoli *Fondul de Dezoltare al Irakului*, controlat de Americani.

Situaţia devine din ce în ce mai complicată în Orientul Mijlociu. În Afganistan continuă lupte cu forţele de gherilă, iar în Palestina confruntările sângeroase israelo-palestiniene sunt la apogeu.

Putin se pare că vrea să limiteze zona de influenţă americană din Orientul Mijlociu. El a deschis pe data de 24 Octombrie o bază aeriană la Kant, în Kirchistan, la 32 km Est de baza americană închiriată, dela Manas, folosită pentru a sprijini *"acţiunile anti-teroriste"* din Afganistan.

Situaţia din Irak este analizată de mulţi comentatori. Unii, cum este *The Independent* din Londra, sunt pesimişti şi consideră că acum criza din Irak a ajuns la un moment decisiv, iar corespondentul respectiv sugerează că Statele Unite încep să piardă războiul.

Saudi Gazette descrie pe noii atacanţi drept *"profesionişti iscusiţi şi răbdători"*. Ziarul mai specifică, că *"deşi mulţi au ales să nu lupte împotriva invadatorilor din Martie, este clar acum că unii au pus mâna pe arme. Irakul este patria lor. Au de apărat locuinţele lor şi onoarea lor. Ei se vor dovedi un foarte greu sau imbatabil oponent. Moralul militarilor Statelor Unite va continua să scadă"*, avertizează editorialul din Ryad.

În această ordine de idei, Statele Unite suspectează că în spatele atacurilor organizate se afla mâna generalului Izzat Ibrahim al-Duri, pe lista americană a celor 55, sau chiar Saddam. Izzat a fost comandantul militar al Nordului Irakului şi ca şi Saddam Hussein, nu a putut fi prins până acum.

Pentru ameliorarea situaţiei de pe teren, Preşedintele Bush a semnat pe 6 Octombrie o lege care va acorda 87,5 miliarde de dolari sub formă de subsidii, pentru operaţiile militare şi reconstrucţiei din Irak şi Afganistan. Suma ar ajunge pentru acoperirea ajutorului de şomaj din SUA pe doi ani.

La rândul său Rumsfeld a anunţat rotarea trupelor din Irak.

Comitetul senatorial de Informaţii Secrete a început să ancheteze evidenţele utilizate de administraţia americană pentru a motiva invazia Irakului. Criticii acuză administraţia că a exagerat ameninţarea reprezentată de Irakul lui Saddam Hussein pentru a câştiga suportul pentru invazie.

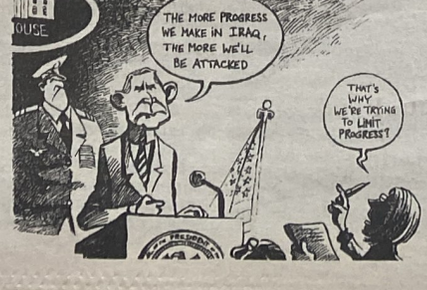

SCURTE STIRI INTERNATIONALE

CHINA, A TREIA PUTERE IN COSMOS

China a devenit, după fosta Uniune Sovietică şi Statele Unite, a treia putere care să trimită un om în spaţiul cosmic.

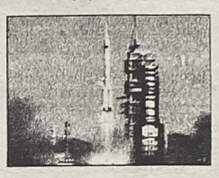

Pe data de 15 Octombrie , nava spaţială *ShenzhouV* a fost lansată la ora 9:00 dela cosmodromul din Jiuquan situat în Vestul deşertului Gobi al Chinei. Nava, având la bord pe astronautul Yang Liwel a intrat după 10 minute pe orbită sa, la 343 km înălţime.

După ce a orbitat pământul de 14 ori, nava a revenit pe pământ după 21 ore. Ea a fost monitorizată de staţii terestre din China, Namibia, din Insula Kiribati din Pacific, ca şi staţii de pe nave din Oceanele Pacific şi Atlantic.

Yang Liwei,38 ani, fost pilot de vânătoare în Armata Populară de Eliberare. El a fost primit la întoarcere ca un adevărat erou. La locul lansării a fost prezent şi preşedintele Chinei *Hu Jintao* care a declarat că misiunea a fost *"gloria marei noastre patrii"*.Locuitorii Bejingului au aplaudat misiunea ca un semn că acum China s'a ridicat ca o forţă recunoscută pe scena lumii.

NASA a considerat evenimentul ca o importantă realizare, iar Secretarul General ONU, Kofi Annan a spus că explorarea spaţiului nu mai cunoaşte graniţe naţionale. *"Misiunea lui Shenzhou 5 este un pas înainte pentru întreaga omenire"*, a încheiat Secretarul General.

Oficialii chinezi speră ca înainte de sfârşitul lui 2005 să lanseze *Shenzhou 6*, şi au planuri pentru o staţiune spaţială.

CUVINTE INCENDIARE CONTRA EVREILOR

La 16 Octombrie a avut loc întâlnirea la vârf a Organizaţiei Conferinţei Islamice care întruneşte 57 de naţiuni islamice. Premierul malaezian Dr.Mahathir Mohamed, care a deschis conferinţa, a apelat la tineri să abandoneze atacurile sinucigaşe şi să rivalizeze cu Evreii cu metodele acetora.

" Suntem împotriva unui popor care gândeşte. A supravieţuit 2000 de ani de pogromuri nu lovind înapoi ci gândind. Au inventat Socialismul, Comunismul, drepturile omului şi democraţia astfel ca persecutându-i pe ei să apară nedrept, că ei nu pot avea drepturi egale cu ceilalţi. Cu aceasta, au câştigat controlul celor mai puternice ţări şi această mică comunitate a devenit o putere mondială. Nu putem lupta cu ei numai cu forţa, trebuie să utilizăm şi creeri noştri", a spus Mahathir. El a specificat că Musulmanii sunt în număr de 1.3 miliarde, dar azi , *"Evreii conduc lumea prin mandat. Ei pun pe alţii să lupte şi să moară pentru ei"*.

Desigur, cuvintele premierului malaezian au stârnit critica ţărilor cu comunităţi evreieşti, considerându-le anti-semitice şi incitări la noi atacuri teroriste împotriva Evreilor.

Preşedintele Afganistanului Hamid Karzai, a decalrat că nu consideră remarcile lui Mahathir ca anti-semitice ci o prezentare de fapte, lumii musulmane.

"Desigur că Evreii conduc lumea. Uitaţi-vă la America. Ei controlează companiile, politicienii au nevoie de banii lor pentru alegeri, aşa că sprijină Israelul", a declarat un reporter irakian.

A 25-A ANIVERSARE A PAPEI IOAN-PAUL II

La 16 Octombrie s'au împlinit 25 de ani de când Karol Wojityla, arhiepiscopul Cracoviei a fost ales la 16 Octombrie 1978 Papă . Era primul papă neitalian după patru secole.

Sfântul Părinte a ţinut o liturghie în Piaţa Sf.Petru în faţa a 50.0000 de credincioşi şi 250 de cardinali veniţi din 120 de ţări ale lumii, dintre care unii au fost acolo şi în 1978. Printre cei prezenţi au fost şi credincioşi din alte culte care au admirat lupta papei pentru relaţiile între biserici şi pentru pace.

Papa a făcut apel la credincioşi ca să se roage pentru ca el să aibe puterea să continue misiunea sa de succesor al lui Petru . În încheerea slujbei, Papa a mulţumit credincioşilor în opt limbi: *"vă mulţumesc pentru afecţiunea pe care aţi arătat-o pentru succesorul lui Petru"*.

În cei 25 de ani Ioan-Paul II a fost aproape în toate colţurile lumii, redefinind papalitatea pentru epoca modernă. El a devenit un *"pastor universal"*, utilizând călătoriile şi mediile de informaţie pentru a transmite lumii mesjul său. predicând în aer liber la sute de mii de credincioşi în toate colţurile lumii.

Ioan-Paul II a avut un rol important în prăbuşirea comunismului din Europa de Est, fiind nu numai un lider spiritual dar chiar un diplomat pe vasta scenă a lumii.

O temă importantă a papalităţii sale a fost încercarea de a lua contact şi cu alte religii pentru o reconciliere, după secole de suspiciuni şi ostilitate. El a fost primul papă care să păşească într'o moschee, a fost în Israel unde a cerut iertare Evreilor pentru atitudinea bisericii catolice în trecut. A fost şi în România unde a găsit mai multă înţelegere decât dela habotnicele biserici ortodoxe din Atena şi Moscova.

ŞTIRI INTERNAŢIONALE

OFENSIVA CHINEZĂ ÎN PLAN SPAŢIAL ŞI MILITAR SPERIE OCCIDENTUL

Lansarea satelitului *"Nava divină"* de către China a creat frisoane în multe capitale ale lumii, chiar dacă oficial nu a fost luată nici o poziţie oficială. În schimb, presa internaţională vorbeşte de pericolul unei înarmări periculoase a Chinei. Cotidianul francez *"Le Figaro"* a conchis poate cel mai bine situaţia: *"China se mişcă", se modernizează, se reformează, impresionează. Dar, atenţie la iluziile create în mod savant de către ideologia actuală. Pentru a se apăra mai bine sau pentru a ataca doreşte Beijingul să scruteze cerurile, aşa cum Washingtonul şi Moscova o făceau în perioada Războiului Rece. Misiunea taikonautului său constă în primul rând în a transmite informaţii cu caracter militar. Satelitul său purtând foarte neinspiratul nume <Nava divină> nu a fost lansat pentru progresul umanităţii".*

China, puterea militară nr.1 în Asia

"În străinătate, multe persoane mimează în public faptul că se bucură de avântul Chinei simbolizat de plasarea pe orbită a primului taikonaut. Dar în particular, se neliniştesc tot atât de mult", spune la rândul său cotidianul *"Le Monde"*, comentând ofensiva chineză în spaţiu dar şi dezvoltarea sistemului militar al ultimei mari puteri comuniste.

Japonia, care se simte în pericol din cauza crizei nucleare Nord-coreeană, se pregăteşte să fuzioneze, într'una singură, diversele sale agenţii spaţiale. *"China se afirmă ca puterea militară <numărul unu> în Asia"*, explică analistul militar Tetsuo Maeda, iar lansarea satelitului *"Shenzhou"* precipită deja programul japonez de apărare antirachetă.

India, la rândul său, a accelerat şi ea de curând programul său de lansatori. Obiectivul mărturisit de premierul indian Vajpayee este o misiune lunară, fără echipaj uman la bord, cel mai târziu în anul 2008.

"Dacă unul din motivele cele mai presante ale programului <Shenzhou> este obţinerea prestigiului politic, eforturile depuse pentru zboruri cu echipaj uman vor contribui aproape sigur la întărirea arsenalului militar spaţial al Chinei până în 2010-2020", avertizează Pentagonul în raportul său pe 2003 asupra capacităţilor militare ale Beijingului.

"Trimiterea unui om în spaţiul cosmic nu este o performanţă militară în sine. În schimb, ceea ce are o semnificaţie în materie de apărare ţine mai mult de caracteristicile şi de capacităţile lansatorului care a contribuit la operaţiune. Iar, din acest punct de vedere, Chinezii, combinând ambiţiile lor comerciale şi militare, promovează direct conceptia unor vectori ale căror tehnologii să corespundă misiunilor", scrie la rândul său cotidianul *"Le Monde"*.

În 2009, Beijingul ar putea plasa în spaţiu staţii de observaţie militară şi arme antisatelit

Potrivit serviciilor occidentale de informaţii, China ar putea deţine, până în 2008-2009, lansatori din familia Marşul cel 'Lung, susceptibili de a transporta încărcături de 25 de tone pe orbită joasă sau de 14 tone, pe orbită geostaţionară, cu care să plaseze pe orbită, de exemplu, staţii de observaţie, cu aplicaţie duală, ştiinţifică şi militară, sau arme antisatelit.

Dispunând de rachete cu propulsie solidă, China ar putea pune la punct, până în 2010-2015, nişte vectori realmente intercontinentali - o sută potrivit previziunilor aceleiaşi surse - care să fie capabili să dejoace un eventual *"scut"* antirachetă acolo unde ar fi desfăşurat.

În prezent, China deţine în principal 20 de rachete Dongfeng DF-5A cu carburant lichid, cu o rază de 12.000-13.000 de kilometri şi încărcături de 3-5 megatone (de 150-200 de ori puterea bombei dela Hiroshima) şi 50 de rachete DF-21 cu propulsie solidă, cu focoase de 200-300 kilotone (de 10-15 ori puterea bombei dela Hiroshima), care pot lovi Japonia, Filipine, Vietnamul, Coreea de Sud, Extremul Orient rus, India şi Taiwanul. Perspectiva unor rachete chineze de mare putere, în 2010-2015, va relansa, îndeosebi în Japonia, Coreea de Sud şi Taiwan, dezbaterea în favoarea instalării în aceste ţări a unei apărări antirachetă care să fie asociată Americanilor.

"Dacă este un succes, zborul pe orbită al <Navei divine> va deservi în mod util propaganda Beijingului. Cu dublă destinaţie: populaţia chineză şi comunitatea internaţională. Prins între ciocan şi nicovală, primul destinatar ştie să se mulţumească cu puţin. Cu atât mai mult cu cât comunitea internaţională, fascinată şi înspăimântată în acelaşi timp de capacităţile chineze, nu pierde nici o ocazie de a-i flata conducătorii. Ea le aşterne covorul roşu invitându-i în Organizaţia Mondială sau permiţându-le să găzduiască Jocurile Olimpice din 2008. Măgulit în sensul unor interese reciproce bine înţelese de Occident, regimul chinez doreşte nespus de mult să figureze în clubul <celor mari> ai acestei lumi", este concluzia unui comentariu publicat de cotidianul *"Le Figaro"*.

PROBLEMA VIZELOR PENTRU ROMÂNI

Ministrul federal adjunct al Economiei şi Muncii din Austria, Josef Mayer, a afirmat că o eventuală reintroducere a sistemului de vize pentru Românii care vor să călătorească în spaţiul Schengen s'ar răsfrânge asupra relaţiilor comerciale. Mayer a spus, într'o conferinţă de presă că introducerea sistemului de vize pentru cetăţenii români nu poate fi luată doar de Austria.

"Este o problemă care este tot timpul discutată. Nu este o problemă care poate fi hotărîtă doar de Austria, ci se discută între ţările membre ale Uniunii Europene şi miniştrii lor de Interne. Din punct de vedere economic, sper că nu va fi vorba de aşa ceva pentrucă ar influenţa şi relaţiile comerciale", a declarat ministrul federal adjunct al Economiei şi Muncii din Austria. Pe de altă parte, el a anunţat că Austria va sprijini România în obţinerea statutului de economie de piaţă şi va oferi experienţa ei de *"membru tânăr"* al Uniunii Europene. În ceea ce priveşte raportul de ţară al Comisiei Europene pentru România, el a spus că partea austriacă aşteaptă materialul documentar al Comisiei pentru a-l studia. *"În momentul când vom avea raportul, vom sprijini ca România să primească statutul de economie de piaţă funcţională şi suntem optimişti în acest sens. Vom fi însă printre acele ţări care vor dori să se respecte şi termenele"*, a mai spus Mayer.

HODORKOVSKI POATE FI CONSIDERAT "DEŢINUT POLITIC"

Fosta disidentă Elena Bonner, văduva câştigătorului premiului Nobel pentru Pace, Andrei Saharov, a declarat că preşedintele grupului petrolier rus Iukos, Mihail Hodorkovski, care a fost arestat recent, este un *"deţinut politic"*, relatează AFP.

"Cred că deţinuţi politici sunt toate persoanele în cazul cărora legea se aplică în mod selectiv, cum este această situaţie", a declarat Elena Bonner.

Mihail Hodorkovski, care este vizat de o campanie judiciară iniţiată de responsabili ruşi de rang înalt, a fost arestat după ce a fost inculpat pentru escrocherie şi evaziune fiscală.

"Arestarea lui Hodorkovski reprezintă un semn al arbitrariului şi o întoarcere la normele de conduită ale trecutului, depăşind cadrul legal", a precizat ea, adăugând că arestarea omului de afaceri a întristat-o, deşi nu se aştepta la o altă măsură din partea Preşedintelui Vladimir Putin.

Preşedintele Iukos, considerat omul cel mai bogat din Rusia, a fost vizat din cauza puterii deţinute de grupul său şi a ambiţiilor sale politice, întrucât acesta susţine opoziţia liberală pentru alegerile legislative din Decembrie.

Noul acord cu FMI va fi definitivat în perioada Decembrie - Ianuarie

Următorul acord al României cu FMI va fi aprobat de *board*-ul instituţiei internaţionale, cel mai probabil, la sfârşitul acestui an, sau în primele săptămâni ale anului viitor şi se va încheie la finele lui 2004, a declarat ministrul Finanţelor, Mihai Tănăsescu.

"Din discuţiile pe care le-am purtat la Washington cu cei dela Fondul Monetar Internaţional, am înţeles că sunt foarte flexibili. Forma sub care se va încheia noua înţelegere va fi «precautionary stand-by». Cerinţele vor fi focalizate pe probleme de reformă structurală, diminuarea pierderilor şi a arieratelor", a spus Tănăsescu.

Ministrul Finanţelor Publice face parte din delegaţia oficială care-l însoţeşte pe Preşedintele Ion Iliescu în vizita pe care şeful statului o efectuează în aceste zile la Washington. În opinia oficialului român, experţii FMI au înţeles nevoia României de a lansa un program semnificativ de investiţii în infrastructură.

Tănăsescu a precizat că reprezentanţii MFP au elaborat împreună cu celelalte ministere un proiect de acord, cu măsurile de reformă pe care autorităţile şi le-au propus pentru anul viitor.

O primă formă a noului acord va fi stabilită în următoarele săptămâni. Negociatorul-şef al Fondului Monetar Internaţional (FMI) pentru România, Neven Mates, va sosi la Bucureşti la 10 Noembrie, într'o vizită de zece zile. Potrivit lui Tănăsescu, în această perioadă vor fi conturate condiţiile tehnice ale înţelegerii.

El a adăugat că un punct distinct al discuţiilor îl va reprezenta decizia Executivului de a utiliza veniturile din privatizare aferente anului 2004 pentru proiecte de infrastructură şi reforma sistemului de pensii din România.

Până în prezent, încasările din privatizări erau direcţionate spre diminuarea datoriei publice. În acest context, Tănăsescu a arătat că anul viitor plafonul de îndatorare va fi mai mare decât nivelul de 3,4 miliarde de dolari stabilit pentru acest an. Ministrul Finanţelor a precizat că în acest an plafonul va fi acoperit în proporţie de 95%.

Noul nivel de îndatorare va fi anunţat de Executiv până la sfârşitul acestui an.

Reprezentanţii FMI s'au arătat interesaţi şi de măsurile pe care România le va îndeplini anul viitor pentru a menţine deficitul de cont curent sub nivelul de 5% din PIB.

Oficialul MFP a purtat discuţii şi cu reprezentanţii Băncii Mondiale, accentul fiind pus pe identificarea unor noi forme de sprijinire a dezvoltării infrastructurii.

"Sunt unele ţări în care Banca Mondială are instrumente diversificate de sprijinire a infrastructurii. O formulă diferită ar putea să o reprezinte acordarea de garanţii pentru fondurile private atrase din pieţele de capital", a explicat Tănăsescu.

România atrage dela Banca Mondială prin programul de asistenţă de ţară, pe perioada de trei ani, aproximativ un miliard de dolari. Tănăsescu a mai spus că Banca Mondială deţine 40% din împrumuturile acordate României.

Misiunea tehnică a Fondului va veni în România la 5 Noembrie, în aceeaşi zi în care Comisia Europeană va publica raportul de ţară al României.

România are prea mulţi lucrători în sectoare relativ neproductive

Deplasarea resurselor către sectoare relativ neproductive, în special agricultura, reprezintă o problemă importantă de viitor pentru România, în perspectiva integrării în Uniunea Europeană, se arată în Raportul de evaluare a sărăciei, prezentat de către Banca Mondială.

România a urmat o evoluţie diferită de celelalte state candidate, unde ponderea ocupării forţei de muncă în industrie şi agricultură a scăzut semnificativ după 1990.

"În România, în schimb, ponderea industriei în totalul ocupării s'a redus masiv, dela 38% la 23%, în timp ce cea a agriculturii a crescut nu mai puţin spectaculos, dela 29% la 41%", se precizează în raport.

Potrivit datelor Comisiei Europene, media populaţiei ocupate în agricultură în ţările membre se situa, la sfârşitul anului 2001, la 4,2%.

Autorii documentului amintesc şi faptul că *"ruralizarea"* mai accentuată a forţei de muncă a avut loc în aceeaşi perioadă în care a fost înregistrată şi îmbătrânirea populaţiei.

Banca Mondială apreciază că schimbarea în favoarea agriculturii a fost determinată de restituirea pământului şi privatizarea producţiei agricole. Astfel, cea mai mare parte a suprafeţei arabile (aproximativ zece milioane de hectare), a trecut în proprietatea unui număr de 3,5 milioane de gospodării, care deţin în medie suprafeţe de circa două hectare de teren, împărţite în mai multe loturi.

"Viabilitatea comercială a acestor exploataţii agricole este îndoielnică. Mai mult decât atât, o bună parte a celor care au primit pământ nu au cunoştinţele, experienţa, capacitatea fizică şi mijloacele financiare pentru practicarea agriculturii", se mai afirmă în raport.

Specialiştii Băncii Mondiale consideră că economia românească a avut performanţe foarte bune în ultimii doi ani, când a consemnat o creştere robustă a PIB, concomitent cu reducerea inflaţiei.

Instituţia financiară internaţională apreciază pozitiv şi creşterea exporturilor, a cererii interne şi a investiţiilor.

Cu toate acestea, Banca Mondială consideră că managementul macroeconomiei este încă fragil, ca urmare a deplasării forţei de muncă spre sectoarele neproductive şi a nerestructurării întreprinderilor de stat cu pierderi, în special în sectorul energetic.

În acelaşi timp, cheltuielile bugetare şi dezechilibrele cvasi-fiscale au scăzut, dar rămân suficient de mari pentru a periclita stabilitatea fiscală şi viabilitatea externă.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui ziar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CRONICA IDEILOR

Scandalul Referendumului

Ion BOIERU

Nici nu se dăduseră rezultatele finale ale Referendumului la adresa Constituţiei, şi deja au apărut observaţii critice, din mai multe direcţii: presă, posturi de TV, inclusiv media din străinătate.

Reacţiunile cele mai închegate, pentrucă ne pare şi nouă că există anumite puncte criticabile, reies din însuşi procedeul în care s'au făcut comunicările din partea COMISIEI ELECTORALE, în câteva momente alese pentru informarea publicului, asupra rezultatelor, prin procente de votare în anumite secţii de vot, la o oră oarecare.

Sistemul de comunicare, prin intermitenţe, a fost defectuos, pentrucă nu oferea nici o condiţie de sprijin pentru interpretarea corectă a situaţiei din regiunile de votare. În orice caz, nimeni nu poate lua act de informaţiile date, prin care să se facă un calcul şi să se ajungă la anumite aproximaţii, cât de cât valabile. În curând, aceste inconsecvenţe legale vor fi cunoscute prin intervenţiile care vor fi făcute, separat, cu duiumul, de către grupurile civile şi ale celor ce luptă pentru libertatea presei, la organele juridice de verificare a aplicării măsurilor legale, în procesul de votare la locurile stabilite.

Chiar a doua zi după votare, ziarele au anunţat observaţiile critice ale mai multor sectoare ale presei, sau ale grupurilor de opoziţie. Şi chiar decizia de a protesta la Instituţiile Juridice Superioare pentru a rezolva problemele de ilegalitate, privitoare la Referendum.

În prima zi de vot, la prima comunicare a rezultatelor recepţionate dela secţiile de votare, Centrala Bucureşti, totalul era de circa 14% de voturi exprimate. În cadrul conducerii PSD şi a Guvernului, s'a manifestat chiar public o oarecare dezamăgire în legătură cu absenteismul, care apărea ca ceva îngrijorător. Chiar Cozmâncă a vorbit şi a făcut declaraţii extrem de interesante, căci erau măsuri luate, după singurul sistem de democraţie pe care-l cunoştea dela mentorul lui ideologic - Ceauşescu. Adică, o ridicare masivă de forţe militante, pentru a aduce la vot masele necesare de vot, ca să fie câştigată bătălia PSD-ului, în această încercare de a merge mai departe, spre biruinţa PSD.

Despre Europa, nici nu putea fi vorba, căci nici Europa încă nu avea o Constituţie a ei, ca să ştie cum să se potrivească acesteia. Aşa s'a făcut că, în câteva ore, a ieşit o armată de nomenclaturişti, la comanda lui Cozmâncă şi a plecat în misiune şi a adus cetăţenii la vot; s'au adus şi urne pe stradă, în supermarketuri, la întretăieri de drumuri, solicitând ca nişte cerşetori voturi, ca nu cumva să cadă PSD, care s'a visat a fi *"veşnic"* stăpân al Ţării Româneşti, deşi Adrian Năstase, după terminarea voturilor a făcut o declaraţie, care contrazice *"crezul"* nomenclaturiştilor că vor fi mereu la putere, că va fi nevoie de o remaniere a guvernului, pentrucă *"guvernele nu sunt eterne"*. Este vorba aici de una din infinitele contraziceri ale lui Năstase, despre care se spune, în lume, că nu prea ştie politică, după specificul aceste discipline, destul de sofisticată în conducerea Statului şi a unui Popor, cu tradiţii străvechi, morale şi aristocratice.

Ceea ce, în mod esenţial, a viciat Referendumul la Constituţie a fost incapacitatea organizatorilor de a gândi şi a acţiona într'o manieră democratică, căci actualii conducători nu au trăit în climatul unei democraţii, ci în climatul unei ideologii anti-democratică. Rămăşiţele de educaţie politică le-au rămas dela proletar-culturalişti, ceea ce este o încălceală de cunoştinţe politice.

Desfăşurarea Referendumului, pentru votarea unor modificări ale Constituţiei, a fost o ruşinoasă prezentare a unui partid politic, care are pretenţii să devină *"stăpânul"* unei guvernări prelungite. Căci nu are legitimitate, nici juridică, nici morală.

Lipsa de legitimitate a demonstrat-o prin recenta votare falsificată, la toate nivelurile şi la formele prin care a exercitat-o. Dacă s'ar face o analiză a performanţelor pe care le-a făcut, din anul 2000 şi până astăzi, identificând promisiunile şi punând în evidenţă realizările majore, în comparaţie cu starea actuală în care se găseşte ţara, s'ar vedea tabloul penibil şi imaginea reală a unui partid care nu are demnitatea de a conduce o comunitate naţională.

După terminarea Referendumului, la anunţarea rezultatului final, nimeni din *"ţara reală"*, adică a Românilor adevăraţi şi cu inima şi gândul curat, nu a putut crede că acest rezultat, bine clocit de organele centrale de control ale voturilor, pe întreaga ţară, poate fi adevărat. Cine a văzut la televizoare feţele Guvernanţilor, după anunţurile rezultatelor din prima zi şi, mai ales, ieşirea lui Cozmâncă, seful agitatorilor de partid, şi-a dat seama despre dezastrul care-i paşte pe pesedişti. Şi, apoi, apoi după o *"noapte"* a apărut lumina unor rezultate convenabile, cum se cuvine unor oameni, care la întuneric chibzuiesc mai bine, nestingheriţi de alţi contemporani. Aceasta a fost impresia generală, înregistrată în Arhivele Ziarelor şi într'o bună parte a presei.

Deci, o nouă dezamăgire a electoratului, deşi s'au mai cunoscut situaţii de acest gen, în evoluţia recentă a votărilor.

Se vor face intervenţii la Forurile de Apreciere ale Europei, în care ne pregătim să intrăm, de către Grupurile de Acţiune Civilă şi de către Organele de Apărare a Drepturilor Cetăţeneşti şi Democratice, precum şi de către Grupurile Politice din Opoziţie. Care, în mod sigur, nu vor putea rămâne indiferente, faţă de stările tulburi ale unei ţări care se străduieşte să intre în Uniunea Europeană, cu o formă de *"democraţie"* mai spălată, cel puţin acum, la prezentarea ultimelor examene preliminare, între care principiile unei democraţii vădite sunt absolut necesare pentru trecerea examenului.

Este îngrijorător faptul că, după o îndelungată *"vagabondare politică"*, PSD, fără nici o performanţă de valori în sânul comunităţii naţionale, să mai dorească o continuare de guvernare, căci ar fi în zadar *"să mai bată apă în piuă"*, cum a făcut totdeauna când s'a găsit la guvernare. Căci, se vede treaba că acest PSD nu are nici un fel de control introspectiv şi nici un fel de normă morală, de răspundere, faţă de naţiunea română.

Toate activităţile nomenclaturiştilor se învârt în jurul ordinelor şi planurilor date de conducerea PSD, prin Cozmâncă şi formulate de Cozmâncă, a cărui educaţie vine din structurile vechi, de partid.

Peste toate acestea, mai rămâne să se audă şi o voce autorizată, dela Autorităţile Uniunii Europene, care nu va putea fi neglijată. Este greu de crezut că aceste autorităţi care lucrează cu principiile unei *"democraţii autentice"*, să rămână indiferente la aplicarea sistemului de vot de către PSD, în legătură cu Referendumul la Constituţie.

ILIESCU COMPROMITE DEMOCRAŢIA

Aflat la cel de-al treilea mandat ilegal de preşedinte, Ion Ilici Iliescu a început, din nou, să deraieze în baza învăţămintelor marxist-leniniste pe care le-a studiat la Moscova. Nemulţumit de faptul că Românii nu s'au înghesuit să voteze noua Constituţie, Iliescu a sărit la gâtul celor aproape 50 la sută dintre Românii care nu au participat la vot. *"Cine nu votează nici nu mai trebue să fie luat în considerare"*, a concluzionat Iliescu, uitând că principiul de bază al democraţiei este votul pentru, cel împotrivă dar şi abţinerea.

Ideea preşedintelui a fost îmbrăţişată şi de Premierul Năstase, ginerele fostului ministru comunist al Agriculturii, Angelo Miculescu, care a propus reducerea pragului de vot pentru referendum. Gândirea celor doi este pur comunistă. Mai trebuia şi pedepsirea celor care nu votează şi am fi avut, de fapt, o dictatură în România. O dictatură de catifea care există de fapt. Chiar dacă nimeni nu o spune explicit, acesta este adevărul.

Renate Weber, lider al Fundaţiei pentru o Societate Deschisă, afirmă că declaraţiile Preşedintelui Ion Iliescu demonstrează o gravă neînţelegere. *"Sunt, poate, unele lucruri pe care poţi să le faci fără să fie nevoie de o majoritate a cetăţenilor, dar nu pe toate. Iar referendumul este o formă de consultare populară şi de vreme ce are în vedere exercitarea suveranităţii de către popor, atunci trebue să ai acea legitimitate pe care trebue să o dea majoritatea din numărul total de cetăţeni cu drept de vot. Aceeaşi regulă trebue să fie respectată şi la celelalte chestiuni de interes naţional, pentrucă numai la referendum cetăţenii pot să-şi exercite suveranitatea, în rest aceasta fiind exercitată prin delegare, adică prin membrii Parlamentului care sunt aleşi. Prin referendum poate să se exprime în mod direct, de aceea, a trece cu vederea faptul că mai bine de jumătate dintre cetăţeni trebue să se pronunţe în chestiuni de interes naţional este inadecvat"*, ne-a precizat Renate Weber.

În ceea ce priveşte afirmaţia şefului statului potrivit căreia cei care nu au votat nu trebue luaţi în seamă, Renate Weber şi-a exprimat îngrijorarea: *"Preşedintele chiar mă pune pe gânduri pentrucă, în conformitate cu prevederile Constituţiei, este preşedintele tuturor Românilor. Faptul că nu-şi înţelege mandatul de preşedinte este foarte grav"*, a declarat Renate Weber.

"Iliescu se supără ca proasta pe târg. Ideea în sine e inadmisibilă. Cum e posibil să te superi pe 10 milioane de Români şi să propui cu nerușinare o asemenea măsură! Vor să-şi facă ei socotelile. Este inadmisibil să omori jumătate dintre Românii cu drept de vot doar pentrucă au avut o reacţie civică, pentrucă a fost vorba de o reacţie civică, şi nu de un refuz de a vota Constituţia. Ţăranii au fost mânaţi la vot cu ajutoare sociale, vă spun sigur. În orice caz, m'a scos din sărite declaraţia preşedintelui", a declarat la rândul său poetul Mircea Dinescu.

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte

SITUAŢIA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

Creşterea economiei româneşti se va accelera uşor în următorii doi ani, inclusiv datorită cererii interne, dar expansiunea va fi însoţită de accentuarea deficitului de cont curent, se arată în prognoza economică semestrială a Comisiei Europene.

Forul european apreciază că ritmul creşterii economice s'a încetinit în 2003, dar a rămas alert, pe măsură ce redresarea economiei româneşti a intrat în cel de-al patrulea an consecutiv.

Creşterea reală a PIB a fost de 4,9% în 2002 şi de 4,3% în semestrul întâi din anul curent, dar compoziţia sa s'a schimbat, în urma accelerării cererii interne şi a deteriorării balanţei externe.

În 2002, progresul consumului intern s'a redus la 3% şi exporturile nete au contribuit pozitiv la creştere pentru prima dată în actualul ciclu economic. Însă, în cursul primului semestru din 2003, consumul intern a avansat din nou, la o rată anualizată de 5,4%, pe fondul creşterii semnificative a salariilor nete şi a creditelor de consum.

Având în vedere şi continuarea progresului rapid în zona cheltuielilor de investiţii, într'un ritm de 7,8%, creşterea importurilor va rămâne susţinută, la 13,1%, estimează Comisia Europeană.

La o rată de 11,3%, ascensiunea exporturilor nu va permite asigurarea unei balanţe comerciale excedentare.

Ca urmare a acestor tendinţe, deficitul de cont curent a început să se majoreze. După un declin la 3,5% din PIB în 2002, până în Iulie 2003 deficitul de cont curent din precedentele 12 luni a crescut la un nivel estimat de 4,3% din PIB. Pentru finalul anului, se prevede un nivel de 4,8% al deficitului, care va ajunge în 2004 şi 2005 la 5,1% şi, respectiv, 5,5%.

Cu toate acestea, procesul de dezinflaţie susţinută şi treptată care a început la finalul lui 1999 şi-a continuat cursul. Dela 17,8% în Decembrie 2002, faţă de o ţintă oficială de 22%, rata anuală a inflaţiei a ajuns la 15,9% în Septembrie 2003.

Perspectivele imediate ale economiei româneşti cuprind o creştere economică susţinută, o rată în general stabilă a şomajului şi încetinirea inflaţiei.

Faţă de prognoza din primăvara acestui an, autorii raportului consideră că înrăutăţirea situaţiei exporturilor şi accelerarea mai pronunţată a cererii interne justifică o revizuire în sens pozitiv a deficitului de cont curent prognozat.

În urma aplicării unor politici mai stricte în cel de-al doilea semestru din 2003, se prevede că accelerarea curentă a cererii interne va fi ţinută sub control.

Pentru Produsul Intern Brut, Comisia Europeană prevede o uşoară evoluţie, pe fondul cererii interne, dela rata de creştere de 4,6% din 2003 la 4,9% în 2004 şi 5,1% în 2005.

Îmbunătăţirea veniturilor reale şi disponibilitatea sporită a creditului vor susţine un progres solid al consumului intern, în timp ce cheltuielile de investiţii se vor mări şi ele datorită majorării investiţiilor atât în sectorul public, cât şi în cel privat.

Exporturile vor continua pe o tendinţă ascendentă, graţie câştigurilor importante de productivitate şi consolidării procesului de redresare pe pieţele de desfacere din UE ale României. Cererea internă va determina creşterea importurilor, dar o balanţă comercială excedentară este preconizată abia în 2005.

Deşi tarifele din sectorul energetic au fost majorate semnificativ la începutul lunii Septembrie, inflaţia este prognozată în scădere, urmând să fie exprimată printr'o singură cifră până la sfârşitul anului 2004, pe măsură ce banca centrală diminuează treptat rata deprecierii nominale a ratei de schimb.

Rezultat parţial al creşterii salariului minim şi al reducerii contribuţiei angajaţilor la asigurările sociale, salariile nete reale s'au majorat cu 8,7% în primele opt luni ale anului curent, faţă de perioada corespunzătoare din 2002.

Chiar dacă mai redusă, creşterea salariilor va rămâne alertă în 2004 şi 2005, datorită viitoarelor majorări ale salariului minim şi ale câştigurilor de productivitate.

În privinţa pieţei muncii, raportul a arătat că revizuirile statistice afectează semnificativ comportamentul indicatorilor pieţei muncii în 2004, ca şi în anul curent. Disponibilizările repetate la companiile în curs de restructurare sunt aşteptate să atenueze efectele pozitive ale creşterii economice susţinute asupra cererii de locuri de muncă.

În ciuda unor venituri inferioare obiectivelor, deficitul public s'a ridicat la numai 0,6% din PIB în primele şapte luni ale anului. Implementarea prudentă a bugetului pe 2003 şi adoptarea unui buget revizuit care compensează declinul veniturilor şi permite noi cheltuieli pentru continuarea reformelor structurale înseamnă că ţinta de 2,7% din PIB va fi uşor îndeplinită în 2003.

În 2004, însă, deficitul bugetar va creşte în 3% din PIB, mai ales în urma unei noi diminuări a contribuţiei la asigurările sociale, a introducerii unei rate mai reduse a TVA şi a creşterii transferurilor legate de restructurarea companiilor. Totuşi, raportul anticipează că datoria publică va rămâne relativ stabilă, la circa 21,5% din PIB (21,4% în 2004 şi 21,6% în 2005).

Poziţia externă a României este posibil să se deterioreze pe fundalul accentuării deficitului comercial. Tendinţa va fi moderată, totuşi, de ameliorarea balanţei serviciilor şi majorarea treptată, dar constantă, a transferurilor din străinătate.

In ceea ce priveşte statele candidate la UE care vor adera în Mai 2004, Comisia prevede pentru cei zece membri noi o accelerare a creşterii la 3,8% în 2004 şi la 4,2% în 2005, dela 3,1% în anul curent. Letonia şi Lituania vor înregistra cele mai ridicate rate de creştere economică.